

GOLDMAN SACHS ENHANCED INDEX SUSTAINABLE EQUITY FUND A (NL)

Voorheen bekend als: NN Enhanced Index Sustainable Equity Fund A

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

1.	ALGEMENE INFORMATIE	3
2.	BESTUURSVERSLAG	5
3.	JAARREKENING 2022	39
3.1	Balans	40
3.2	Winst-en-verliesrekening	41
3.3	Kasstroomoverzicht	42
3.4	Toelichting	43
3.5	Toelichting op de balans	49
3.6	Toelichting op de winst-en-verliesrekening	54
3.7	Overige algemene toelichtingen	55
3.8	Toelichting Participatieklasse P	58
3.9	Toelichting Participatieklasse Z	60
3.10	Toelichting Participatieklasse T	62
3.11	Samenstelling van de beleggingen	64
4.	OVERIGE GEGEVENS	80
4.1	Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)	80
4.2	Bestuurdersbelangen	80
4.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	80
5.	BIJLAGE – MODEL VOOR DE PERIODIEKE INFORMATIEVERSCHAFFING VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN	87

1. ALGEMENE INFORMATIE

Beheerder

Goldman Sachs Asset Management B.V.
Prinses Beatrixlaan 35
2595 AK Den Haag
Internet: www.gsam.com/responsible-investing

Directieleden Goldman Sachs Asset Management B.V.

P. den Besten
H.W.D.G. Borrie
M.C.M. Canisius
G.E.M. Cartigny
M.C.J. Grobbe
V. van Nieuwenhuijzen
B.G.J. van Overbeek

Bewaarder

The Bank of New York Mellon SA/NV
Strawinskylaan 337
1077 XX Amsterdam

Juridisch eigenaar

Goldman Sachs Bewaarstichting I

Directieleden Goldman Sachs Bewaarstichting I

H. Brink
T. Katgerman
A.F. Yska

Accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Fascinatia Boulevard 350
3065 WB Rotterdam

Fund Agent

ING Bank N.V.
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

Bankier

The Bank of New York Mellon SA/NV
Boulevard Anspachlaan 1
1000 B-Brussel
België

Transfer Agent

The Bank of New York Mellon SA/NV, Amsterdam Branch
Strawinskylaan 337
1077 XX Amsterdam

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Kerncijfers Participatieklasse P

		2022	2021	2020	2019	2018
Fondsvermogen (x 1.000)	€	408.354	580.446	599.970	798.011	639.786
Aantal geplaatste participaties (stuks)		14.017.417	17.024.645	22.515.480	31.630.274	32.400.523
Participatiewaarde	€	29,13	34,09	26,65	25,23	19,75
Transactieprijs	€	29,12	34,12	26,67	25,25	19,76
Uitkering per participatie	€	0,60	0,85	0,49	0,54	0,40
Netto rendement Participatieklasse	%	-12,75	31,59	7,81	30,80	-3,55
Rendement van de index	%	-12,78	31,07	6,33	30,02	-4,11
Relatief rendement	%	0,03	0,52	1,48	0,78	0,56

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	10.550	10.555	16.930	18.603	18.408
Bedrijfslasten	-887	-1.007	-1.381	-1.294	-1.423
Waardeveranderingen	-78.016	148.826	39.983	174.199	-36.749
Totaal beleggingsresultaat	-68.353	158.374	55.532	191.508	-19.764

Meerjarenoverzicht per participatie

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,66	0,56	0,52	0,58	0,49
Bedrijfslasten	-0,06	-0,05	-0,04	-0,04	-0,04
Waardeveranderingen	-4,87	7,89	1,23	5,47	-0,98
Totaal beleggingsresultaat	-4,27	8,40	1,71	6,01	-0,53

2.1.1 Toelichting op de kerncijfers Participatieklasse P

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Participatiewaarde

De participatiewaarde van Participatieklasse P van het Fonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De participatiewaarde van Participatieklasse P wordt bepaald door de waarde van Participatieklasse P te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste participaties van Participatieklasse P.

Transactieprijs

De transactieprijs van Participatieklasse P van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de participatiewaarde van Participatieklasse P met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de participatiewaarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Participatieklasse P van het Fonds is gebaseerd op de participatiewaarde per participatie rekening houdend met (eventuele) uitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Participatieklasse P van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal participaties

Het gemiddeld aantal participaties, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per participatie, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande participaties op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de bepaling van de participatiewaarde plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per participatie

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per participatie kan door het moment en aantal van toe- en uitredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per participatie over de verslaggevingsperiode.

2.2 Kerncijfers Participatieklasse Z

		2022	2021	2020	2019
Fondsvermogen (x 1.000)	€	2.162.731	2.049.467	980.155	315.473
Aantal geplaatste participaties (stuks)		14.073.822	11.490.414	7.178.584	2.479.229
Participatiewaarde	€	153,67	178,36	136,54	127,25
Transactieprijs	€	153,62	178,51	136,66	127,36
Uitkering per participatie	€	2,13	1,37	0,75	-
Netto rendement Participatieklasse	%	-12,62	31,78	7,97	27,25
Rendement van de index	%	-12,78	31,07	6,33	26,39
Relatief rendement	%	0,16	0,71	1,64	0,86

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019
Inkomsten	46.040	29.517	14.776	4.545
Bedrijfslasten	-559	-569	-227	-98
Waardeveranderingen	-332.209	409.282	71.222	30.409
Totaal beleggingsresultaat	-286.728	438.230	85.771	34.856

Meerjarenoverzicht per participatie

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019
Inkomsten	3,44	2,89	2,60	2,94
Bedrijfslasten	-0,04	-0,06	-0,04	-0,06
Waardeveranderingen	-24,85	40,01	12,53	19,66
Totaal beleggingsresultaat	-21,45	42,84	15,09	22,54

2.2.1 Toelichting op de kerncijfers Participatieklasse Z

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Participatieklasse Z van het Fonds is op 8 januari 2019 gestart. De onder 2019 vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december 2019 respectievelijk de periode 8 januari tot en met 31 december 2019.

Participatiewaarde

De participatiewaarde van Participatieklasse Z van het Fonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De participatiewaarde van Participatieklasse Z wordt bepaald door de waarde van Participatieklasse Z te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste participaties van Participatieklasse Z.

Transactieprijs

De transactieprijs van Participatieklasse Z van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de participatiewaarde van Participatieklasse Z met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de participatiewaarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Participatieklasse Z van het Fonds is gebaseerd op de participatiewaarde per participatie rekening houdend met (eventuele) uitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Participatieklasse Z van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal participaties

Het gemiddeld aantal participaties, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per participatie, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande participaties op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de bepaling van de participatiewaarde plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per participatie

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per participatie kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per participatie over de verslaggevingsperiode.

2.3 Kerncijfers Participatieklasse T

		2022	2021	2020	2019	2018
Fondsvermogen (x 1.000)	€	265.644	419.376	574.457	419.045	785.535
Aantal geplaatste participaties (stuks)		96.400	129.667	229.787	175.658	412.146
Participatiewaarde	€	2.755,63	3.234,25	2.499,96	2.385,57	1.905,96
Transactieprijs	€	2.754,80	3.236,84	2.502,21	2.387,71	1.907,49
Uitkering per participatie	€	65,15	49,16	64,21	96,80	-
Netto rendement Participatieklasse	%	-12,74	31,62	7,83	30,79	-4,70
Rendement van de index	%	-12,78	31,07	6,33	30,02	-5,51
Relatief rendement	%	0,04	0,55	1,50	0,77	0,81

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	6.806	7.967	7.229	10.204	18.192
Bedrijfslasten	-509	-684	-552	-640	-1.107
Waardeveranderingen	-52.532	114.026	15.320	110.621	-56.658
Totaal beleggingsresultaat	-46.235	121.309	21.997	120.185	-39.573

Meerjarenoverzicht per participatie

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	62,49	51,73	46,88	54,53	48,43
Bedrijfslasten	-4,67	-4,44	-3,58	-3,42	-2,95
Waardeveranderingen	-482,32	740,34	99,35	591,20	-150,83
Totaal beleggingsresultaat	-424,50	787,63	142,65	642,31	-105,35

2.3.1 Toelichting op de kerncijfers Participatieklasse T

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Participatieklasse T van het Fonds is op 1 februari 2018 gestart. De onder 2018 vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 februari tot en met 31 december.

Participatiewaarde

De transactieprijs van Participatieklasse T van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de participatiewaarde van Participatieklasse T met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Transactieprijs

Aan- en verkoopopdrachten worden afgewikkeld tegen de participatiewaarde zoals die de eerstvolgende beursdag wordt vastgesteld door de beheerder vermeerderd of verminderd met een vaste op- of afslag ter dekking van de aan- en verkoopkosten van 'fysieke' beleggingen.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de participatiewaarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Participatieklasse T van het Fonds is gebaseerd op de participatiewaarde per participatie rekening houdend met (eventuele) uitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Participatieklasse T van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal participaties

Het gemiddeld aantal participaties, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per participatie, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande participaties op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de bepaling van de participatiewaarde plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per participatie

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per participatie kan door het moment en aantal van toe- en uitredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per participatie over de verslaggevingsperiode.

2.4 Algemene fondsinformatie

Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) (hierna aangegeven als 'Fonds') heeft geen medewerkers in dienst. Het beheer wordt gevoerd door Goldman Sachs Asset Management B.V. ('GSAM') en beschikt in die hoedanigheid over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) uit hoofde van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Alle aandelen in GSAM (voorheen: NN Investment Partners B.V.) worden gehouden door Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. (voorheen: NN Investment Partners International Holdings B.V.). Beide entiteiten maken deel uit van The Goldman Sachs Group, Inc (hierna aangegeven als 'Goldman Sachs'). Tot 11 april 2022 maakten beide entiteiten deel uit van NN Group N.V.

Goldman Sachs is beursgenoteerd aan de New York Stock Exchange en kwalificeert als een bank holding company onder Amerikaanse wetgeving. Goldman Sachs is een wereldwijd opererende financiële instelling en biedt - door middel van een grote verscheidenheid van toonaangevende bedrijven en dochterondernemingen - particulieren, bedrijven en instellingen (geïntegreerde) financiële diensten aan.

De Stichting Autoriteit Financiële Markten ("AFM") en De Nederlandsche Bank N.V. ("DNB") treden op als toezichhouders. De AFM is belast met het gedragstoezicht op grond van de Wft. Het prudentieel toezicht wordt uitgeoefend door de DNB.

2.5 Overname NN Investment Partners (NN IP)

Op 18 augustus 2021 hebben NN Group en Goldman Sachs gezamenlijk besloten dat NN Investment Partners Holding N.V. wordt overgenomen door Goldman Sachs. NN Investment Partners B.V. als beheerder van de NN IP fondsen is onderdeel van deze overname. De overname heeft op 11 april 2022 plaatsgevonden. Met de overname beoogt Goldman Sachs hun groeistrategie verder vorm te geven en hun vermogensbeheerplatform te verbreden.

De managementstructuur van de beheerder van de NN IP fondsen zal ongewijzigd blijven, de directie van NN IP blijft verantwoordelijk voor de beheerste bedrijfsvoering van de activiteiten. De directie van NN IP zal ook verantwoordelijk blijven voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving.

2.6 Wijziging namen per 6 maart 2023

Op 6 maart 2023 is de naam van het Fonds gewijzigd. Tevens zijn de namen van de juridische entiteiten van NN IP gewijzigd. In het jaarverslag 2022 zijn de nieuwe namen gehanteerd zoals deze met ingang van 6 maart 2023 gelden.

Naam vanaf 6 maart 2023	Naam tot 6 maart 2023
Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL)	NN Enhanced Index Sustainable Equity Fund A
Goldman Sachs Bewaarstichting I	Bewaarstichting NNIP I
Goldman Sachs Asset Management B.V.	NN Investment Partners B.V.
Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V.	NN Investment Partners International Holdings B.V.
www.gsam.com/responsible-investing	www.nnip.com

2.7 Doelstelling

Het Fonds streeft naar rendementen in lijn met die van de index MSCI World (NR) door te beleggen in aandelen van ondernemingen die zijn opgenomen in de index en die hun activiteiten op een duurzame manier uitvoeren.

2.8 Beleggingsbeleid

Het Fonds wordt actief beheerd en streeft naar een risico- en rendementsprofiel in lijn met de index. Tegelijkertijd worden duurzaamheidscriteria toegepast met als doel het duurzaamheidsprofiel van het fonds te verhogen ten opzichte van de index door een positieve selectie op basis van een risicoanalyse ten aanzien van ecologische en governance aspecten.

De index is een brede weergave van het beleggingsuniversum van het Fonds. Het Fonds mag niet beleggen in effecten die buiten dit universum vallen maar kan effecten ontvangen als gevolg van herstructureringen en corporate actions. Dergelijke effecten dienen zo spoedig mogelijk te worden verkocht, met daarbij de belangen van de beleggers in acht nemende. Als gevolg van uitsluitingen van ondernemingen die niet voldoen aan de door de beheerder gestelde duurzaamheidscriteria, zal er een verschil zijn tussen de samenstelling van het Fonds en de index. Een optimalisatie methode wordt toegepast met als doel het risico- en rendementsprofiel in lijn te brengen met die van de index.

Het Fonds streeft ernaar te beleggen in (certificaten van) aandelen (daaronder begrepen claims, converteerbare obligaties, winst- en oprichtersbewijzen dan wel opties, warrants ter verkrijging of vervreemding van dergelijke effecten en overige soortgelijke waardepapieren) van ondernemingen wereldwijd die een duurzaam ontwikkelingsbeleid nastreven dat voldoet aan de door beheerder gestelde criteria. Duurzame ondernemingen handelen in overeenstemming met sociale en milieunormen volgens algemeen aanvaarde richtlijnen op het gebied van corporate governance. Duurzame ondernemingen combineren hun streven naar goede financiële resultaten met respect voor sociale standaarden (zoals mensenrechten, antidiscriminatie, tegengaan van kinderarbeid) en met respect voor het milieu.

Het Fonds promoot ecologische- en/of sociale kenmerken, zoals beschreven in artikel 8 van Verordening (EU) 2019/2088 (betreffende informatievergathering over duurzaamheid in de financiële dienstensector, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd of aangevuld).

Het Fonds past actief eigenaarschap toe evenals de ESG-integratiebenadering en normatieve criteria voor verantwoord beleggen van de beheerder. Het Fonds verbindt zich er niet toe om te beleggen in op taxonomie afgestemde ecologische duurzame beleggingen. Het is echter niet uitgesloten dat het Fonds wordt blootgesteld aan onderliggende beleggingen die bijdragen aan mitigatie van de klimaatverandering en/of adaptatie aan de klimaatverandering (met inbegrip van onderliggende beleggingen die dat faciliteren en/of bijdragen aan de transitie). Momenteel wordt het aandeel van ecologisch duurzame beleggingen in het kader van de Taxonomieverordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 (betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd) echter bij gebrek aan betrouwbare gegevens op 0% geschat.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten..

Het Fonds heeft de mogelijkheid om de beleggingen zowel direct als indirect te handhaven - bijvoorbeeld door blootstelling aan de relevante financiële instrumenten door middel van derivaten of beleggingen in andere beleggingsfondsen. Het Fonds kan gebruikmaken van derivaten zoals opties, futures, warrants, swaps en valutatermijntransacties. Ze kunnen worden gebruikt voor afdekkingsdoeleinden en voor efficiënt portefeuillebeheer. Deze instrumenten kunnen een hefboomeffect hebben, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktfluctuaties toeneemt. Bij het gebruik van derivaten zal ervoor worden gezorgd dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsbeperkingen blijft. Het risicoprofiel dat samenhangt met het type belegger waarop het Fonds zich richt, verandert niet als gevolg van het gebruik van deze instrumenten.

Naast het bovenstaande geldt ten aanzien van het beleggingsbeleid van het Fonds het volgende:

- het vermogen kan worden belegd in zowel euro's als vreemde valuta's;
- risico's zoals valutarisico's worden bijvoorbeeld niet afgedekt ten opzichte van de index. Het fonds volgt het valutabeleid van de index;
- voor zover het vermogen niet is belegd in de hiervoor genoemde financiële instrumenten, bestaat de mogelijkheid om het vermogen te beleggen in bepaalde geldmarktinstrumenten (bijvoorbeeld certificates of deposit en commercial paper), geldmarkt beleggingsfondsen of aan te houden in de vorm van liquide middelen;
- de 'global exposure' van dit Fonds wordt bepaald volgens de 'commitment' methode;
- de beheerder van het Fonds heeft de bevoegdheid om als debiteur kortlopende leningen aan te gaan ten behoeve van het Fonds;
- transacties met gelieerde partijen zullen tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden;
- het Fonds belegt, in lijn met het beleggingsbeleid, wereldwijd in financiële instrumenten via effectenbeurzen, met door de beheerder goedgekeurde tegenpartijen;
- het Fonds zal in totaal niet meer dan tien procent van het beheerde vermogen beleggen in rechten van deelnemingen in andere beleggingsinstellingen.

2.9 Dividendbeleid

Het Fonds voert een actief dividendbeleid dat erop gericht is de winst over elk boekjaar uiterlijk 8 maanden na afloop van het boekjaar uit te keren. Het management kan overwegen om tussentijdse dividenden uit te keren of meer dan de jaarlijkse winst uit te keren. Het bedrag en de frequentie van uitkeringen kunnen van jaar tot jaar fluctueren en kunnen nul zijn. De uitkeringen kunnen per participatieklasse variëren evenals de betalingswijze van de uitkering.

2.10 Index

MSCI World (NR).

2.11 Uitbesteding werkzaamheden

Uitbesteding fondsadministratie

De beheerder van het Fonds heeft de fondsenadministratie uitbesteed aan The Bank of New York Mellon SA/NV. Deze uitbesteding heeft onder meer betrekking op het berekenen van de participatiewaarde, de boekhouding en het verrichten van betalingen. De beheerder blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van deze diensten.

Uitbesteding financiële rapportages

De beheerder van het Fonds heeft het opstellen van meerdere financiële rapportages, waaronder de (half)jaarverslagen van de Nederlandse GSAM fondsen, aan Solutional Netherlands B.V. uitbesteed. De beheerder blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van de financiële rapportages.

Uitbesteding beheerwerkzaamheden

De beheerder heeft een deel van zijn beheerwerkzaamheden uitbesteed aan Irish Life Investment Managers Limited, onderdeel van The Canada Life Group (U.K.), gevestigd in Ierland. Irish Life Investment Managers Limited is verantwoordelijk voor het nemen van de beleggingsbeslissingen binnen het kader van het beleggingsbeleid zoals dat is vastgesteld door de Beheerder en zoals dat is beschreven in het prospectus, het verzamelen en verrichten van research op basis waarvan genoemde beslissingen genomen kunnen worden en het geven van opdracht tot aan- en verkoop van effecten. Het risicobeheer waaronder de uiteindelijke mandaatbewaking en taken zoals het voeren van een (fonds)administratie berusten bij de beheerder. De kosten die verbonden zijn aan deze uitbesteding zijn verdisconteerd in de door het Fonds in rekening gebrachte managementvergoeding.

2.12 Structuur

Het Fonds is een fonds voor gemene rekening en heeft derhalve geen rechtspersoonlijkheid. Het Fonds zal bijzondere omstandigheden uitgezonderd, in beginsel iedere beursdag participaties kunnen uitgeven of royeren.

Het Fonds is een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe) als gedefinieerd in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht ("Wft") in de vorm van een beleggingsfonds met een open end structuur.

Goldman Sachs Asset Management B.V. treedt op als beheerder van een icbe als bedoeld in artikel 1:1 Wft en beschikt in die hoedanigheid over een vergunning als bedoeld in artikel 2:69b lid 1, aanhef en onderdeel a van de Wft van de AFM.

Goldman Sachs Bewaarstichting I ("de Stichting") is juridisch eigenaar van of juridisch gerechtigd tot het vermogen van het Fonds dat door de beheerder wordt belegd. Alle goederen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn respectievelijk worden ten titel van beheer verkregen door de Stichting ten behoeve van de participanten in het Fonds. Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn respectievelijk worden aangegaan op naam van de Stichting. De vermogensbestanddelen worden door de Stichting gehouden voor rekening van de participanten.

Het Fonds kent een of meer verschillende klassen participaties ("Participatieklasse" of "Participatieklassen"). De participaties geven per klasse recht op een evenredig aandeel in het vermogen dat aan de betreffende Participatieklasse wordt toegerekend. Participatieklassen binnen het Fonds kunnen onderling verschillen op het vlak van kosten- en vergoedingsstructuur, het minimumbedrag van eerste inleg, eisen aan de hoedanigheid van de beleggers, de valuta waarin de participatiewaarde is uitgedrukt, etc.

Overzicht karakteristieken per Participatieklasse per 31-12-2022

Participatieklasse P

Hoedanigheid beleggers	Dit is een beursgenoteerde Participatieklasse bestemd voor particuliere (niet professionele) beleggers.
Juridische naam	Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) - P
Commerciële naam	Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL)
Handelssymbool	GSESA
ISIN code	NL0012125736
All-in fee	0,175%

Participatieklasse Z

Hoedanigheid beleggers	Dit is een Participatieklasse bestemd voor andere door de beheerder beheerde icbe's en beleggingsinstellingen dan wel professionele beleggers die de managementvergoeding betalen aan de beheerder zelf of aan een aan de beheerder gelieerde partij.
Juridische naam	Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) - Z
Commerciële naam	Enhanced Index Sustainable Equity Fund (NL) - Z
ISIN code	NL0013040371

Overzicht karakteristieken per Participatieklasse per 31-12-2022

Participatieklasse T

Hoedanigheid beleggers	Dit is een Participatieklasse bestemd voor andere door de beheerder beheerde icbe's en beleggingsinstellingen dan wel aan de beheerder gelieerde partijen.
Juridische naam	Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) - T
Commerciële naam	Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) - T
ISIN code	NL0012727416
All-in fee	0,155%
Op- en afslagvergoeding	
Opslagvergoeding	0,05%
Afslagvergoeding	0,03%
Maximale opslagvergoeding	0,40%
Maximale afslagvergoeding	0,40%

Toelichting vergoedingen**All-in fee**

Aan de Participatieklasse wordt een all-in fee in rekening gebracht per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van de Participatieklasse aan het einde van iedere dag.

Overige kosten

Ten laste van de Participatieklasse kunnen Overige kosten in rekening worden gebracht. Deze kosten worden, voor zover van toepassing, nader onderbouwd in de toelichting op de betreffende Participatieklasse zoals opgenomen in de jaarrekening.

Op- en afslagvergoeding

Betreft aan participanten in rekening gebrachte vergoeding bij aan- of verkoop van participaties in het Fonds. De vergoeding, die wordt berekend door middel van een procentuele op- dan wel afslag op de participatiewaarde, dient ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Het actuele percentage van de op- en afslag wordt gepubliceerd op de website van de beheerder en kan derhalve fluctueren. Dit percentage kan zonder voorafgaande mededeling worden aangepast, indien de beheerder dit noodzakelijk acht ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds.

Maximale op- en afslagvergoeding

De beheerder heeft uit oogpunt van transparantie een maximum percentage vastgesteld over de participatiewaarde. In uitzonderlijke marktomstandigheden, zulks ter discretie van de beheerder, kan de beheerder in het belang van de zittende participanten van het Fonds een hoger percentage hanteren dan het op dat moment voor het Fonds geldende maximum percentage. Daarnaast kan de beheerder in het belang van de zittende participanten een hoger percentage hanteren dan het op dat moment voor het Fonds geldende (maximum) percentage in het geval van exceptionele, omvangrijke opdrachten tot aan- en verkoop betreffende participaties in het Fonds, zulks ter vergoeding van de daarmee verband houdende additionele transactiekosten.

2.13 Uitgifte en inkoop van participaties

Het Fonds is een open end beleggingsfonds, hetgeen betekent dat het Fonds, behoudens uitzonderlijke situaties, op verzoek van beleggers participaties zal uitgeven ("uitgifte") en gehouden is op verzoek van beleggers participaties te verkrijgen ("inkoop") tegen de participatiewaarde van een participatie vermeerderd of verminderd met de hierna te noemen vaste op- of afslag zoals die voor een betreffende beursdag is vastgesteld. De participatiewaarde van een participatie in het Fonds wordt vermeerderd of verminderd met een vaste op- of afslag ter dekking van de aan- en verkoopkosten van 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende participanten en komt ten goede aan het Fonds.

Uitgifte en inkoop is op iedere beursdag mogelijk. Het Fonds zal op verzoek participaties uitgeven of inkopen. De directie van het Fonds kan de uitgifte of de inkoop van participaties weigeren indien naar het oordeel van de beheerder door uitgifte of de inkoop van participaties het Fonds niet langer zou voldoen aan een of meer van de vereisten om te worden aangemerkt als fiscale beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Uitgifte van participaties van Participatieklasse P geschiedt onder de afhandelingsvoorwaarden zoals gebruikelijk op de effectenbeurs van Euronext Amsterdam by NYSE Euronext. Uitgifte van participaties van Participatieklasse Z en T geschiedt onder de afhandelingsvoorwaarden zoals bepaald in de tussen het Fonds en Euroclear Nederland (Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer B.V.), gevestigd te Amsterdam ter zake gesloten overeenkomst.

2.14 Kopen en verkopen van participaties in het Fonds

Alle Participatieklassen van het Fonds kennen één handelsmoment per beursdag. Aan- en verkoopopdrachten die op een beursdag voor 16.00 uur ("cut-off tijdstip") worden ingelegd op de beurs (in geval van een beursgenoteerde participatieklasse) dan wel bij de Transfer Agent worden afgewikkeld tegen de participatiewaarde zoals die de eerstvolgende beursdag wordt vastgesteld door de beheerder, behoudens indien sprake is van vervroegde sluiting van de beurs.

Participatieklasse P en de Fund Agent

Participaties van Participatieklasse P zijn toegelaten tot de notering en kunnen worden gekocht en verkocht op Euronext Amsterdam by NYSE Euronext door tussenkomst van een bank of andere financiële onderneming die intermediair is in de zin van de Wet giraal effectenverkeer.

Het Fonds is met ING Bank N.V. overeengekomen dat ING Bank N.V. als Fund Agent zal fungeren. De Fund Agent is er voor verantwoordelijk om de aan- en verkoopopdrachten zoals die zijn ingelegd in het beursorderboek met betrekking tot Participatieklasse P van het Fonds, met inachtneming van de voorwaarden zoals vermeld in het prospectus te beoordelen en te accepteren. Na sluiting van het orderboek zal de Fund Agent alle aan- en verkooporders met betrekking tot Participatieklasse P van het Fonds, via de Transfer Agent, doorgeven aan het Fonds. De transactieprijs waartegen deze aan- en verkooporders de volgende beursdag worden afgerekend wordt door de beheerder, door tussenkomst van de Fund Agent, aangeleverd bij Euronext Amsterdam by NYSE Euronext.

Participatieklasse Z en T en de Transfer Agent

Participaties van Participatieklassen Z en T van het Fonds kunnen worden gekocht en verkocht door tussenkomst van The Bank of New York Mellon SA/NV te Brussel, België. De Transfer Agent, tevens zijnde The Bank of New York Mellon SA/NV, is ervoor verantwoordelijk om de aan- en verkoopopdrachten van betreffende participaties van deze Participatieklassen zoals die bij haar zijn ingelegd in het orderboek, met inachtneming van de voorwaarden zoals vermeld in het prospectus te beoordelen en te accepteren. Na sluiting van het orderboek zal de Transfer Agent het saldo van alle aan- en verkooporders doorgeven aan het Fonds. De transactieprijs waartegen deze aan- en verkooporders de volgende beursdag worden afgerekend, wordt door de beheerder gepubliceerd.

2.15 Fiscale aspecten

Het Fonds heeft de status van fiscale beleggingsinstelling (FBI) zoals bedoeld in artikel 28 Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Het Fonds is opgezet om aan de voorwaarden van een fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 te voldoen. Op een fiscale beleggingsinstelling is het bijzondere vennootschapsbelasting tarief van 0% van toepassing. Wanneer het Fonds niet aan de voorwaarden voldoet vervalt in beginsel de status van fiscale beleggingsinstelling met terugwerkende kracht tot begin van het jaar en is het Fonds normaal onderworpen aan de vennootschapsbelasting. De beheerder ziet er op toe dat voor zover het in haar vermogen ligt, het Fonds te allen tijde aan de in de wet en in het Besluit beleggingsinstellingen gestelde voorwaarden voldoet.

Een van de belangrijke voorwaarden is dat het Fonds de voor uitdeling beschikbare winst binnen acht maanden na het einde van het boekjaar aan de participanten uit dient te keren (uitdelingsverplichting). Een positief saldo van koersresultaten op effecten en een positief saldo ter zake van vervreemding van overige beleggingen (zowel gerealiseerd als ongerealiseerd), na aftrek van een evenredig aandeel in de kosten die met het beheer van de beleggingen verband houden, wordt toegevoegd aan de zogeheten herbeleggingsreserve en valt niet onder de uitdelingsverplichting. Het Fonds kan daarnaast onder gestelde voorwaarden een afrondingsreserve tot ten hoogste 1% van het gestort kapitaal vormen welke de uitdelingsverplichting gedeeltelijk op kan schorten.

Het Fonds houdt op winstuitkeringen in beginsel 15% dividendbelasting in. Een eventuele uitdeling ten laste van de herbeleggingsreserve kan onder omstandigheden ook zonder de inhouding van dividendbelasting plaatsvinden. Het kan voorkomen dat het Fonds de inkoop van participatie dient te belasten met dividendbelasting. Ook kan het Fonds er onder omstandigheden voor kiezen om dividendbelasting in te houden op de inkoop van participaties van haar participanten.

Wanneer het Fonds gehouden is om dividendbelasting in te houden kan het onder omstandigheden een vermindering toepassen op het deel dat ook daadwerkelijk aan de belastingdienst dient te worden afgedragen (afdrachtvermindering). Het bedrag van de afdrachtvermindering wordt bepaald door de ten laste van het Fonds ingehouden Nederlandse dividendbelasting en buitenlandse bronheffing (tot ten hoogste 15%). Ten aanzien van de te claimen afdrachtvermindering die verband houdt met de ingehouden buitenlandse bronheffing geldt een beperking voor zover Nederlandse rechtspersonen die vrijgesteld zijn van vennootschapsbelasting in het Fonds participeren, dan wel voor zover buitenlandse lichamen in het Fonds participeren die op grond van de Nederlandse wet dan wel een regeling of verdrag ter voorkoming van dubbele belasting recht hebben op teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting.

2.16 Stembeleid

Verantwoording over de bepalingen gericht tot aandeelhouders in het algemeen en institutionele beleggers in het bijzonder in de Nederlandse Corporate Governance Code en vanuit de NN IP Voting policy, zoals deze in 2022 van kracht was.

GSAM is ervan overtuigd dat ondernemingen die voldoende aandacht besteden aan goed ondernemingsbestuur op lange termijn beter presteren. Wij beschouwen het als onze verantwoordelijkheid goed ondernemingsbestuur aan te moedigen bij de ondernemingen waarin wij, in het belang van onze cliënten, investeren.

In de Nederlandse Corporate Governance Code, onderschreven door GSAM, zijn een aantal principes opgenomen die specifiek gericht zijn op institutionele beleggers alsook op alle aandeelhouders in Nederlandse beursvennootschappen. Van institutionele beleggers wordt onder andere verwacht dat zij een stembeleid publiceren op de website, op grond waarvan het stemrecht wordt uitgeoefend op aandeelhoudersvergaderingen. Daarnaast wordt er vanuit de Code verwacht dat er aandacht is voor lange termijn waarde creatie, effectief bestuur en toezicht, en beloningsbeleid van bestuurders. GSAM ('de beheerder') heeft in haar rol als beheerder van fondsen een eigen stembeleid ontwikkeld op grond waarvan het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen (in en buiten Nederland) wordt uitgeoefend. Dit stembeleid wordt door GSAM ook gebruikt voor het uitoefenen van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen namens Belgische en Luxemburgse GSAM fondsen alsmede de Altis Multimanager Fondsen.

De klanten van GSAM bestaan wereldwijd uit grote en kleine beleggers met uiteenlopende waarden en voorkeuren. Daarom baseren wij ons stembeleid op de algemeen aanvaarde best practices op het gebied van goed bedrijfsbestuur. Deze omvatten bijvoorbeeld de bestuurlijke richtlijnen van de OESO en de Global Corporate Governance-richtlijnen van het International Corporate Governance Network (ICGN) en Eumedion. Bij het uitoefenen van het stemrecht wordt rekening gehouden met de regelgeving en normen in de landen en sectoren waarin wordt belegd. Het stembeleid dient als een belangrijk raamwerk op basis waarvan wij ons stemrecht uitoefenen, waarbij afwijking van het stembeleid steeds mogelijk is indien, ter discretie van de fondsbeheerder, het collectieve belang van de beleggers in het Fonds daarmee is gediend. De beheerder is van oordeel dat bedrijven met aandacht voor goed ondernemingsbestuur, en die bij de bedrijfsvoering de belangen van aandeelhouders en andere relevante stakeholders in ogenschouw nemen, uiteindelijk betere prestaties zullen leveren. Door actief gebruik te maken van het aan de aandelen verbonden stemrecht, kan de beheerder een positieve invloed uitoefenen op de corporate governance van de betreffende ondernemingen. Aandeelhouders kunnen zich bijvoorbeeld uitspreken over de benoeming van nieuwe bestuurders en commissarissen, maar ook over het beloningsbeleid van ondernemingen en wijzigingen van de statuten. Door samen te werken met andere beleggers (bijvoorbeeld via PRI en Eumedion) wenden we onze invloed verder maximaal aan.

2.16.1 Stemmen voor GSAM fondsen

Met het oog op de afweging tussen het belang van beleggers bij de uitoefening van het stemrecht enerzijds en kostenbeheersing en praktische uitvoerbaarheid anderzijds, wordt alleen gestemd op aandelen die worden gehouden in de Nederlandse, Belgische en Luxemburgse GSAM fondsen met meer dan € 100 miljoen aan beheerd vermogen in aandelen. Voor de fondsen die aan dit criterium voldoen zal het stemrecht worden uitgeoefend, tenzij de uitoefening van deze rechten niet in het collectieve belang van de beleggers in het Fonds wordt geacht of in strijd is met lokale regelgeving. Voor fondsen die vallen onder de NN IP Sustainable Investments Strategy, zoals deze in 2022 van kracht was, wordt geen minimum omvang criterium gehanteerd, daar deze fondsen specifiek hun duurzame beleid en criteria ook via het stembeleid willen uitvoeren. Daarbij kan bij agendapunten die milieuzaken en sociale aangelegenheden betreffen, het stemgedrag afwijken van het stemgedrag bij de andere fondsen waarvoor wordt gestemd.

De beheerder heeft een Proxy Voting Commissie aangesteld dat verantwoordelijk is voor het uitoefenen van het stemrecht. Het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen kan elektronisch worden uitgeoefend waarbij de beheerder niet zelf aanwezig is op de vergadering, maar in enkele gevallen wordt er ook voor gekozen om zelf een aandeelhoudersvergadering bij te wonen en daar het woord te voeren. Ook kan het voorkomen dat aan een andere institutionele belegger een volmacht wordt gegeven om namens beheerder het woord te voeren. In 2022 zijn er een aantal aandeelhoudersvergaderingen bijgewoond maar in verband met de Covid-voorschriften zijn de meeste stemmen elektronisch uitgebracht.

Voor een beschrijving van het stembeleid en inzicht in het daadwerkelijke stemgedrag zoals dat in de verslaggevingsperiode van toepassing was, verwijzen wij naar de website.

2.17 Verantwoord beleggen

Bij GSAM is Verantwoord Beleggen (VB) een uitgangspunt van onze werkwijze naast het bieden van klantgerichte oplossingen. Onze benadering voor VB is gebaseerd op zowel onze beleggingsrichtlijnen als het naleven van wet- en regelgeving, maar ook onze waarden als bedrijf. Wij onderschrijven de algemeen erkende uitgangspunten voor Verantwoord Beleggen van de PRI (Principles for Responsible Investment) en zijn sinds 2008 ondertekenaar van deze uitgangspunten.

De beleggingsrichtlijnen en onderliggende beleidsstukken houden in dat wij sociale en milieu criteria naast uitgangspunten van goed ondernemingsbestuur (gezamenlijk ESG criteria) hanteren bij het nemen van onze beleggingsbeslissingen en dat wij onze verantwoordelijkheid nemen als aandeelhouder en lening verschaffer door ons stemrecht uit te oefenen waar mogelijk en in dialoog te gaan met ondernemingen, uitgevende instellingen en overheidsvertegenwoordigers over hun ambities en prestaties op het terrein van mens, milieu en maatschappij.

Onderdeel van onze werkwijze is ook dat wij een aantal uitsluitingen zoals controversiële wapens en teerzandolie hanteren indien de activiteiten een bepaald percentage van de bedrijfsopbrengsten genereren. In 2022 hebben we onze criteria rondom teerzandolie en pijplijnen nader gepreciseerd. We bieden gespecialiseerde duurzame beleggingsfondsen en op maat gemaakte oplossingen voor Verantwoord Beleggen aan. In 2022 zijn er additioneel duurzame fondsen op de markt gebracht die zich richten op beleggers die in lijn met het akkoord van Parijs hun portefeuille willen samenstellen.

GSAM is actief betrokken bij (inter)nationale initiatieven, waarbij het belang van een verantwoorde beleggingsaanpak voorop staat.

2.17.1 Het integreren van ESG als integraal onderdeel van analyses

Als onderdeel van onze rol en verantwoordelijkheid onderkennen wij dat ESG onderwerpen een belangrijke impact kunnen hebben op het rendement en de veerkracht van onze beleggingsportefeuilles. Dit is in meer of mindere mate van toepassing op verschillende ondernemingen, sectoren, regio's en typen beleggingen. ESG integratie is een van de zes principes van PRI waaraan wij ons als ondertekenaar hebben gecommitteerd.

Wij zijn van mening dat integrale ESG analyses betrekking hebben op zowel financiële informatie als belangrijke niet financiële informatie bij de uitvoering van beoordelingen van ondernemingen. Op deze wijze krijgen wij een meer volledig overzicht van kansen en risico's dan wanneer we ons zouden beperken tot uitsluitend financiële informatie. Bij GSAM worden ESG zaken systematisch geïntegreerd in onze producten waarbij wij ons in de markt positioneren met onze leidende rol in de praktische toepassing van ESG integratie.

Materialiteit is voor ons de kern van het ESG integratieproces. Dit betekent bijvoorbeeld dat onze aandelenanalisten kijken naar factoren die op lange termijn een materiële impact hebben op het lange termijn bestaansrecht van ondernemingen en hiermee op het rendement van het betreffende aandeel. Voor bedrijfsobligaties letten onze analisten op factoren die mogelijk invloed hebben op het operationeel resultaat en kasstromen van ondernemingen en, in uitzonderlijke gevallen, het vermogen van ondernemingen om aan haar verplichtingen tegemoet te komen en de credit rating vast te houden dan wel te verbeteren.

In 2021 is de Europese verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) van kracht geworden. De SFDR moet meer transparantie creëren over de integratie van duurzaamheidsrisico's en -kansen. De verordening kent verschillende vereisten waaraan beleggers moeten voldoen en moeten laten zien hoe zij ESG integreren en hoe hun beleggingen bijdragen aan duurzaamheid of duurzaamheidsrisico's meeweegt. Hieraan is door GSAM voldaan door zowel op onze websites als in fondsdokumentatie additionele informatie te verschaffen over onze werkwijze. Beleggers kunnen zo makkelijker producten vergelijken en meer inzicht krijgen in de manier waarop wij hun geld beleggen. Ook zijn onze financiële producten geclassificeerd conform de richtlijn die zijn uitgevaardigd. Dit betekent dat ons gamma aan beleggingsfondsen een classificatie heeft gekregen volgens de vereisten van artikel 6, 8 of artikel 9 van de Europese SFDR richtlijn.

2.17.2 Goed ondernemingsbestuur en actief stemmen

De fondsen van GSAM worden beheerd met als doel om een optimaal rendement voor onze klanten te behalen, in overeenstemming met de wet- en regelgeving en het beleggingsbeleid van elk afzonderlijk Fonds. We zijn ervan overtuigd dat ondernemingen met een deugdelijk bestuur, die transparant zijn voor hun aandeelhouders en andere belanghebbenden ('corporate governance'), naar verwachting betere resultaten boeken op lange termijn. We beschouwen het als onze verantwoordelijkheid om deugdelijk bestuur te bevorderen bij de ondernemingen waarin we beleggen. Een van de manieren om dit te bewerkstelligen is actief gebruik te maken van het aan de aandelen verbonden stemrecht. Bij het uitbrengen van onze stem tijdens aandeelhoudersvergaderingen handelen wij in het beste belang van de economische eigenaars van de aandelen en conform onze uitgangspunten die wij hebben vastgelegd in ons stembeleid. In 2022 hebben wij wederom het stemrecht wereldwijd uitgeoefend en specifiek aandacht gegeven aan aspecten van goed ondernemingsbestuur en aan klimaat gerelateerde onderwerpen.

2.17.3 In dialoog met onze bedrijven

Dialoog en engagement met bedrijven zijn onderdeel van het beleggingsproces als een actieve belegger. Onze analisten, portefeuillemanagers en ESG-specialisten hebben regelmatig overleg met de bedrijven waarin GSAM namens haar klanten belegt. Door de voortdurende dialoog stimuleert GSAM bedrijven om te voldoen aan de milieu, sociale en bestuurlijke werkwijzen die wij passend achten. GSAM verwacht dat alle bedrijven waarin ze belegt normen, beleid en beheerprocessen implementeren ten aanzien van de potentiële ESG-risico's. Om de dialoog en engagement meer kracht bij te zetten werken we regelmatig samen met andere beleggers. Een belangrijk thema binnen ons dialoog programma is corporate governance naast klimaat ambities. Extra aandacht wordt gegeven aan die bedrijven en uitgevende instellingen die onvoldoende scoren op een viertal specifieke parameters rondom ondernemingsbestuur. Deze monitoren wij per kwartaal. Dit om dit onderwerp duidelijker naar voren te brengen in lijn met de Europese richtlijnen voor verantwoord beleggen (SFDR) met betrekking tot goed ondernemingsbestuur.

2.17.4 We steunen internationale initiatieven

Door het ondertekenen van en het betrokken zijn bij (inter)nationale initiatieven onderschrijft GSAM haar ambitie en aanpak op het gebied van verantwoord beleggen. Enkele voorbeelden:

- GSAM is sinds 2008 ondertekenaar van de principes voor Verantwoord Beleggen van de door de Verenigde Naties ondersteunde Principles for Responsible Investment. Deze verzameling van wereldwijde best practices helpt effectenhouders en vermogensbeheerders bij het integreren van ESG-kwesties in de beleggingspraktijk.
- Het Nederlandse corporate governance forum Eumedion vertegenwoordigt het belang van institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en de kwaliteit van het gerelateerde duurzaamheidsbeleid. Het doel hiervan is goed ondernemingsbestuur en kwalitatief duurzaamheidsbeleid vast te houden en verder te ontwikkelen, gebaseerd op de verantwoordelijkheid die Nederlandse institutionele investeerders hebben. Tegelijkertijd wil Eumedion de acceptatie en het toepassen van algemeen geaccepteerde corporate governance standaarden in Nederland, maar vooral ook in Europa, bevorderen. GSAM is actief lid van de beleggingscommissie, de juridische commissie en de onderzoekscommissie en nam in 2022 actief deel in verschillende gespreksrondes met bestuurders van in Nederland gehuisveste (multinationale) ondernemingen.
- GSAM is ook lid van het International Corporate Governance Network (ICGN). Deze organisatie bevordert de totstandkoming van effectieve corporate governance standaarden en richtlijnen en biedt ons een klankbord om te bezien hoe goed ondernemingsbestuur te vertalen is naar verschillende geografische regio's om vanuit eenheid ruimte te kunnen bieden aan verschillende wijzen van implementatie.
- GSAM is deelnemer aan Climate Action 100+. Dit is een initiatief van beleggers om engagement aan te gaan met ondernemingen die gezien worden als de grootste uitstoters van broeikasgassen en met andere bedrijven wereldwijd die de energietransitie kunnen stimuleren. In 2022 hebben we helaas minder vooruitgang gezien dan gewenst door de ontwikkelingen op de energiemarkt als gevolg van de Russische inval in Oekraïne. Dit is een ontwikkeling die we nauwgezet blijven volgen om ervoor te zorgen dat ambities die al uitgesproken zijn door bedrijven wel waargemaakt gaan worden.
- We hebben in 2022 de commitment letter getekend voor de Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Dit is een initiatief onder leiding van de financiële sector om een geharmoniseerde wereldwijde standaard te ontwikkelen om de broeikasgasemissies van leningen en investeringen te meten en openbaar te maken, om financiële instellingen uiteindelijk in staat te stellen op wetenschap gebaseerde doelen te stellen en hun portefeuille af te stemmen op het Klimaatakkoord van Parijs.

2.18 Bewaarder van het Fonds

De activa van het Fonds worden bewaard door The Bank of New York Mellon SA/NV, Amsterdam branch, als de bewaarder van het Fonds (de “bewaarder”).

Het eigen vermogen van de bewaarder bedraagt ten minste € 730.000,-.

Tussen de beheerder en bewaarder van het Fonds is een schriftelijke overeenkomst inzake beheer en bewaring gesloten. Op hoofdlijnen bevat deze overeenkomst de volgende elementen:

- de bewaarder zorgt ervoor dat de kasstromen van het Fonds naar behoren worden gecontroleerd en in het bijzonder dat alle betalingen door of namens beleggers bij de inschrijving op de aandelen ontvangen zijn en dat alle contanten van het Fonds geboekt worden op kasgeldrekeningen die op naam van het Fonds of op naam van de bewaarder die namens het Fonds optreedt, geopend zijn bij (in beginsel) een entiteit zoals beschreven in artikel 18 lid 1 onder a), b) en c) van de Europese Richtlijn 2006/73/EG (een kredietinstelling of een bank waaraan in een derde land een vergunning is verleend).
- de activa van het Fonds bestaande uit financiële instrumenten worden bij de bewaarder in bewaring gegeven. De bewaarder houdt alle financiële instrumenten die kunnen worden geregistreerd op een financiële instrumentenrekening in de boeken van de bewaarder in bewaarneming op aparte rekeningen op naam van het Fonds. Daarnaast houdt de bewaarder alle financiële instrumenten in bewaarneming die fysiek aan de bewaarder kunnen worden geleverd.
- voor de overige activa van het Fonds gaat de bewaarder na of het Fonds de eigenaar is van deze activa op basis van informatie of documenten die door de beheerder zijn verstrekt dan wel op basis van ander extern bewijsmateriaal. De bewaarder houdt voor deze overige activa een register bij.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de verkoop, de uitgifte, de inkoop de terugbetaling en de intrekking van aandelen in het Fonds gebeuren in overeenstemming met Nederlands recht, de statuten van het Fonds en de daarvoor geldende procedures.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de waarde van aandelen in het Fonds wordt berekend overeenkomstig Nederlands recht, de statuten van het Fonds en de daarvoor geldende procedures.
- de bewaarder voert de aanwijzingen van de beheerder uit, tenzij deze in strijd zijn met Nederlands recht of de statuten van het Fonds.
- de bewaarder zorgt ervoor dat bij transacties met betrekking tot de activa van het Fonds de tegenwaarde binnen de gebruikelijke termijnen wordt overgemaakt aan het Fonds.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de opbrengsten van het Fonds een bestemming krijgen die in overeenstemming is met Nederlands recht en met de statuten van het Fonds.

De bewaarder treedt bij de bewaring op in het belang van het Fonds alsmede de beleggers in het Fonds

Op verzoek van beleggers is een afschrift van deze overeenkomst verkrijgbaar bij de beheerder tegen ten hoogste de kostprijs.

Het is de bewaarder toegestaan de bewaartak als omschreven in artikel 22, vijfde lid, richtlijn 2009/65/EU en geïmplementeerd in Nederlandse wet- en regelgeving onder bepaalde voorwaarden uit te besteden aan derden indien daarvoor een objectieve reden bestaat. Dit betreft het door lokale (sub)custodians (laten) uitvoeren van custody activiteiten in landen waar de bewaarder niet zelf een directe participant bij de lokale Central Securities Depository ('CSD') is. Een lijst met de (sub)custodians, waarvan de bewaarder gebruikmaakt, is gepubliceerd op de website van de beheerder. Deze lijst met (sub)custodians kan aan verandering onderhevig zijn. Op verzoek van beleggers is een actueel overzicht van de lokale (sub)custodians, aan wie de bewaarder bewaarnemings taken heeft uitbesteed, verkrijgbaar bij de beheerder van het Fonds tegen ten hoogste de kostprijs.

Volgens Nederlands recht is de bewaarder jegens het Fonds of de beleggers aansprakelijk voor het verlies door de bewaarder of door een derde aan wie de bewaarneming van de in bewaarneming genomen financiële instrumenten is overgedragen. In geval van een dergelijk verlies van een in bewaarneming genomen financieel instrument restitueert de bewaarder onverwijld een financieel instrument van hetzelfde type of voor een overeenstemmend bedrag aan het Fonds. De bewaarder is niet aansprakelijk indien hij kan aantonen dat het verlies het gevolg is van een externe gebeurtenis waarover hij redelijkerwijs geen controle heeft en waarvan de gevolgen onvermijdelijk waren, ondanks alle inspanningen om deze te verhinderen.

De bewaarder is jegens het Fonds of de beleggers eveneens aansprakelijk voor alle andere verliezen die zij ondervinden doordat de bewaarder zijn verplichtingen met opzet of door nalatigheid niet naar behoren nakomt.

2.19 Voornaamste risico's en onzekerheden

Aan beleggingen in het Fonds zijn financiële kansen, maar ook financiële risico's verbonden. De waarde van de beleggingen kan zowel stijgen als dalen en participanten van het Fonds kunnen mogelijk minder terugkrijgen dan zij hebben ingelegd. Een spreiding van de beleggingen zal naar verwachting een dempend effect op deze risico's kunnen hebben.

Een totaaloverzicht van de risico's waarbij de risico's van het Fonds zijn geordend naar 'groot, middelgroot en klein' is opgenomen in het prospectus. In het geval van nieuwe regelgeving op het gebied van risicomanagement, wordt informatie toegevoegd. De voornaamste risico's welke het Fonds loopt zijn:

Marktrisico

Het Fonds is gevoelig voor waardeveranderingen van de beleggingen als gevolg van fluctuatie van prijzen in financiële markten zoals de aandelen of vastrentende markten (marktrisico). Daarnaast kunnen ook de prijzen van de individuele instrumenten, waarin het Fonds belegt, fluctueren. Indien het Fonds gebruik maakt van derivaten zoals omschreven onder "Beleggingsbeleid", kunnen deze toegepast worden voor zowel het afdekken van risico's als efficiënt portefeuillebeheer. Daarbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbewegingen wordt vergroot.

Om de marktrisico's te beperken worden de beleggingen over diverse landen, sectoren en/of ondernemingen gespreid. Een overzicht van de samenstelling van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de Samenstelling van de beleggingen.

In de paragraaf 'Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022' van het bestuursverslag is een nadere toelichting opgenomen over het eventuele gebruik van derivaten in de verslagperiode.

De volatiliteit wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie; deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Bij een grote standaarddeviatie (= hoge volatiliteit) is er sprake van een brede range van mogelijke uitslagen. De standaarddeviatie bedroeg 17,93% ultimo 2022 (ultimo 2021: 14,90%).

De tracking error is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de index. De tracking error wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. De tracking error bedroeg 0,87% ultimo 2022 (ultimo 2021: 0,80%).

Valutarisico

Indien kan worden belegd in (effecten luidende in) andere valuta's dan de valuta waarin het Fonds is genoteerd, kunnen valutaschommelingen zowel een positieve als een negatieve invloed hebben op het beleggingsresultaat.

Een overzicht met informatie over de valutapositie van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de toelichting op de balans onder Valutarisico.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico's kunnen ontstaan wanneer een bepaalde onderliggende belegging moeilijk te verkopen is. Doordat het Fonds in incurante effecten kan beleggen, bestaat het risico dat het Fonds niet de mogelijkheid heeft om financiële middelen vrij te krijgen die nodig kunnen zijn om aan bepaalde verplichtingen te voldoen.

Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De beschikbare cash van het Fonds was in de verslagperiode voldoende om de in- en uitstroom van kapitaal te beheren. De verwachting is dat dit in de komende verslagperiode eveneens het geval zal zijn.

Fraude risico's en corruptie

Fraude is elke opzettelijke handeling of nalatigheid om anderen te misleiden, waardoor het slachtoffer verlies lijdt en/of de dader winst behaalt. Corruptie is het misbruiken van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin, waaronder omkoping. Het ontbreken van controles in het betalingsproces verhoogt de waarschijnlijkheid en creëert daardoor de mogelijkheid tot fraude.

De asset management industrie kenmerkt zich door het doen beheren van vermogen van derden, welke in zijn geheel vrij omvangrijk is. Toegang hebben tot dit vermogen verhoogd het inherente risicoprofiel van GSAM op het gebied van fraude en corruptie. Om dit risico te beheersen voert GSAM jaarlijks een fraude en corruptie risico assessment uit, om identificatie, de blootstelling aan en beheersing van deze risico's vast te stellen. GSAM concludeert in zijn jaarlijkse risico assessment dat er geen hoge restrisico's zijn op het gebied van fraude en corruptie. De voornaamste inherente risico's zoals die door GSAM zijn geïdentificeerd in de jaarlijkse risk assessment zijn de volgende:

- Cyber risico's;
- Ongeautoriseerde afschrijving van gelden;
- Frauduleuze facturen;
- Risico van handel met voorkennis;
- Omkoping.

De volgende maatregelen zijn getroffen om deze inherente risico's te mitigeren:

Cyber risico's, cyber risico wordt onderkend als een verzamelaar welke bewust (bijv. ransomware) of onbewust (bijv. hack) tot een onttrekking van vermogen kan leiden. Het scala aan technieken welke een kwaadwillende kan gebruiken is omvangrijk. Daarom is het voor GSAM in eerste instantie van belang zich bewust te zijn van deze technieken en de eigen omgeving hierop te toetsten. De getroffen maatregelen zijn hierbij geïnspireerd op het NIST cyber security framework, van protect, detect, respond, recover en identify en worden jaarlijks geëvalueerd op basis van de Cyber Security Risk Assessment.

Ongeautoriseerde afschrijving van gelden, wordt ondervangen door het doen toepassen van procuratielimieten en het afdwingen van vier (of meer) ogen principes, waarbij moderne technieken zoals 2 factor authenticatie wordt afgedwongen.

Frauduleuze facturen, het doen betalen van facturen ten lasten van een beleggingsfonds mag alleen als dit overeenkomt met de prospectus. De begunstigde als ook de juistheid van de inrekening gebrachte bedragen zijn hierbij vaak toetsbaar, door een koppeling met het vermogen. Facturen dienen vooraf door budgethouders beoordeeld en geaccordeerd te worden, conform het procuratiebeleid. Binnen dit proces is functiescheiding gemaakt tussen het doen bestellen, invoeren en goedkeuren.

Risico van handel met voorkennis, betreft het misbruiken van informatie voor eigen gewin, dan wel het op een dusdanige wijze doen uitvoeren van orders dat zelfverrijking daarmee bewerkstelligd kan worden, ten nadele van het Fonds. De getroffen maatregelen om dit te voorkomen zijn divers, waaronder best execution review, verplicht periodiek rapporteren over persoonlijke beleggingsportefeuilles, voorlichting in de vorm van verplichte trainingen en pre-employment screening.

Omkoping betreft het doen beïnvloeden van een gunning door bijvoorbeeld steekpenningen, etentjes, reizen en cadeau's. Om dit te mitigeren heeft GSAM een strikt beleid, waarbij alles met een waarde van meer dan vijftig euro niet aangenomen mag worden. Verder wordt op het vlak van broker execution periodiek beoordelingen uitgevoerd naar prijs en kwaliteit, waarbij de uitkomst maatgevend is voor de mate waarin orders worden gealloceerd naar deze brokers.

Het restrisico op de bovenstaande risico's wordt door GSAM als 'medium' ingeschat en zijn geaccepteerd via een formele risico-acceptatie, dan wel op het niveau van de buitenlandse GSAM onderdelen.

Verder is er een duidelijke juridische en operationele scheiding tussen de vermogensbeheerder, externe administrateur, het Fonds en de bewaarbank. Deze functiescheiding heeft een belangrijk preventieve werking op het fraude- en corruptierisico.

De bovengenoemde beheersmaatregelen zijn onderdeel van een groter beheersingsraamwerk, waarvan diverse onderdelen periodiek worden beoordeeld door een externe accountant via het GSAM ISAE 3402 rapport. Verder past GSAM het 3-lines of defence mechanisme toe, waarbij risk management en internal audit doorlopend de effectiviteit van de administratieve organisatie en interne controle toetsen en bewaken. Tenslotte past GSAM ook diverse soft controls toe, zoals tone at the top, e-learning, code of ethics en een whistleblower policy.

Duurzaamheidsrisico's

Duurzaamheidsrisico's kunnen een negatieve invloed hebben op het rendement van het Fonds. De duurzaamheidsrisico's waaraan het Fonds kan worden blootgesteld kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Klimaatverandering
- Gezondheid & veiligheid
- Zakelijk gedrag

Duurzaamheidsrisico's worden in artikel 2 lid 22 van de Verordening (EU) 2019/2088 (betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd of aangevuld) gedefinieerd als een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied die, indien zij zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan veroorzaken. De beoordeling van deze duurzaamheidsrisico's is geïntegreerd in de beleggingsbeslissing door middel van de door de beheerder vastgestelde criteria voor verantwoord beleggen. Deze criteria voor verantwoord beleggen en de toepassing ervan worden beschreven in de "NN IP Responsible Investment Policy" zoals deze in 2022 van kracht was.

Het Fonds belegt voornamelijk in liquide beleggingen waardoor genoemde duurzaamheidsrisico's zijn verwerkt in de waardering van de beleggingen.

Emittent wanbetalingsrisico

Naast de algemene trends op de financiële markten kunnen ook specifieke ontwikkelingen in verband met de emittent de waarde van een belegging beïnvloeden. Zelfs een zorgvuldige effectenselectie kan bijvoorbeeld niet het risico uitsluiten van een verlies als gevolg van een waardedaling van de activa van een emittent. Het gebruik van kredietderivaten, indien vermeld in het beleggingsbeleid van het Fonds, kan een kredietrisico met zich meebrengen.

Russische invasie in Oekraïne

Op 24 februari 2022 begon Rusland een militair offensief tegen Oekraïne. Dit leidde tot wijdverbreide sancties tegen Rusland en verhoogde veiligheids- en cyberdreigingen.

De situatie in de regio verandert snel; de beheerder van het Fonds volgt de situatie nauwgezet en zal alle actie ondernemen die noodzakelijk en in het belang van de participanten van het Fonds is. Dit betreft, maar is niet beperkt tot, het waarborgen dat de vereisten van alle internationale sancties worden nageleefd, dat het vermogen van het Fonds proactief wordt beheerd om risico's zoveel mogelijk te beperken, en dat de beheerder en andere belangrijke leveranciers alle beschermende maatregelen en protocollen blijven toepassen en verhoogde cyberdreigingen blijven bewaken.

Hoewel het Fonds geen vermogen rechtstreeks in Oekraïne, Rusland of buurlanden heeft belegd, hebben marktverstoringen vanwege de huidige geopolitieke gebeurtenissen een wereldwijde impact en zijn de gevolgen onzeker. Dergelijke verstoringen kunnen het rendement van het Fonds nadelig beïnvloeden. De beheerder van het Fonds blijft de ontwikkelingen volgen en de gevolgen voor het Fonds evalueren.

Inzicht in risico's

De bereidheid risico's en zekerheden aan te gaan en al dan niet te verschuiven of af te dekken (risicobereidheid) vormen een integraal onderdeel van het beleggingsbeleid zoals gevoerd over de verslagperiode en zoals opgenomen in de paragraaf 'Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022'.

Inzicht in relevante risico's gedurende de verslagperiode wordt als volgt verkregen:

- In de toelichting op het gevoerde beleggingsbeleid gedurende de verslagperiode worden in de paragraaf "Risicobereidheid en risicobeleid binnen het gevoerde beleggingsbeleid" de belangrijkste ontwikkelingen, afwegingen en beslissingen ten aanzien van het gevoerde risicobeleid toegelicht.
- In de toelichting op de balans worden de specifieke risico's ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten weergegeven.
- Het opgenomen overzicht Samenstelling van de beleggingen biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta als per individuele naam, alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging in geval van vastrentende beleggingen en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's per verslagmoment.
- In de toelichting op de balans wordt het tegenpartijrisico opgenomen. Waar van toepassing is hier informatie over het gebruik van onderpand (collateral) opgenomen.
- Het overzicht Valutapositie dat is opgenomen in de toelichting op de balans geeft inzicht in de mate waarin de activa en passiva van het Fonds in euro dan wel in andere valuta luiden, met inbegrip van de afgeleide financiële instrumenten, zoals valutatermijncontracten, die daaraan mede sturing geven.

2.20 Risicobeheer

Ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle past de beheerder het GSAM Control Framework toe. Conform het GSAM Control Framework zijn alle kernprocessen opgenomen inclusief de belangrijkste risico's per proces. Voor ieder van deze risico's zijn de belangrijkste 'controls' gedefinieerd welke regelmatig worden gemonitord en getest om zekerheid te verkrijgen dat wordt voldaan aan interne en externe regelgeving. Periodiek worden op systematische wijze de significante risico's bepaald. Het bestaande stelsel van interne beheersingsmaatregelen mitigeert deze risico's.

De bedrijfsvoering van de beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van financiële en operationele risico's. In de paragraaf "Verklaring omtrent de bedrijfsvoering" wordt nader ingegaan op de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder.

GSAM, de beheerder van het Fonds, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder voortdurend blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fondsspecifieke interne uitvoeringsrichtlijnen. Dergelijke richtlijnen zijn onder meer gesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren, de kwaliteit van marktpartijen waarmee zaken worden gedaan en de liquiditeit van de beleggingen.

Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen.

Het Fonds kan door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's afdekken of sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer, bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Deze derivaten kunnen worden toegepast voor zowel het afdekken van risico's, efficiënt portefeuillebeheer als verhoging van het rendement. Hierbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbewegingen wordt vergroot. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft.

2.21 Hefboomfinanciering en Value-at-Risk

In overeenstemming met de relevante ESMA Guidelines 10-788 gebruikt dit Fonds de commitment methode voor het bepalen van de totale economische blootstelling. De totale economische blootstelling mag niet groter zijn dan 100% van de Net Asset Value van het Fonds. Zoals in het prospectus in de paragraaf 'Beleggingsbeleid' is aangegeven zal geen nadere verantwoording hierover worden afgelegd in het jaarverslag.

2.22 Ontwikkelingen gedurende de verslagperiode

In deze paragraaf worden de belangrijkste algemene ontwikkelingen en fondsspecifieke ontwikkelingen opgenomen. Hierbij wordt tevens de impact op het (relatief)rendement van het Fonds nader toegelicht.

2.22.1 Algemene financieel economische ontwikkelingen in 2022

- De wereldeconomie werd begin 2022 geconfronteerd met twee schokken – een inflatieschok die leidde tot een agressief beleid van centrale banken en een geopolitieke schok als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, die resulteerde in een stijging van de grondstoffenprijzen. Het samenspel tussen deze twee schokken maakte het voor centrale banken moeilijk om een zachte landing te bewerkstelligen.
- In het eerste kwartaal stegen de obligatierentes sterk in reactie op de beleidsverandering van centrale banken. De 10-jaarsrente op Amerikaanse staatsobligaties sloot het kwartaal 83 basispunten hoger af op 2,32% en de rente op Duitse Bunds steeg met 69 basispunten naar 51 basispunten. Verder liepen de spreads op zowel investment grade- als high yield-bedrijfsobligaties op.
- Aandelen daalden sterk in reactie op de aanval van Rusland op Oekraïne in februari. Beleggers wendden zich toen tot relatief veilige staatsobligaties. Dit duurde echter niet lang, want de inflatievrees kreeg de overhand en dreef de rentes op. Aandelen maakten een comeback doordat het conflict niet verder escaleerde, al bleef de situatie nijpend.
- Te midden van alle onrust waren de grondstoffenmarkten de enige uitwijkmogelijkheid. Alle subsegmenten behaalden in het eerste kwartaal sterk positieve rendementen. Krappe voorraden en ook leveringsrisico's voor energie-, industriële en landbouwproducten stuwden de prijzen op. Ook de heropening van economieën overal ter wereld versterkte de vraag. De grondstoffenmarkt bood goede bescherming tegen inflatie en geopolitiek risico.
- Aan het begin van het tweede kwartaal bleef de inflatie het belangrijkste onderwerp op de financiële markten. Stijgende energieprijzen en aanbodtekorten voor allerlei goederen en diensten waren de belangrijkste oorzaken van hogere prijzen.
- Centrale banken lieten in het tweede kwartaal per saldo een scherpere toon horen. De Bank of Japan was de uitzondering in ontwikkelde markten en bleef inzetten op beheersing van de Japanse rentecurve.
- In het tweede kwartaal liet elke beleggingscategorie, van aandelen tot veilige staatsobligaties en grondstoffen, zeer negatieve resultaten optekenen (in lokale valuta). Het kwartaal kende ook twee oplevingen van 5% in mei en juni. Deze rally's werden vooral gedreven door gedragsfactoren, zoals een negatief sentiment en beperkte positionering, en technische factoren en hielden niet aan.
- In het derde kwartaal schroefden centrale banken (afgezien van de Bank of Japan) de rente verder op en ze benadrukten dat de strijd tegen de inflatie prioriteit nummer één was. Dit betekende snelle renteverhogingen en een hoge rente zo lang als nodig. De Federal Reserve kwam in juli en september met twee rentestappen van +75 basispunten. De Amerikaanse dollar steeg naar het hoogste niveau in 20 jaar ten opzichte van andere belangrijke valuta's; de meeste centrale banken in de ontwikkelde wereld schroefden ook de rente op. De Europese Centrale Bank (ECB) sloot een periode van negatieve depositorentes af met renteverhogingen van 50 basispunten in juli en 75 basispunten in september.
- De Bank of Japan hield de rentes onveranderd, ondanks een daling van de yen, een handelstekort dat nooit eerder zo groot was en een stijgende inflatie. De Bank of Japan greep wel op de markt in en kocht agressief obligaties en voor het eerst sinds 1998 ook yens. De euro bereikte in augustus voor het eerst in 20 jaar pariteit met de dollar, terwijl het Britse pond daalde naar het laagste niveau ooit ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

- Een krap monetair beleid in combinatie met een soepel begrotingsbeleid leidde in het derde kwartaal tot een sterke stijging van de nominale en reële obligatierentes. Dit was nergens zo duidelijk als in het Verenigd Koninkrijk, waar de minibegroting van premier Liz Truss in september tot een vertrouwenscrisis leidde. Forse correcties voor het pond en Britse staatsobligaties dwongen de Bank of England tot ingrijpen op de obligatiemarkt.
- De snelle stijging van de obligatierentes sjoepelde in het derde kwartaal door naar andere beleggingscategorieën. Vastrentende spreads stegen, vastgoed leverde in en aandelen verloren terrein door een hoger winst risico en neerwaartse druk op de waarderingen. Grondstoffen konden evenmin ontsnappen aan de verkoopgolf van september. De angst voor een recessie drukte de prestaties van cyclische grondstoffen, waaronder olie, terwijl goud last had van een hogere dollar en hogere reële obligatierentes.
- Aan het eind van het jaar matigden centrale banken het tempo van de verkrapping, maar een koersverandering was nog niet in zicht. De inflatie was nog te hoog en de Amerikaanse arbeidsmarkt leek nog krap. Ondanks de tragere rentestappen in het vierde kwartaal bleef de toon van centrale banken scherp, vooral die van de ECB.
- De Bank of Japan vergrootte de bandbreedte voor de 10-jaarsrente op Japanse staatsobligaties van +/-25 naar +/-50 basispunten. Dit leek een eerste stap van de Bank of Japan naar beleidsnormalisatie en uiteindelijk naar beëindiging van haar rentecurvebeleid.
- Aan een rally van alle beleggingscategorieën in november kwam in december abrupt een einde, want toen lieten zowel aandelen als vastrentende waarden negatieve rendementen zien. Grondstoffen deden het daarentegen relatief goed; zowel goud als koper steeg.

2.22.2 Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022

Marktontwikkelingen

De wereldeconomie werd begin 2022 geconfronteerd met twee schokken – een inflatieschok die leidde tot een agressief beleid van centrale banken en een geopolitieke schok als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, die resulteerde in een stijging van de grondstoffenprijzen. In de loop van het jaar schroefden centrale banken (afgezien van de Bank of Japan) de rentes op en benadrukten ze dat de strijd tegen de inflatie prioriteit nummer één was. Dit betekende snelle renteverhogingen en een hoge rente zo lang als nodig. De Amerikaanse Federal Reserve (Fed) kwam in juli en september met twee rentestappen van +75 basispunten. De Amerikaanse dollar steeg naar het hoogste niveau in 20 jaar ten opzichte van andere belangrijke valuta's; de meeste centrale banken in de ontwikkelde wereld schroefden ook de rente op. De Europese Centrale Bank (ECB) sloot een periode van negatieve depositorentes af met renteverhogingen van 50 basispunten in juli en 75 basispunten in september. Aan het eind van het jaar matigden centrale banken het tempo van de verkrapping, maar een koersverandering was nog niet in zicht.

Aandelen daalden sterk in reactie op de aanval van Rusland op Oekraïne. Beleggers wendden zich toen tot relatief veilige staatsobligaties. Dit duurde echter niet lang, want de inflatievrees kreeg de overhand en dreef de rentes op. Een baissemaktrally die halverwege juni was begonnen, zette in de tweede helft van het derde kwartaal niet door. Dit kwam door het agressieve beleid van centrale banken en de hoge rentevolatiliteit. Aan een rally van alle beleggingscategorieën in november kwam in december abrupt een einde, toen zowel aandelen als vastrentende waarden negatieve rendementen lieten zien. Wereldwijde aandelen verloren over het hele jaar meer dan 12% in euro. Op regioniveau bleef de VS achter, doordat groeiaandelen een underperformance lieten zien. Dit segment werd hard geraakt door de stijging van de reële rentes en weinig overtuigende resultaten en vooruitzichten van enkele bedrijven. Opkomende markten deden het slechter dan ontwikkelde markten met een verlies van -15%. China verraste de markt eind december met een versoepeling van de coronamaatregelen. Mede dankzij fors hogere olieprijsen sloot de energiesector het jaar met een winst van 57% af. De defensieve sectoren nutsbedrijven en gezondheidszorg eindigden ook in de plus. De sector financiële dienstverlening profiteerde van de stijgende rentes maar door de vrees voor een recessie bleef de outperformance beperkt. Snelgroeiende sectoren bleven door de stijging van de obligatierentes het sterkst achter. Informatietechnologie, duurzame consumentengoederen en communicatiediensten eindigden meer dan 25% in de min.

Gevoerd beleggingsbeleid

De performance zoals opgenomen in de kerncijfers betreft de netto performance over de verslagperiode van het Fonds na aftrek van kosten. De verantwoording over het gevoerde beleggingsbeleid, zoals hier beschreven, is gebaseerd op de bruto performance over de verslagperiode van het Fonds voor aftrek van kosten.

Als gevolg van het duurzame uitsluitingenbeleid van het Fonds, wijkt de samenstelling van de portefeuille van het Fonds af van die van de benchmark, wat tot een rendementsverschil kan leiden. Ieder kwartaal wordt de portefeuille geoptimaliseerd om ervoor te zorgen dat de afwijking van het Fonds ten opzichte van de index zo gering mogelijk is. In de verslagperiode was het verschil in rendement beperkt. De aandelenselectie drukte het rendement in de sectoren industrie (-0,3%), niet-duurzame consumentengoederen (-0,2%) en basismaterialen (-0,2%), terwijl door de stijgende olieprijsen onze positionering binnen de energiesector nadelig uitpakte (-0,5%). Deze negatieve effecten werden echter grotendeels gecompenseerd door de aandelenselectie binnen communicatiediensten (+0,8%) en financiële dienstverlening (+0,3%).

Gedurende de verslagperiode hebben we het ESG-profiel van het beleggingsuniversum vier keer getoetst. Op grond hiervan zijn wijzigingen in de portefeuille doorgevoerd. Een van de nieuwe namen in de portefeuille is het Deense energiebedrijf Orsted dat zich vooral op de opwekking van offshore windenergie richt. American Water Works is ook aan de portefeuille toegevoegd. Tot de namen die uit het beleggingsuniversum zijn verwijderd, behoren Ericsson (fabrikant van communicatieapparatuur), Philips (producent van medische apparatuur) en Live Nation (concertorganisator).

Met 0,85% was de ex-ante tracking error van de portefeuille (actief risico) aan het einde van de verslagperiode circa 0,2% hoger dan aan het begin. Dit kan hoofdzakelijk aan de groei van de energiesector in de benchmark worden toegeschreven.

Risicobereidheid en risicobeleid binnen het gevoerde beleggingsbeleid

Beleggers in aandelen worden geconfronteerd met verschillende risico's zoals omschreven in de paragraaf "Voornaamste risico's en onzekerheden". De belangrijke risico's zijn marktrisico's (aandelenmarktrisico, renterisico) en valutarisico's. Zo drukten de afgelopen periode vooral het militaire conflict tussen Rusland en Oekraïne, de inflatie, het monetaire beleid van centrale banken en de verstoringen van toeleveringsketens een stempel op de aandelenmarkten. Deze ontwikkelingen speelden een rol bij de hiervoor toegelichte verschuivingen in de portefeuille.

Afweging van risico's is een integraal onderdeel van ons beleggingsproces. Binnen het Fonds worden risico's in principe niet afgedekt. Risico's worden voornamelijk beheerst door de portefeuille te spreiden over individuele aandelen, sectoren, stijlfactoren en landen.

Gebruik derivaten in de verslagperiode

In de portefeuille is geen gebruik van derivaten gemaakt.

Vooruitzichten

De belangrijkste thema's aan het begin van 2023 zijn nog altijd het tempo waarin de inflatie naar een normaal niveau terugkeert en de cruciale rol die de arbeidsmarkt in dit proces speelt, de vooruitzichten voor de economische groei en de bedrijfswinsten en de uitwerking van deze factoren op het gedrag van centrale banken. Regelgevingsrisico's als gevolg van protectionisme (onder meer in de technologiesector) kunnen het beleggerssentiment ook beïnvloeden indien de wereldwijde handelsrelaties verslechteren en de spanningen oplopen. Andere factoren die de vooruitzichten voor de aandelenmarkten kunnen doen veranderen, zijn de verdere ontwikkeling van het conflict tussen Rusland en Oekraïne en de impact van het nieuwe Chinese covid-beleid.

De verwachte winstgroei van bedrijven vertoont een dalende lijn; een omslag in deze trend verwachten we nog niet. Gegeven de krapte op de arbeidsmarkt gaan we ervan uit dat de loonkosten verder stijgen. Daarbij komt dat vreemd vermogen duurder wordt. In het geval van een economische vertraging wordt het voor bedrijven bovendien wellicht moeilijker om deze hogere inputkosten door te berekenen. In een scenario waarin centrale banken uiteindelijk een minder restrictieve koers gaan varen en de economische groei wereldwijd vertraagt, houden we een comeback van de VS voor mogelijk, gesteund door een herstel van groeiaandelen en afnemende tegenwind van de sterke dollar. De eurozone, het Verenigd Koninkrijk en Japan zijn waarschijnlijk gevoeliger voor veranderingen in de groeivoorzichten en voor ontwikkelingen in China.

2.22.3 Overige aspecten

Wijziging naar Artikel 8 SFDR

Ten tijde van de SFDR Level 1-implementatie op 10 maart 2021 is het Fonds als Artikel 9 SFDR-product geclassificeerd op basis van de informatie die op dat moment beschikbaar was.

Na de eerste implementatiedatum van SFDR level 1 zijn er meerdere zaken opgehelderd, met name door de Q&A van de Europese Commissie die in juli 2021 werd gepubliceerd. Hierin werd meer duidelijkheid gegeven over het vereiste niveau van de duurzame beleggingen in de portefeuille om als een Artikel 9 SFDR-product te worden geclassificeerd. Het standpunt van de Europese Commissie kan als volgt worden verwoord: de onderliggende activa van een Artikel 9 SFDR-product moeten allemaal voldoen als duurzame belegging zoals krachtens de SFDR gedefinieerd. Andere beleggingen mogen uitsluitend in het licht van een efficiënt portefeuillebeheer worden geplaatst, zoals voor kasbeheer en/of afdekking. In ieder geval dienen dergelijke andere beleggingen aan te sluiten op de duurzame doelstelling van het financiële product. Ondanks dat het Fonds in duurzame beleggingen kan beleggen, voldoen niet alle onderliggende activa van het Fonds als duurzame belegging zoals krachtens de SFDR gedefinieerd.

In het licht van deze verduidelijkingen, die ook door meerdere nationale toezichthouders zijn bevestigd, heeft GSAM besloten om de classificatie van het Fonds met ingang van 14 juli 2022 te wijzigen naar Artikel 8 SFDR-product.

Wijziging samenstelling directie Goldman Sachs Asset Management B.V.

De samenstelling van de directie van GSAM ("de directie") is in de verslagperiode gewijzigd. De samenstelling van de zittende directieleden per 19 april 2023 en een overzicht van de wijzigingen in de verslagperiode, is weergegeven in het onderstaande overzicht.

Overzicht directieleden Goldman Sachs Asset Management B.V.

Zittende directieleden per 19 april 2023	Datum toetreding
P. den Besten	21 december 2022
H.W.D.G. Borrie	1 maart 2017
M.C.M. Canisius	1 augustus 2017
G.E.M. Cartigny	21 december 2022
M.C.J. Grobbe	11 maart 2020
V. van Nieuwenhuijzen	1 augustus 2017
B.G.J. van Overbeek	11 maart 2020
Teruggetreden directieleden	Datum terugtreding
S.S. Bapat	8 september 2022

2.23 Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is vastgesteld op het niveau van Goldman Sachs Asset Management (GSAM), voorheen NN Investment Partners, en ziet alleen toe op medewerkers die activiteiten verrichten ten behoeve van de beheerder GSAM en/of de relevante fondsen. GSAM was onderdeel van NN Group tot en met 10 april 2022 en volgde daardoor de 2022 NN Group Remuneration Framework (de Framework). Dit Framework was ook van toepassing voor de rest van 2022 en blijft van toepassing totdat de integratie van GSAM met Goldman Sachs (GS) is voltooid op basis van de "Transitional Services Agreement". De Framework is een beloningsbeleid dat van toepassing is op alle medewerkers die werkzaam zijn in alle bedrijfsonderdelen in alle landen. Dit beleid borgt onder andere de implementatie van de relevante wet- en regelgeving op het gebied van belonen en performance management in de gehele organisatie. Het doel is om een duidelijk en transparant beloningsbeleid toe te passen dat gericht is op het aantrekken en behouden van capabele bestuurders, senior specialisten en andere hooggekwalificeerde medewerkers. Het beloningsbeleid ondersteunt de integriteitsdoelstelling en stimuleert medewerkers om rekening te houden met de (toekomstige) belangen van onze klanten, de organisatie en andere relevante belanghebbenden.

De beloning bestaat uit een vaste vergoeding en een variabele vergoeding. Voor de meeste medewerkers die in aanmerking komen voor variabele beloning, geldt dat een afhankelijkheid bestaat met het behalen van een aantal kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen. Deze doelstellingen worden aan het begin van het jaar vastgesteld. Onder de kwalitatieve doelstellingen kan worden gedacht aan doelstellingen gerelateerd aan milieu, maatschappij, bestuur en personeel. Voor bepaalde medewerkers omvatten de kwantitatieve doelstellingen in ieder geval het behalen van de beleggingsdoelstellingen van de beleggingsentiteiten van GSAM. Hierbij wordt er ook een vergelijking gemaakt met het behaalde rendement versus vergelijkbare fondsen van concurrenten (de zogeheten peer ranking). Voor andere medewerkers die in aanmerking komen voor variabele beloning, geldt geen directe afhankelijkheid met de behaalde rendementen van het fonds. Daarvoor geldt dat wordt gekeken naar het resultaat van een representatieve portefeuille van de aandelen van GSAM fondsen, obligaties en mix fondsen.

Er worden duidelijke prestatiedoelstellingen voor de korte en lange termijn gesteld om te waarborgen dat de beloning van medewerkers op een passende manier gekoppeld is aan de prestaties van het individu, het betreffende bedrijfsonderdeel en de organisatie. Deze prestatiedoelstellingen zijn in lijn met de bedrijfsstrategie. Voor Portfolio Managers zijn de doelstellingen direct gekoppeld aan de relatieve prestaties van de fondsen die gemanaged worden, kijkend naar periodes van 1-, 3- en 5 jaar. Hierdoor ontstaat een directe koppeling met de belangen van onze klanten. Bovendien is het beloningsbeleid gericht op prudent risicomanagement (waaronder management van de financiële, operationele en reputationale risico's), zodat medewerkers niet aangemoedigd worden om onverantwoorde risico's te nemen.

GSAM kent een deel van de totale variabele beloning toe in fondsen die door GSAM worden beheerd, met een uitgestelde eigendomsoverdracht (deferral), zodat de belangen van onze klanten en de belangen van onze medewerkers verder met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Dit vindt plaats onder de voorwaarden van het Phantom Investment Plan voor medewerkers van GSAM B.V., vastgesteld op 21 december 2022. Daarnaast, als onderdeel van de aankoop/overname door GS, zullen nu Goldman Sachs Restricted Stock Units (GS RSU's) worden toegekend onder het Goldman Sachs Amended and Restated Stock Incentive Plan.

Voor medewerkers die werkzaam zijn binnen GSAM en die niet zijn gekwalificeerd als Identified Staff, is het gangbare beleid om het deel van de variabele beloning dat conform het deferral beleid niet direct betaalbaar wordt gesteld, voor 50% toe te kennen in fondsen die door GSAM worden beheerd en de resterende 50% toe te kennen in GS RSU's. GSAM/GS past hold back (door middel van een malus) en claw back clauses toe volgens de "Forfeiture and Recapture Provisions" (beschikbaar in het Engelstalige Remuneration Report Alternative Investment Funds 2022), waarmee een horizon voor de langere termijn wordt vastgesteld. Deze clauses kunnen worden toegepast op het moment dat er na toekenning van (variabele) beloning nieuwe feiten aan het licht komen ten aanzien van de geleverde prestaties, de genomen risico's, het voldoen aan compliance richtlijnen, of andere relevante zaken.

Bij het opstellen van het beloningsbeleid voor medewerkers die werkzaamheden verrichten voor de fondsen die zijn gereguleerd onder de Alternative Investment Funds Management Directive (AIFMD) en/of de Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities Directive (UCITS) en/of GSAM B.V. (de beheerder), zijn onder andere de Europese en nationale wettelijke vereisten, waaronder de Wet op het Financieel Toezicht (Wft), AIFMD en UCITS toegepast.

Ten aanzien van de governance van de beloning heeft GSAM voor het eerste deel van 2022 gebruik gemaakt van de bestaande Governance Framework en is gedurende 2022 overgegaan op de GS governance.

GSAM heeft een Compensation Committee, dat (onder andere) verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beloningsbeleid en de onderliggende beloningsplannen. Het Compensation Committee overziet en controleert het onderhoud van het beloningsbeleid en de uitwerking hiervan met inbegrip van de totale wereldwijde som die besteed wordt aan de beloning van medewerkers. Daarnaast beoordeelt het Compensation Committee bepaalde individuele beloningsvoorstellen. Het GSAM Compensation Committee, voorheen NN IP Compensation Committee, bestaat uit de GSAM CEO, het Hoofd HR GSAM, de Chief Risk Officer GSAM, het Hoofd Compliance GSAM en het Hoofd Reward GSAM.

De governance ten aanzien van beloning binnen GSAM volgt de huidige Governance Framework behalve indien de hoogte van het voorstel nadere goedkeuring vereist van Goldman Sachs. Dit omvat vereisten voor goedkeuring door de GSAM Supervisory Compensation Committee (voorheen NN IP Supervisory Compensation Committee) waardoor de objectiviteit en onafhankelijkheid van beloningsbeslissingen gewaarborgd wordt.

GSAM heeft Identified Staff geselecteerd op grond van de AIFMD en UCITS, dit zijn medewerkers van wie de professionele activiteiten een materiële impact hebben op het risicoprofiel van de in Nederland gelicentieerde AIF(s), UCITS en/of GSAM B.V. gevestigd in Den Haag en op basis van de IFD Regulatory Technical Standards voor Identified Staff. AIFMD en UCITS Identified Staff worden geselecteerd in overeenstemming met ESMA-richtlijn 2013/232 en 2016/575 en op basis van de IFD Regulatory Technical Standards voor Identified Staff. De selectiemethodologie en selectiecriteria zijn goedgekeurd door het GSAM Compensation Committee.

De performance management principes die van toepassing zijn op Identified Staff waarborgen dat er een focus is op zowel financiële als niet-financiële prestaties, leiderschap, de strategische koers van de organisatie (zowel korte als lange termijn doelstellingen) en de klantbelangen. De performance management principes zijn ondersteunend aan de kernwaarden van de organisatie. De gehanteerde principes creëren ook alignment met het risicoprofiel van de AIF(s) en/of UCITS. Voor Identified Staff in controlerende functies, is maximaal 15% van de doelstellingen gekoppeld aan financiële prestaties (bijvoorbeeld afdelingsbudget) en minimaal 85% gekoppeld aan niet-financiële doelstellingen. Deze groep heeft alleen financiële doelstellingen die niet gekoppeld zijn aan het bedrijfsonderdeel waar ze een controlerende functie voor vervullen. Voor Identified Staff in niet-controlerende functies, is maximaal 50% van de doelstellingen gekoppeld aan financiële prestaties en minimaal 50% gekoppeld aan niet-financiële doelstellingen.

GSAM bevordert robuust en effectief risicobeheer. Dit is inclusief het risicobeheer van duurzaamheidsrisico's (waaronder gerelateerd aan milieu, maatschappij, bestuur en personeel). Het ondersteunt het nemen van evenwichtige risico's en waardecreatie op de lange termijn. Dit zal onder meer worden ondersteund door de processen met betrekking tot het bepalen van prestatiedoelstellingen die aan variabele beloning kunnen worden gekoppeld. Het verschilt per afdeling en functie welke prestatiedoelstellingen zijn of kunnen worden overeengekomen. Er zijn geen specifieke criteria gerelateerd aan duurzaamheidsdoelstellingen die van toepassing zijn voor de gehele populatie binnen GSAM, aan de hand waarvan (variabele) beloning wordt uitgekeerd. Wel worden tijdens het bepalen van de prestatiedoelstellingen handreikingen gegeven met daarin voorbeelden van kwalitatieve doelstellingen gerelateerd aan duurzaamheid, die kunnen worden gebruikt. Voor investment professionals zijn specifieke doelstellingen van toepassing, gericht op responsible investing. De prestatiedoelstellingen zijn onderhevig aan minimumstandaarden die binnen de onderneming zijn geformuleerd, zoals bijvoorbeeld beperkingen aan financiële targets.

De beoordeling van de prestaties van Identified Staff en de daaruit voortvloeiende toekenning van variabele beloning vinden plaats tegen de achtergrond van een meerjarenplan. Door middel van een uitgestelde toekenning van variabele beloning aan Identified Staff wordt ervoor gezorgd dat er variabele beloning 'at risk' is gedurende de gehele deferral periode. De variabele beloning voor Identified Staff is (onder andere) gekoppeld aan prudent risicomanagement en niet-financiële prestatiecriteria en er wordt verder rekening gehouden met de prestaties van GS, het bedrijfsonderdeel en de individuele medewerker. Voorafgaand aan de eigendomsoverdracht (vesting) van de uitgestelde componenten van variabele beloning wordt rekening gehouden met eventuele feiten die nog niet bekend waren op het moment van toekenning, en afhankelijk daarvan kan een variabele beloning neerwaarts worden aangepast. Hierbij wordt gekeken naar eventuele ongewenste risicovolle gedragingen of overtredingen van interne gedragsregels.

De variabele beloning van Identified Staff is gebaseerd op prestaties, risicogewogen en wordt deels direct, en deels uitgesteld toegekend. De GSAM Supervisory Compensation Committee kan voor alle (voormalige) medewerkers besluiten tot neerwaartse aanpassing van de (uitgestelde) componenten van variabele beloning door toepassing van een holdback of een clawback.

Voor alle Identified Staff members geldt dat een significant deel van de variabele beloning over het prestatiejaar 2022 een uitgestelde eigendomsoverdracht kent. Deze is minimaal 40%, en voor medewerkers die een controlerende functie hebben is deze minimaal 50%. De variabele beloning voor medewerkers die kwalificeren als Identified Staff wordt toegekend in de volgende componenten: fondsen die door GSAM worden beheerd GS RSU's, en een deel wordt uitgekeerd als contante betaling.

Beloning over het boekjaar

GSAM heeft over het boekjaar 2022 een totale vergoeding van € 100,23 miljoen toegekend aan zijn gehele personeel. Dit bedrag bestaat uit een vast vergoeding van € 78,33 miljoen en een variabele vergoeding van € 21,90 miljoen. GSAM had per 31 december 2022 712 medewerkers in dienst, onder wie 6 directieleden. Nagenoeg al deze medewerkers besteden hun tijd aan activiteiten die direct of indirect gerelateerd zijn aan activiteiten ten behoeve van de fondsen onder beheer van GSAM. Er is geen sprake van beloning in de vorm van carried interest.

Van de totale beloning zoals hierboven genoemd is € 4,37 miljoen bestemd voor de directie van GSAM. Dit bedrag bestaat uit een vaste vergoeding van € 2,48 miljoen en een variabele vergoeding van € 1,88 miljoen.

Onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van de beloning van de medewerkers van GSAM.

De beheerder heeft, over prestatiejaar 2022, aan 2 medewerkers beloningen uitgekeerd boven een bedrag van € 1 miljoen.

Kwantitatieve informatie

De onderstaande tabel bevat geaggregeerde informatie met betrekking tot de beloning van alle medewerkers die actief in dienst zijn per 31 december 2022, en die activiteiten hebben verricht voor GSAM International Holdings B.V. in Nederland gedurende het jaar 2022, en bevat alle medewerkers die zijn geselecteerd als Identified Staff op grond van AIFMD en/of UCITS. Een significant deel van de bedragen zoals hieronder weergegeven kunnen worden toegerekend aan GSAM B.V. (beheerder), aangezien GSAM B.V. de voornaamste operationele entiteit is onder GSAM International Holdings B.V.

Voor het beheer van de fondsen wordt, voor zover van toepassing en in lijn met het prospectus, een managementvergoeding in rekening gebracht, te herleiden naar een percentage op dagbasis (voor Dutch Residential Mortgage fondsen vindt dit plaats op maandbasis) dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelen- of participatieklasse aan het einde van iedere dag. Daarnaast worden operationele kosten in lijn met het prospectus ten laste van de AIFs/UCITS gebracht. Deze kosten zijn niet direct toerekenbaar en worden door middel van een verdeelsleutel ten laste van de aandelen- of participatieklasse gebracht. Voor aandelenklassen- of participatieklassen met een all-in fee of vaste overige kostenvergoeding ('VOK') zijn deze kosten inbegrepen in de all-in fee dan wel VOK. In de paragraaf 'Structuur' in het bestuursverslag wordt per aandelenklasse- of participatieklasse vermeld of een all-in fee of VOK van toepassing is.

Tevens is de tabel met beloningsinformatie over prestatiejaar 2021 toegevoegd. Beloningsinformatie met betrekking tot vaste beloning en variabele beloning wordt niet op fondsniveau geadministreerd, waardoor de kosten in onderstaande tabel op totaal beheerdersniveau zijn opgenomen.

Geaggregeerde vaste beloning en variabele beloning voor het prestatiejaar 2022

Bedragen x € 1.000	Vaste beloning en variabele beloning toegekend in relatie tot prestatiejaar 2022		
	Identified Staff gekwalificeerd als Executives	Andere Identified Staff	Alle medewerkers – exclusief Identified Staff
Aantal medewerkers	6	23	683
Vaste beloning (1)	2.482	5.832	70.012
Variabele beloning (2)	1.885	3.512	16.506
Totaal aan vaste en variabele beloning	4.367	9.344	86.518

Noot 1): Vaste beloning per ultimo 2022 voor de contractuele arbeidsduur. De vaste beloning bevat tevens collectieve vaste toelagen, zoals vakantiegeld en pensioentoeelagen en is exclusief tertiaire arbeidsvoorwaarden.

Noot 2): Variabele beloning bevat alle door de relevante committees goedgekeurde conditionele en niet-conditionele toekenningen in relatie tot het prestatiejaar 2022 zoals geautoriseerd per 28 oktober 2022. Deze bevat alle contante betalingen die via de salarisadministratie gedaan worden in januari 2023 en de toegekende GS RSU's en fondsen die door GSAM beheerd worden. Tevens bevat deze zowel directe/upfront als uitgestelde toekenningen, zowel met als zonder een additionele retentieperiode van 1 jaar voor Identified Staff. Een toewijzing naar de toegekende fondsen is niet beschikbaar.

Geaggregeerde vaste beloning en variabele beloning voor het prestatiejaar 2021

Bedragen x € 1.000	Vaste beloning en variabele beloning toegekend in relatie tot prestatiejaar 2021		
	Identified Staff gekwalificeerd als Executives	Andere Identified Staff	Alle medewerkers – exclusief Identified Staff
Aantal medewerkers	6	27	674
Vaste beloning (1)	2.865	6.416	67.123
Variabele beloning (2)	1.750	4.334	19.298
Totaal aan vaste en variabele beloning	4.615	10.750	86.421

Noot 1): Vaste beloning per ultimo 2021 voor de contractuele arbeidsduur. De vaste beloning bevat tevens collectieve vaste toelagen, zoals vakantiegeld en pensioentolagen en is exclusief tertiaire arbeidsvoorwaarden.

Noot 2): Variabele beloning bevat alle door de relevante committees goedgekeurde conditionele en niet-conditionele toekenningen in relatie tot het prestatiejaar 2021 zoals geautoriseerd per 18 februari 2022. Deze bevat alle contante betalingen die via de salarisadministratie gedaan worden in maart/april 2022, de per maart 2022 toegekende aandelen in NN Group en de per maart 2022 toegekende fondsen die door NN Investment Partners beheerd worden. Tevens bevat deze zowel directe/upfront als uitgestelde toekenningen, zowel met als zonder een additionele retentieperiode van 1 jaar voor Identified Staff. Een toewijzing naar de toegekende fondsen is niet beschikbaar.

Beloningsinformatie derde partijen

GSAM heeft een deel van zijn portfolio management activiteiten uitbesteed aan derden. Hiervoor is met een ieder van deze derden een Portfolio Management Agreement (PMA) overeengekomen. De PMA staat borg voor de levering van efficiënte en effectieve dienstverlening conform de overeengekomen afspraken met deze derden. De dienstverlening die deze derden bieden op basis van de PMA wordt jaarlijks door GSAM geëvalueerd.

In de transparantie die GSAM betracht ten aanzien van het door haar gevoerde beloningsbeleid past ook transparantie over het beloningsbeleid van derden die GSAM portfolio management activiteiten uitvoeren. GSAM sluit hierbij aan bij richtlijnen van de Europese toezichthouder (ESMA).

GSAM vraagt jaarlijks informatie op bij derden om de dienstverlening te kunnen evalueren en informatie over het door de derde gevoerde beloningsbeleid maakt onderdeel uit van deze uitvraag. Voor meer informatie over het beloningsbeleid van deze derden verwijzen wij u naar: <https://www.gsam.com/responsible-investing/nl-NL/non-professional/about/beleid>.

2.24 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Algemeen

Als beheerder van Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) is het, overeenkomstig artikel 121 van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo), onze verantwoordelijkheid te verklaren dat voor Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) wordt beschikt over een beschrijving van de inrichting van de bedrijfsvoering overeenkomstig de in de Wet op het financieel toezicht en de daaraan gerelateerde regelgeving gestelde eisen en dat deze bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Hieronder gaan wij in op de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder voor zover gericht op de activiteiten van de beleggingsinstelling. De bedrijfsvoering is afgestemd op de omvang van de organisatie en in lijn met bij of krachtens de wet gestelde eisen. Een dergelijke structuur kan geen absolute zekerheid bieden dat zich nooit afwijkingen zullen voordoen, maar is ontworpen om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen aangaande de risico's gerelateerd aan de activiteiten van de beleggingsinstelling. De beoordeling van het functioneren en de effectiviteit van de bedrijfsvoering behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheerder.

Ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle (thans 'bedrijfsvoering' genoemd) past de beheerder het GSAM Control Framework toe. Periodiek worden op systematische wijze de significante risico's bepaald. Het bestaande stelsel van interne beheersingsmaatregelen mitigeert deze risico's.

De beschrijving van de bedrijfsvoering is geëvalueerd en is in lijn met bij of krachtens de wet gestelde eisen. Dit houdt in dat de significante risico's en interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de relevante processen zijn beoordeeld en geactualiseerd.

Aan de beoordeling van de effectiviteit en het functioneren van de bedrijfsvoering wordt in de praktijk op een aantal manieren invulling gegeven. Door middel van performance indicatoren, die zijn gebaseerd op de procesbeschrijvingen en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen, wordt het management periodiek geïnformeerd. Daarnaast is er een incidenten- en klachtenprocedure. In de verslagperiode is het effectieve functioneren van de bedrijfsvoering getest door middel van detailtesten van opzet, bestaan en werking ervan. Dit betreffen generieke testwerkzaamheden die procesmatig zijn uitgevoerd voor de verschillende beleggingsinstellingen waarvoor GSAM als beheerder optreedt. Op het niveau van de individuele beleggingsinstellingen kunnen de uitgevoerde testwerkzaamheden daarom verschillen. De testen worden uitgevoerd door de afdeling Operational Risk Management. Hieruit zijn in het kader van de rapportage in deze financiële verantwoording geen relevante bevindingen naar voren gekomen.

Rapportage over de bedrijfsvoering

Gedurende de verslagperiode hebben wij de verschillende aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in het Bgfo en daaraan gerelateerde regelgeving. Ook is niet geconstateerd dat de maatregelen van interne controle niet effectief en overeenkomstig de beschrijving functioneren. Op grond van het bovenstaande verklaren wij als beheerder voor Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo, die voldoet aan de eisen van het Bgfo en verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Den Haag, 19 april 2023

Goldman Sachs Asset Management B.V.

3. JAARREKENING 2022

(Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022)

3.1 Balans

Vóór resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000	Referentie	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingen			
Aandelen	3.5.1	2.816.209	3.036.468
Totaal beleggingen		2.816.209	3.036.468
Vorderingen	3.5.3		
Uit hoofde van beleggingstransacties		-	10.759
Te vorderen dividend		2.927	2.054
Vorderingen op participanten		29	176
Overige vorderingen		8.952	7.731
Totaal vorderingen		11.908	20.720
Overige activa	3.5.4		
Liquide middelen		8.895	5.663
Totaal overige activa		8.895	5.663
Kortlopende schulden	3.5.5		
Schulden aan participanten		7	12.062
Overige schulden		276	1.500
Totaal kortlopende schulden		283	13.562
Uitkomst van vorderingen en overige activa minus kortlopende schulden		20.520	12.821
Uitkomst van activa minus passiva		2.836.729	3.049.289
Fondsvermogen	3.5.6		
Vermogen participanten		3.238.045	2.331.376
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		-401.316	717.913
Fondsvermogen		2.836.729	3.049.289

3.2 Winst-en-verliesrekening

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	Referentie	2022	2021
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Opbrengsten uit beleggingen	3.6.1		
Dividend		62.231	47.043
Waardeveranderingen beleggingen	3.6.2		
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		105.072	183.019
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		-567.829	489.115
Overige resultaten	3.6.3		
Valutakoersverschillen		598	45
Interest		31	-
Op- en afslagvergoeding		536	951
Som der bedrijfsopbrengsten		-399.361	720.173
BEDRIJFSLASTEN			
	3.6.4		
Kosten		1.928	2.229
Interest		27	31
Som der bedrijfslasten		1.955	2.260
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-401.316	717.913

3.3 Kasstroomoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
KASSTROOM UIT BELEGGINGSACTIVITEITEN		
Aankoop van beleggingen	-1.248.159	-1.326.507
Verkoop van beleggingen	1.016.420	1.094.188
Ontvangen dividend	61.358	46.496
Overige resultaten	-1.190	-2.171
Betaalde interest overig	-27	-31
Betaalde kosten	-3.152	-1.196
Totale kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-174.750	-189.221
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Uitgifte van participaties	612.529	852.257
Inkoop van participaties	-390.274	-626.390
Ontvangen op- en afslagvergoeding	536	951
Uitkering aan participanten	-45.407	-36.719
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	177.384	190.099
NETTO KASSTROOM	2.634	878
Valutakoersverschillen	598	45
Mutatie liquide middelen	3.232	923
Stand liquide middelen begin verslagperiode	5.663	4.740
Stand liquide middelen ultimo verslagperiode	8.895	5.663

3.4 Toelichting

3.4.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling en overeenkomstig de door de wetgever opgestelde modellen ten behoeve van de jaarrekening voor beleggingsinstellingen en is in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Op onderdelen zijn in de jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van die modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande verslagperiode.

Bij het opstellen van de jaarrekening kan de beheerder gebruik maken van verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen in de toelichting van de jaarrekening.

De functionele valuta van het Fonds is de euro. De jaarrekening wordt gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Bedragen in hele euro's zijn weergegeven met een euroteken (€). Onderstaande tabel geeft de belangrijkste wisselkoersen ten opzichte van de euro weer.

Valuta	Afkorting	31-12-2022	31-12-2021
Amerikaanse dollar	USD	1,06725	1,13719
Australische dollar	AUD	1,57377	1,56412
Canadese dollar	CAD	1,44606	1,43646
Deense kroon	DKK	7,43647	7,43751
Engelse pond	GBP	0,88723	0,83960
Hong Kong dollar	HKD	8,32983	8,86587
Israëliische shekel	ILS	3,76577	3,53940
Japanse yen	JPY	140,81861	130,95311
Nieuw-Zeelandse dollar	NZD	1,68747	1,66097
Noorse kroon	NOK	10,51349	10,02808
Singapore dollar	SGD	1,43142	1,53310
Zweedse kroon	SEK	11,12026	10,29592
Zwitserse frank	CHF	0,98740	1,03614

3.4.2 Continuïteit

Het doel van het continuïteit management van de beheerder is om de continuïteit van haar activiteiten te verzekeren, het vestigen van vertrouwen, het beschermen van de activa en toevertrouwde middelen, kunnen voldoen aan verplichtingen, voldoen aan interne en externe regelgeving, voorkomen of mitigeren van schade en risico en om risico's te identificeren en te beheren tot een aanvaardbaar niveau.

Liquiditeitsmonitoring

Binnen GSAM vindt liquiditeitsmonitoring plaats. Het liquiditeitsrisico wordt bij GSAM via meerdere afdelingen afgedekt. Risk Management (RM) managet het liquiditeitsrisico in de fondsen door dit te meten, te monitoren en hierover te rapporteren, zodat indien nodig tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Het GSAM Control Framework omvat liquiditeit aan activazijde, liquiditeit aan passivazijde en de aflossingsdekkingsratio die aangeeft hoe vaak liquide activa passiva kunnen dekken. Het liquiditeitsrisico wordt ook berekend als een stressversie in overeenstemming met de ESAM-richtlijnen voor liquiditeitsstresstests en dit vormt de basis voor het monitoren van fondsen.

De liquiditeit wordt voortdurend gemonitord aan de hand van drempels die specifiek zijn voor het liquiditeitsrisicoprofiel, om ervoor te zorgen dat de fondsen liquiditeit hebben in overeenstemming met wat ook in het prospectus wordt vermeld.

De beheerder heeft onderstaande liquiditeitsinstrumenten ingezet in geval van uitzonderlijke in- of uitstroom in een fonds. Een uitzonderlijke in- of uitstroom is een stroom die naar verwachting marktimpact zal hebben. Het uiteindelijke doel van deze tools is om bij het uitvoeren van dit soort uitzonderlijke stromen te handelen in het belang van aandeelhouders in het Fonds.

- Op- en afslagvergoeding: Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende “fysieke” beleggingen.
- Kortlopende leningen: Het Fonds de mogelijkheid te geven tijdelijk te kunnen lenen (gebruikmaken van rekening-courantkredietfaciliteit van de bewaarder van het Fonds) om aan de verplichtingen te voldoen. Voor UCITS fondsen is dit gemaximeerd tot maximaal 10%.
- Intrinsieke waarde en/of orderopschorting: Voorkomt dat beleggers in het Fonds hun vermogen kunnen opnemen.

De beheerder valt onder Investment Firm Directive/Regulation (IFD/IFR) vereisten en in die hoedanigheid voldoet het ook aan de liquiditeitsverplichting (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process “ILAAP”). Hierover wordt periodiek aan de DNB gerapporteerd.

Overname NN IP door Goldman Sachs

In 2022 is NN IP overgenomen door Goldman Sachs, zoals nader beschreven in het bestuursverslag. Het beleid van het Fonds en de managementstructuur van de beheerder van de NN IP fondsen zijn ongewijzigd gebleven waardoor deze overname geen impact heeft op de continuïteit van het Fonds. Wel zijn als gevolg van deze overname de namen van de NN IP fondsen en NN IP entiteiten per 6 maart 2023 aangepast.

Beleggingen

Het Fonds belegt voornamelijk in liquide beleggingen. Hierdoor hebben zich gedurende de verslagperiode geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De beschikbare cash van het Fonds was in de verslagperiode voldoende om de in- en uitstroom van kapitaal te beheren. De verwachting is dat dit in de komende verslagperiode eveneens het geval zal zijn. De huidige marktomstandigheden (waaronder Russische invasie in de Oekraïne, stijgende rentetarieven en hoge inflatie) hebben geen invloed op de continuïteit van het Fonds.

Conclusie

Op dit moment voorzien we geen impact op de continuïteit van het Fonds, noch op die van de beheerder. De jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

3.4.3 Uitbesteding beheerwerkzaamheden

De beheerder heeft een deel van zijn beheerwerkzaamheden uitbesteed aan Irish Life Investment Managers Limited, onderdeel van The Canada Life Group (U.K.), gevestigd in Ierland. Irish Life Investment Managers Limited is verantwoordelijk voor het nemen van de beleggingsbeslissingen binnen het kader van het beleggingsbeleid zoals dat is vastgesteld door de Beheerder en zoals dat is beschreven in het prospectus, het verzamelen en verrichten van research op basis waarvan genoemde beslissingen genomen kunnen worden en het geven van opdracht tot aan- en verkoop van effecten. Het risicobeheer waaronder de uiteindelijke mandaatbewaking en taken zoals het voeren van een (fonds)administratie berusten bij de beheerder. De kosten die verbonden zijn aan deze uitbesteding zijn verdisconteerd in de door het Fonds in rekening gebrachte managementvergoeding

3.4.4 Securities lending

Het Fonds maakt thans geen gebruik van securities lending.

3.4.5 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De in deze paragraaf opgenomen waarderingsgrondslagen geeft een overzicht van alle waarderingsgrondslagen van de GSAM fondsen welke naar de mening van het management het meest kritisch zijn voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen van de GSAM fondsen.

Tenzij anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kosten.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Saldering van een actief en een verplichting geschiedt uitsluitend indien de juridische mogelijkheid bestaat het actief en de verplichting simultaan af te wikkelen en het Fonds het stellige voornemen heeft dit daadwerkelijk te doen.

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de per berekeningsdatum geldende wisselkoersen. Alle transacties in vreemde valuta worden verantwoord tegen de op transactiedatum laatst bekende middenkoers.

Beleggingen

Alle financiële instrumenten, zoals die in dit verslag onder beleggingen dan wel onder beleggingen met een negatieve waarde zijn gerubriceerd, worden opgenomen in de balans gedurende de periode dat het economisch risico aan het Fonds is toe te rekenen.

Alle beleggingen zijn aangehouden voor handelsdoeleinden en zijn gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de reële waarde verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Bij de vervolgwaaarding tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, zoals het geval is voor beleggingen die worden aangehouden voor handelsdoeleinden, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

- aandelen worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers.
- obligaties en andere vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst bekende biedkoers.
- de reële waarde van deposito's u/g en commercial paper wordt dagelijks bepaald met behulp van in de markt gangbare waarderingsmodellen.
- beleggingen in andere GSAM fondsen worden gewaardeerd op de intrinsieke waarde van die(zelfde) dag.
- beleggingen in extern geadmistreerde beleggingsfondsen worden gewaardeerd op basis van laatst bekende marktnotering.
- opties worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van een dienst van de data leverancier. Deze dienst houdt in dat de data leverancier de meest reële prijs aanlevert gebaseerd op rentecurve- en volatiliteitsdata uit actieve markten.
- de reële waarde van valutatermijncontracten wordt dagelijks bepaald met behulp van in de markt gangbare waarderingsmodellen, waarbij de berekening plaatsvindt aan de hand van de discount-curve van de betreffende valuta.

- futures worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers.
- de reële waarde van interest rate swaps is gebaseerd op de contante waarde van de ultimo verslaggevingsperiode bekende verwachte kasstromen verdisconteerd met de marktrente ultimo verslaggevingsperiode. De netto contante waarde berekening vindt plaats aan de hand van de OIS curve (Overnight Indexed Swap) dan wel een andere relevante rentecurve.
- inflation linked swaps worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van een dienst van de data leverancier. Deze dienst houdt in dat de data leverancier de meest reële prijs aanlevert gebaseerd op rentecurve- en inflatie data uit actieve markten.
- total return swaps worden gewaardeerd op marktwaarde, die is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte onderliggende kasstromen, onder aftrek van op de balansdatum eventueel verdiende respectievelijk verschuldigde interest.
- kredietderivaten worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van dienst van de data leverancier en bestaat uit: een theoretische waarde met behulp van rentecurve en spread data uit actieve markten voor kredietderivaten die niet op een beurs worden genoteerd, en de beurswaarde voor kredietderivaten die wel op een beurs worden genoteerd (CDX).

Voor zover beleggingen geen beurs- of andere marktnotering kennen of indien de koersvorming niet representatief wordt geacht (dat kan bijvoorbeeld zijn in tijden van grote volatiliteit op de financiële markten), vindt vaststelling van de waarde door de beheerder plaats. Deze vaststelling wordt verricht met behulp van objectieve en recente marktinformatie en/of met gebruikmaking van algemeen gangbare rekenmodellen.

Overige, als beleggingen aangemerkte, financiële instrumenten worden gewaardeerd op marktwaarde die wordt afgeleid uit door derden afgegeven marktnoteringen en marktinformatie. Indien voor dergelijke financiële instrumenten geen objectieve marktnotering beschikbaar is, dan worden deze instrumenten gewaardeerd tegen de theoretische waarde die wordt berekend aan de hand van objectieve en breed gedragen rekenkundige modellen en met inachtneming van naar het oordeel van de beheerder voor de betreffende beleggingen gangbare maatstaven.

Security lending

Bij het uitlenen van effecten is sprake van tijdelijke overdracht van het juridische eigendom aan derden. De economische rechten en verplichtingen blijven bij het Fonds waardoor het Fonds de indirecte beleggingsresultaten van de uitgeleende effecten behoudt en een vergoeding ontvangt voor eventueel gemiste directe beleggingsopbrengsten. Als gevolg hiervan blijven deze effecten gedurende de periode dat zij zijn uitgeleend, onderdeel uitmaken van de beleggingsportefeuille zoals die in de balans en in de samenstelling van de beleggingen wordt gepresenteerd.

Zekerheden

- Ontvangen en gegeven zekerheden worden, afhankelijk van de aard van de zekerheden, als volgt verantwoord:
- Ontvangen zekerheden in de vorm van cash in verband met derivatentransacties en het uitlenen van effecten worden als Collateral op de balans opgenomen onder Kortlopende schulden.
- Gegeven zekerheden in de vorm van een margin account bij futures worden op de balans opgenomen onder Liquide middelen.
- Gegeven zekerheden in de vorm van cash in verband met derivatentransacties worden als Collateral op de balans opgenomen onder Vorderingen.
- Gegeven zekerheden in de vorm van een variation margin voor derivaten welke lopen via de centrale tegenpartij ("Central counterparty (CCP)") worden op de balans opgenomen onder Liquide middelen en/of schulden aan kredietinstellingen.

Vorderingen en kortlopende schulden

Alle vorderingen en kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Vorderingen en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Vorderingen en kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waar nodig bij de vorderingen onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening wegens oninbaarheid.

Overige activa

De overige activa hebben betrekking op de liquide middelen, welke worden gewaardeerd op nominale waarde.

Fondsvermogen

De beheerder kan, indien naar zijn oordeel bijzondere omstandigheden de vaststelling van het fondsvermogen zoals hiervoor omschreven praktisch onmogelijk of kennelijk onredelijk maken, van de grondslagen tot vaststelling van het fondsvermogen afwijken (dat kan bijvoorbeeld zijn in tijden van grote volatiliteit op de financiële markten). Vaststelling van het fondsvermogen zal in dergelijke gevallen geschieden op basis van indices of andere maatschappelijk aanvaardbare waarderingsgrondslagen.

3.4.6 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Dividend

Dividenden op beleggingen worden als opbrengst verantwoord op het tijdstip dat de koers van het desbetreffende aandeel ex-dividend noteert.

Interest

Interest wordt toegerekend aan de periode waarop deze betrekking heeft.

Waardeveranderingen beleggingen

Zowel de gerealiseerde als de niet-gerealiseerde koers- en valutakoersresultaten van beleggingen worden als waardeverandering in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Valutakoersresultaten op de overige balansposten worden in de Winst-en-verliesrekening verantwoord onder Valutakoersverschillen.

De gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als het verschil tussen de verkoopwaarde en de gemiddelde historische kostprijs. De niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als de mutatie in de ongerealiseerde koers- en valutaresultaten gedurende de verslaggevingsperiode. De terugboeking van in voorgaande jaren verwerkte niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten is opgenomen in de niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten bij realisatie van deze resultaten.

Op- en afslagvergoeding

De transactieprijzen van de participaties van alle participatieklassen van het Fonds worden iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en zijn gebaseerd op de intrinsieke waarde van de participaties met een op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende "fysieke" beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds en is bepaald op basis van de reële gemiddelde aan- en verkoopkosten met betrekking tot de effecten waarin door het Fonds wordt belegd.

Of een opslag dan wel afslag wordt gehanteerd voor deze vergoeding is afhankelijk van de vraag of voor het Fonds, alle participatieklassen omvattend, per saldo kapitaal wordt ingelegd (hetgeen leidt tot een opslag) of onttrokken (hetgeen leidt tot een afslag). Het eventuele resultaat dat ontstaat doordat de feitelijke kosten van het Fonds afwijken van de hierboven genoemde op- en afslagvergoeding, zal toekomen dan wel ten laste komen van het Fonds.

Resultaat Participatieklasse

Het resultaat van een Participatieklasse van het Fonds is samengesteld uit waardeveranderingen van de beleggingen, de in het boekjaar gedeclareerde dividenden, interest en de opbrengst uit verbruikleen van effecten onder aftrek van aan het boekjaar toe te rekenen kosten. Bij de bepaling van de interest wordt rekening gehouden met de overlopende interest van banktegoeden. De directe opbrengsten en lasten worden voor elke Participatieklasse van het Fonds toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Aan- en verkoopkosten

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen.

3.4.7 Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit financieringsactiviteiten welke betrekking hebben op alle kasstromen met participanten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten welke betrekking hebben op de operationele activiteiten van het Fonds.

De liquide middelen in het overzicht bestaan uit direct opeisbare banktegoeden inclusief, indien van toepassing, de marginrekeningen uit hoofde van derivatentransacties.

3.5 Toelichting op de balans

De opgenomen verloopoverzichten hebben betrekking op de periode 1 januari tot en met 31 december

3.5.1 Aandelen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	3.036.468	2.142.772
Aankopen	1.248.159	1.326.507
Verkopen	-1.005.661	-1.104.945
Waardeveranderingen	-462.757	672.134
Stand ultimo verslagperiode	2.816.209	3.036.468

In de Samenstelling van de beleggingen die onderdeel uitmaakt van deze toelichting zijn de individuele aandelen vermeld die ultimo verslagperiode in de portefeuille zijn opgenomen.

3.5.2 Risico's ten aanzien van financiële instrumenten

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het Fonds en derhalve aan het gebruik van financiële instrumenten zijn zowel kansen als ook risico's verbonden. Het beheersen van risico's die met beleggen zijn verbonden moet altijd in samenhang worden gezien met de kansen, zoals die tot uitdrukking komen in het rendement. Risicomanagement is daarom niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten.

Marktrisico

Het Fonds is gevoelig voor waardeverandering van de beleggingen als gevolg van fluctuaties van prijzen in de aandelenmarkten. Daarnaast kunnen ook de prijzen van de individuele aandelen, waarin het Fonds belegt, fluctueren. Het Fonds kan gebruikmaken van derivaten. Deze kunnen worden toegepast voor zowel het afdekken van risico's, efficiënt portefeuillebeheer als verhoging van het rendement. Daarbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbewegingen wordt vergroot.

Inzicht in deze risico's in het verslag kan als volgt worden verkregen:

- Het overzicht Samenstelling van de beleggingen biedt informatie betreffende de mate van spreiding van beleggingen per individuele naam per valuta. Tevens is in de paragraaf marktrisico de verdeling naar land opgenomen.

Landenverdeling

Onderstaande tabel geeft de landenverdeling van de aandelenportefeuille.

Land	Waarde x € 1.000 31-12-2022	% Fonds- vermogen	Waarde x € 1.000 31-12-2021	% Fonds- vermogen
Verenigde Staten	1.903.740	67,1	2.078.281	68,2
Japan	198.839	7,0	197.995	6,5
Canada	129.291	4,6	109.826	3,6
Verenigd Koninkrijk	109.518	3,9	109.391	3,6
Zwitserland	80.147	2,8	94.131	3,1
Frankrijk	73.554	2,6	87.339	2,9
Overige landen (belangen <2,5%)	321.120	11,3	359.505	11,7
Totaal	2.816.209	99,3	3.036.468	99,6

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument kan fluctueren als gevolg van verandering in valutakoersen. Het overzicht Valutapositie geeft inzicht in de mate waarin de activa en passiva van het Fonds in de valuta waarin het fonds is genoteerd dan wel in andere valuta luiden, met inbegrip van de afgeleide financiële instrumenten zoals valutatermijncontracten, die daaraan mede sturing geven.

Valutapositie

Een onder valutatermijncontracten opgenomen bedrag geeft het netto bedrag van de afgesloten contracten in de betreffende valuta.

Per 31 december 2022

Oorspronkelijke Valuta	Bruto x 1.000	Valutatermijn- Contracten x 1.000	Netto x 1.000	Netto x € 1.000	% Fonds- vermogen
USD	2.029.693	-	2.029.693	1.901.797	67,0%
EUR	247.547	-	247.547	247.547	8,7%
JPY	28.012.839	-	28.012.839	198.929	7,0%
CAD	187.519	-	187.519	129.675	4,6%
GBP	96.533	-	96.533	108.802	3,8%
CHF	79.141	-	79.141	80.150	2,8%
Overige valuta's				169.829	6,0%
Totaal				2.836.729	100,0%

Per 31 december 2021

Oorspronkelijke Valuta	Bruto x 1.000	Valutatermijn- Contracten x 1.000	Netto x 1.000	Netto x € 1.000	% Fonds- vermogen
USD	2.353.478	-	2.353.478	2.069.538	67,9%
EUR	302.465	-	302.465	302.465	9,9%
JPY	25.840.526	-	25.840.526	197.325	6,5%
CAD	157.289	-	157.289	109.498	3,6%
GBP	90.199	-	90.199	107.430	3,5%
CHF	97.473	-	97.473	94.071	3,1%
Overige valuta's				168.962	5,5%
Totaal				3.049.289	100,0%

Het percentage opgenomen onder Overige valuta's betreft het totaal van alle valuta's die individueel een belang hebben kleiner dan 2,5% van het fondsvermogen en waarbij geen gebruik is gemaakt van valutatermijncontracten.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat voortvloeit uit het feit dat een specifieke tegenpartij tegenover het Fonds niet in staat is aan zijn verplichtingen uit hoofde van contracten inzake financiële instrumenten te voldoen. Het Fonds belegt direct in aandelen en is als gevolg hiervan niet blootgesteld aan een significant kredietrisico.

Tegenpartijrisico

Het Fonds loopt in beginsel tegenpartijrisico tot de vermelde bedragen voor alle actiefposten die op de balans zijn opgenomen. Voor de verschillende activa met een substantieel financieel belang kan het volgende worden toegelicht:

- Beleggingen in effecten zijn gedeponneerd bij de Bank of New York Mellon die de custody rol vervult.
- Liquide middelen worden aangehouden bij banken met in principe minimaal een investment grade rating.

Beleggingen naar wijze van waardering

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar de wijze van waardering weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Afgeleid van genoteerde marktprijzen	2.816.209	3.036.468
Stand ultimo verslagperiode	2.816.209	3.036.468

Beleggingen naar handelbaarheid

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar handelbaarheid weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Officieel genoteerd	2.816.209	3.036.468
Stand ultimo verslagperiode	2.816.209	3.036.468

3.5.3 Vorderingen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar tenzij anders vermeld.

Uit hoofde van beleggingstransacties

Deze vorderingen ontstaan ten gevolge van het feit dat tussen de verkoopdatum en de datum van ontvangst van de betaling van beleggingstransacties enkele dagen liggen.

Te vorderen dividend

Betreft gedeclareerde, nog niet ontvangen dividenden.

Vorderingen op participanten

Betreft nog te ontvangen betalingen van participanten inzake reeds uitgegeven eigen participaties.

Overige vorderingen

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Bronbelasting	8.935	6.476
Overige vorderingen	17	1.255
Stand ultimo verslagperiode	8.952	7.731

3.5.4 Overige activa**Liquide middelen**

Betreft direct opeisbare banktegoeden. Op de banktegoeden wordt op basis van het tarief voor de marktrente interest verkregen of betaald.

3.5.5 Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar tenzij anders vermeld.

Schulden aan participanten

Betreft schulden inzake reeds ingekochte eigen participaties.

Overige schulden

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Nog te betalen kosten	274	297
Overige schulden	2	1.203
Stand ultimo verslagperiode	276	1.500

3.5.6 Fondsvermogen

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse Z	Klasse T	Totaal
Mutatieoverzicht fondsvermogen				
Stand begin verslagperiode	580.446	2.049.467	419.376	3.049.289
Uitgifte van participaties	22.678	549.398	40.306	612.382
Inkoop van participaties	-116.752	-120.706	-140.761	-378.219
Uitkeringen aan participanten	-9.665	-28.700	-7.042	-45.407
Vermogen participanten	476.707	2.449.459	311.879	3.238.045
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-68.353	-286.728	-46.235	-401.316
Stand ultimo verslagperiode	408.354	2.162.731	265.644	2.836.729

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2021

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse Z	Klasse T	Totaal
Mutatieoverzicht fondsvermogen				
Stand begin verslagperiode	599.970	980.155	574.457	2.154.582
Uitgifte van participaties	42.656	679.941	129.368	851.965
Inkoop van participaties	-204.963	-34.530	-398.959	-638.452
Uitkeringen aan participanten	-15.591	-14.329	-6.799	-36.719
Vermogen participanten	422.072	1.611.237	298.067	2.331.376
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	158.374	438.230	121.309	717.913
Stand ultimo verslagperiode	580.446	2.049.467	419.376	3.049.289

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

3.6.1 Opbrengsten uit beleggingen

Dividend

Onder dividend zijn opgenomen de verdiende bruto contante dividenden onder aftrek van niet-terugvorderbare buitenlandse bronbelasting. Tevens kan hieronder opgenomen zijn de verrekening via afdrachtvermindering van Nederlandse en buitenlandse bronbelasting, die uit hoofde van de status van fiscale beleggingsinstelling van het Fonds bij de Nederlandse belastingdienst mogelijk is.

3.6.2 Waardeveranderingen beleggingen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Gerealiseerde winsten aandelen	158.651	206.716
Ongerealiseerde winsten aandelen	114.241	576.865
Gerealiseerde verliezen aandelen	-53.579	-23.697
Ongerealiseerde verliezen aandelen	-682.070	-87.750
Totaal waardeveranderingen beleggingen	-462.757	672.134
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	105.072	183.019
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-567.829	489.115
Totaal waardeveranderingen beleggingen	-462.757	672.134

3.6.3 Overige resultaten

Valutakoersverschillen

Betreft de valutakoersresultaten op de overige balansposten.

Interest

Betreft de over de verslagperiode verdiende interest op liquide middelen.

Op- en afslagvergoeding

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Ten gunste van het Fonds gebrachte op- en afslagvergoeding	536	951

Betreft aan participanten in rekening gebrachte vergoeding bij aan- of verkoop van participaties in het Fonds. De vergoeding, die wordt berekend door middel van een procentuele op- dan wel afslag op de participatiewaarde, dient ter bescherming van de zittende participanten van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

De gedurende de verslagperiode gehanteerde op- en afslagpercentages zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Overzicht op- en afslagvergoeding	Percentage	Geldig vanaf	Geldig tot
Opslagvergoeding	0,08%	1 januari 2022	10 juni 2022
	0,06%	10 juni 2022	13 december 2022
	0,05%	13 december 2022	31 december 2022
Afslagvergoeding	0,05%	1 januari 2022	10 juni 2022
	0,03%	10 juni 2022	31 december 2022

3.6.4 Bedrijfslasten

Kosten

De kosten bestaan uit de All-in fee en Overige kosten. Deze kosten zijn nader toegelicht in de in dit verslag opgenomen toelichting per Participatieklasse.

Interest

Betreft de over de verslagperiode verschuldigde interest op schulden aan kredietinstellingen.

3.7 Overige algemene toelichtingen

3.7.1 Transactiekosten

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Ten laste van het Fonds gebrachte kwantificeerbare transactiekosten	475	589

Betreft verschuldigde kosten bij het aan- en verkopen van beleggingen. De transactiekosten zijn begrepen in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen en worden door middel van waardeveranderingen van beleggingen ten laste van het resultaat gebracht. Niet kwantificeerbare kosten, die begrepen kunnen zijn in transacties in afgeleide financiële instrumenten, zijn niet in bovenstaande bedragen opgenomen.

3.7.2 Portfolio turnover ratio

	2022	2021
Aankopen van beleggingen	1.248.159	1.326.507
Verkopen van beleggingen	1.005.661	1.104.945
Totaal van beleggingstransacties	2.253.820	2.431.452
Uitgifte van participaties	612.382	851.965
Inkoop van participaties	378.219	638.452
Totaal mutaties in participaties	990.601	1.490.417
Portfolio turnover	1.263.219	941.035
Gemiddeld fondsvermogen	3.005.032	2.637.295
Portfolio turnover ratio	42	36

In de portfolio turnover ratio (PTR) wordt de verhouding uitgedrukt tussen de totale omvang van de beleggingstransacties enerzijds en het gemiddeld fondsvermogen anderzijds. De ratio beoogt een indicatie te geven van de omloopsnelheid van de portefeuille van een beleggingsinstelling en is daarmee een maatstaf voor zowel de mate van actief beleggingsbeheer als voor de daaruit voortvloeiende transactiekosten.

Bij de bepaling van de totale omvang van de beleggingstransacties wordt de som van aan- en verkopen van beleggingen verminderd met de som van uitgifte en inkoop van participaties. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's. Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het fondsvermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebeoordeling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

3.7.3 Gelieerde partijen

In het kader van de uitvoering van het beleggingsbeleid van het Fonds kan gebruik worden gemaakt van de diensten van gelieerde partijen.

Gelieerde partijen zijn in dit verband met ingang van 11 april 2022 alle vennootschappen en andere bedrijfsonderdelen behorend tot The Goldman Sachs Group, Inc. Tot 11 april 2022 waren gelieerde partijen alle vennootschappen en andere bedrijfsonderdelen behorend tot NN Group N.V.

Het betreft onder meer het beheer van het Fonds, het uitvoeren van beleggingstransacties, het uitzetten en aantrekken van liquide middelen, het aangaan van leningen en het uitvoeren van securities lending activiteiten. Deze dienstverlening vindt plaats tegen marktconforme voorwaarden.

In de verslaggevingsperiode is gebruik gemaakt van de volgende diensten van gelieerde partijen:

- Voor de beheeractiviteiten wordt voor Participatieklassen P en T een managementvergoeding in rekening gebracht. Voor Participatieklassen P en T is deze managementvergoeding begrepen in de all-in fee. Voor de hoogte van het percentage verwijzen wij naar de informatie per Participatieklasse in dit jaarverslag.
- Goldman Sachs Bewaarstichting I is juridisch eigenaar van of juridisch gerechtigd tot het vermogen van het Fonds dat door de beheerder wordt belegd. Alle goederen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn respectievelijk worden ten titel van beheer verkregen door de Stichting ten behoeve van de participanten in het Fonds. Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn respectievelijk worden aangegaan op naam van de Stichting. De vermogensbestanddelen worden door de Stichting gehouden voor rekening van de participanten. Voor deze dienst worden geen kosten in rekening gebracht.

3.7.4 Retourprovisies, softdollar-arrangementen en commission sharing arrangementen

Retourprovisies

In de verslagperiode hebben geen specifieke overeenkomsten gegolden inzake retourprovisie en zijn evenmin bedragen uit dien hoofde ten gunste gebracht van de beheerder van het Fonds.

Softdollar-arrangementen

Van een softdollar-arrangement is onder meer sprake indien een financiële dienstverlener producten, zoals research informatie, ter beschikking stelt aan de beheerder als onderdeel van de services die verband houden met het uitvoeren van beleggingstransacties. GSAM maakt geen gebruik van deze provisies. De benodigde research wordt door GSAM zelf betaald voor de fondsen die door haarzelf volledig beheerd worden. Dat geldt ook voor direct aan GSAM gelieerde partijen binnen Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. Voor overige gelieerde partijen binnen Goldman Sachs en derde partijen die ingezet zijn voor het beheer van de fondsen geldt dat zij, onder omstandigheden, wel gebruik kunnen maken van softdollar arrangementen. Indien een overige gelieerde partij of een derde partij in haar werkzaamheden voor onze fondsen dergelijke informatie van financiële dienstverleners ontvangt kan het zijn dat daar geen contractuele afspraken aan ten grondslag liggen.

Commission sharing arrangementen

GSAM maakt geen gebruik van commission sharing overeenkomsten voor de Fondsen die volledig door haarzelf of aan haar direct gelieerde partijen binnen Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. beheerd worden. Voor overige gelieerde partijen binnen Goldman Sachs en derde partijen geldt hetzelfde als voor softdollar-arrangementen.

3.7.5 Resultaatbestemming

Op 28 juni 2023 (datum ex dividend) zal voor de participatieklassen van het Fonds een dividenduitkering worden gedaan ter grootte van:

Participatieklasse P (in €): 10.032.000

Participatieklasse T (in €): 6.530.000

Het dividendbedrag per participatie van Participatieklasse P en T zal kort voor de genoemde datum worden berekend. De uitkering zal geschieden onder inhouding van 15% dividendbelasting. Het niet als dividend uit te keren deel van het Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening zal worden onttrokken aan het Fondsvermogen van de betreffende Participatieklasse van het Fonds.

Voor Participatieklasse Z van het Fonds is het dividend over 2022 ad €44.805.000 geheel als interim dividend uitgekeerd op 20 maart 2023 (datum ex dividend) zodat geen slotdividend resteert. Het niet als (interim) dividend uit te keren deel van het Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening zal worden onttrokken aan het Fondsvermogen van Participatieklasse Z van het Fonds.

3.7.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Op 13 april 2023 heeft een materiele inkoop van participaties plaatsgevonden met betrekking tot Participatieklasse Z van het Fonds voor een bedrag van circa € 2,4 miljard. Dit was respectievelijk 98,6% van het fondsvermogen van Participatieklasse Z van het Fonds en 78,2% van het totale fondsvermogen van het Fonds op dat moment.

In verband met deze inkoop is de fiscale uitdelingsverplichting over 2022 en 2023 (tot 6 april 2023) uit hoofde van de fbi status van het Fonds op 20 maart 2023 als interim dividend uitgekeerd.

3.8 Toelichting Participatieklasse P

3.8.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	580.446	599.970
Uitgifte van participaties	22.678	42.656
Inkoop van participaties	-116.752	-204.963
Uitkering aan participanten	-9.665	-15.591
	-103.739	-177.898
Inkomsten uit beleggingen	10.353	10.319
Overige resultaten	197	236
Overige kosten	-10	-
All-in fee	-872	-1.000
Interestlasten	-5	-7
	9.663	9.548
Waardeveranderingen van beleggingen	-78.016	148.826
Stand einde verslagperiode	408.354	580.446

3.8.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Fondsvermogen (x € 1.000)	408.354	580.446	599.970
Aantal geplaatste participaties (stuks)	14.017.417	17.024.645	22.515.480
Participatiewaarde (in €)	29,13	34,09	26,65

3.8.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Participatieklasse (%)	-12,75	31,59	7,81
Rendement van de index (%)	-12,78	31,07	6,33
Relatief rendement (%)	0,03	0,52	1,48

3.8.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
All-in fee	872	1.000
Overige kosten	10	-
Totale kosten Participatieklasse P	882	1.000

De all-in fee van Participatieklasse P van het Fonds bedraagt 0,175% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Participatieklasse P aan het einde van iedere dag.

Deze all-in fee dient ter vergoeding van de managementvergoeding alsmede reguliere en/of doorlopende kosten zoals de kosten van de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, de eventuele beursnotering, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van participanten, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zogenaamde collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Fund agent of de Transfer Agent. Voor zover van toepassing zijn in de all-in fee tevens opgenomen de kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen.

De aan Participatieklasse P toe te rekenen accountantskosten 2022 zijn begrepen in de all-in fee en betreffen een bedrag van 2 (2021: 3) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 1 (2021: 1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Het onder overige kosten opgenomen bedrag betreft kosten uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt.

Voor Participatieklasse P van het Fonds geldt een all-in fee. Aangezien de all-in fee wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Om deze reden is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

In aanvulling op de all-in fee zijn in 2022 incidentele, buitengewone kosten die verband houden met implementatie van ingrijpende wijzigingen in toepasselijke wet- en regelgeving ten laste van het Fonds gebracht. In het prospectus is opgenomen dat deze kosten maximaal 0,02% van het gemiddelde vermogen op jaarbasis mogen bedragen. De toegerekende kosten zijn lager dan 0,02%.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde fondsvermogen van de Participatieklasse anderzijds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door participanten in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het fondsvermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
All-in fee	0,175%	0,175%
Overige kosten	0,002%	-
Totaal Participatieklasse P	0,177%	0,175%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

3.9 Toelichting Participatieklasse Z

3.9.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	2.049.467	980.155
Uitgifte van participaties	549.398	679.941
Inkoop van participaties	-120.706	-34.530
Uitkering aan participanten	-28.700	-14.329
	399.992	631.082
Inkomsten uit beleggingen	45.202	28.943
Overige resultaten	838	574
Bewaarkosten	-87	-63
Overige kosten	-453	-487
Interestlasten	-19	-19
	45.481	28.948
Waardeveranderingen van beleggingen	-332.209	409.282
Stand einde verslagperiode	2.162.731	2.049.467

3.9.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.162.731	2.049.467	980.155
Aantal geplaatste participaties (stuks)	14.073.822	11.490.414	7.178.584
Participatiewaarde (in €)	153,67	178,36	136,54

3.9.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Participatieklasse (%)	-12,62	31,78	7,97
Rendement van de index (%)	-12,78	31,07	6,33
Relatief rendement (%)	0,16	0,71	1,64

3.9.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Overige kosten	540	550
Totale kosten Participatieklasse Z	540	550

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van participanten, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

De aan Participatieklasse Z toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van 6 (2021: 9) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 3 (2021: 2) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad 54 (2021: nihil) opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt.

Voor Participatieklasse Z zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de Participatieklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde reden is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde fondsvermogen van de Participatieklasse anderzijds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door participanten in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het fondsvermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Overige kosten	0,02%	0,03%
Totaal Participatieklasse Z	0,02%	0,03%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

3.10 Toelichting Participatieklasse T

3.10.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	419.376	574.457
Uitgifte van participaties	40.306	129.368
Inkoop van participaties	-140.761	-398.959
Uitkering aan participanten	-7.042	-6.799
	-107.497	-276.390
Inkomsten uit beleggingen	6.676	7.781
Overige resultaten	130	186
Overige kosten	-7	-
All-in fee	-499	-679
Interestlasten	-3	-5
	6.297	7.283
Waardeveranderingen van beleggingen	-52.532	114.026
Stand einde verslagperiode	265.644	419.376

3.10.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Fondsvermogen (x € 1.000)	265.644	419.376	574.457
Aantal geplaatste participaties (stuks)	96.400	129.667	229.787
Participatiewaarde (in €)	2.755,63	3.234,25	2.499,96

3.10.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Participatieklasse (%)	-12,74	31,62	7,83
Rendement van de index (%)	-12,78	31,07	6,33
Relatief rendement (%)	0,04	0,55	1,50

3.10.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
All-in fee	499	679
Overige kosten	7	-
Totale kosten Participatieklasse T	506	679

De all-in fee van Participatieklasse T van het Fonds bedraagt 0,155% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Participatieklasse T aan het einde van iedere dag.

Deze all-in fee dient ter vergoeding van de managementvergoeding alsmede reguliere en/of doorlopende kosten zoals de kosten van de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, de eventuele beursnotering, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van participanten, gerechtelijke procedures, inclusief eventuele class actions, de kosten van zogenaamde collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals in voorkomende gevallen de Transfer Agent. Voor zover van toepassing zijn in de all-in fee tevens opgenomen de kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen.

De aan Participatieklasse T toe te rekenen accountantskosten 2022 zijn begrepen in de all-in fee en betreffen een bedrag van 1 (2021: 3) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van <1 (2021: <1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Het onder overige kosten opgenomen bedrag betreft kosten uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt.

Voor Participatieklasse T van het Fonds geldt een all-in fee. Aangezien de all-in fee wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Om deze reden is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

In aanvulling op de all-in fee zijn in 2022 incidentele, buitengewone kosten die verband houden met implementatie van ingrijpende wijzigingen in toepasselijke wet- en regelgeving ten laste van het Fonds gebracht. In het prospectus is opgenomen dat deze kosten maximaal 0,02% van het gemiddelde vermogen op jaarbasis mogen bedragen. De toegerekende kosten zijn lager dan 0,02%.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde fondsvermogen van de Participatieklasse anderzijds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door participanten in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het fondsvermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
All-in fee	0,155%	0,155%
Overige kosten	0,002%	-
Totaal Participatieklasse T	0,157%	0,155%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

3.11 Samenstelling van de beleggingen

Per 31 december 2022

Onderstaande samenstelling van de beleggingen geeft de aandelenportefeuille in detail.

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
GBP	116.614	3I GROUP PLC	1.763
CHF	189.418	ABB LTD	5.383
USD	129.910	ABBOTT LABORATORIES	13.364
USD	123.841	ABBVIE INC	18.753
USD	44.465	ACCENTURE PLC CLASS A	11.117
EUR	795	ACCIONA SA	137
CHF	19.826	ADECCO GROUP AG	612
NOK	156.267	ADEVINTA	975
USD	30.829	ADOBE INC	9.721
EUR	29.245	AEROPORTS DE PARIS SA	3.661
USD	147.365	ADVANCED MICRO DEVICES INC	8.943
JPY	6.500	ADVANTEST CORP	391
EUR	650	ADYEN NV	837
EUR	38.296	AEGON NV	181
EUR	30.860	AENA SME SA	3.620
JPY	58.800	AEON LTD	1.162
USD	24.259	AERCAP HOLDINGS NV	1.326
USD	72.692	AFLAC INC	4.900
EUR	3.542	AGEAS	147
USD	36.675	AGILENT TECHNOLOGIES INC	5.143
HKD	803.111	AIA GROUP LTD	8.369
EUR	261.298	AIB GROUP	945
USD	14.545	AKAMAI TECHNOLOGIES INC	1.149
EUR	15.027	AKZO NOBEL NV	940
USD	13.552	ALBEMARLE CORP	2.754
CHF	14.934	ALCON AG	956
USD	16.383	ALEXANDRIA REAL ESTATE EQUITIES RE	2.236
SEK	15.893	ALFA LAVAL	430
USD	6.779	ALIGN TECHNOLOGY INC	1.340
USD	5.689	ALLEGION PLC	561
EUR	23.263	ALLIANZ	4.674
USD	26.708	ALLSTATE CORP	3.393
USD	26.580	ALLY FINANCIAL INC	609
USD	376.144	ALPHABET INC CLASS A	31.096
USD	365.305	ALPHABET INC CLASS C	30.371
EUR	33.771	ALSTOM SA	771
EUR	30.717	AMADEUS IT GROUP SA	1.491
USD	574.949	AMAZON COM INC	45.252
USD	87.200	AMCOR PLC	973
USD	54.391	AMERICAN EXPRESS	7.530
USD	112.705	AMERICAN INTERNATIONAL GROUP INC	6.678
USD	34.533	AMERICAN TOWER REIT CORP	6.855
USD	75.332	AMERICAN WATER WORKS INC	10.759
USD	12.020	AMERIPRISE FINANCE INC	3.507
USD	8.142	AMERISOURCEBERGEN CORP	1.264
USD	41.706	AMGEN INC	10.263

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
GBP	192.886	ANGLO AMERICAN PLC	7.036
EUR	81.607	ANHEUSER BUSCH INBEV NV	4.592
USD	141.670	ANNALY CAPITAL MANAGEMENT REIT INC	2.798
USD	4.328	ANSYS INC	980
AUD	241.879	ANZ GROUP HOLDINGS LTD	3.636
USD	18.046	AON PLC CLASS A	5.075
USD	6.849	APOLLO GLOBAL MANAGEMENT INC	409
USD	1.007.413	APPLE INC	122.645
USD	80.962	APPLIED MATERIAL INC	7.387
USD	12.453	APTIV PLC	1.087
USD	68.968	ARAMARK	2.671
USD	34.296	ARCH CAPITAL GROUP LTD	2.017
USD	23.583	ARISTA NETWORKS INC	2.681
EUR	4.621	ARKEMA SA	388
USD	9.293	ARROW ELECTRONICS INC	911
USD	14.467	ARTHUR J GALLAGHER	2.556
JPY	67.900	ASAHI GROUP HOLDINGS LTD	1.986
GBP	38.957	ASHTED GROUP PLC	2.072
EUR	25.213	ASML HOLDING NV	12.702
SEK	81.692	ASSA ABLOY CLASS B	1.643
EUR	34.423	ASSICURAZIONI GENERALI	572
JPY	213.500	ASTELLAS PHARMA INC	3.042
GBP	94.810	ASTRAZENECA PLC	11.988
AUD	11.415	ASX LTD	493
USD	647.475	AT&T INC	11.169
SEK	179.020	ATLAS COPCO CLASS B	1.789
SEK	110.065	ATLAS COPCO CLASS A	1.218
NZD	53.688	AUCKLAND INTERNATIONAL AIRPORT LTD	248
GBP	18.075	AUTO TRADER GROUP PLC	105
USD	17.129	AUTODESK INC	2.999
USD	34.154	AUTOMATIC DATA PROCESSING INC	7.644
USD	1.429	AUTOZONE INC	3.302
USD	17.992	AVALONBAY COMMUNITIES REIT INC	2.723
USD	33.341	AVANTOR INC	659
USD	7.332	AVERY DENNISON CORP	1.243
GBP	198.914	AVIVA PLC	993
EUR	171.174	AXA SA	4.460
ILS	26.780	AZRIELI GROUP LTD	1.661
GBP	25.082	STANDARD LIFE ABERDEEN PLC	54
USD	420.250	BAKER HUGHES CLASS A	11.628
USD	31.036	BALL CORP	1.487
EUR	386.599	BANCO BILBAO VIZCAYA ARGENTARIA SA	2.178
EUR	1.070.855	BANCO SANTANDER SA	3.001
JPY	19.700	BANDAI NAMCO HOLDINGS INC	1.163
ILS	498.166	BANK HAPOLIM BM	4.196
USD	488.957	BANK OF AMERICA CORP	15.174
EUR	78.520	BANK OF IRELAND GROUP PLC	699
CAD	58.010	BANK OF MONTREAL	4.921
USD	82.590	BANK OF NEW YORK MELLON CORP	3.523
CAD	114.543	BANK OF NOVA SCOTIA	5.255
GBP	1.348.161	BARCLAYS PLC	2.409

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
GBP	57.104	BARRATT DEVELOPMENTS PLC	255
EUR	107.302	BASF N	4.978
USD	51.698	BAXTER INTERNATIONAL INC	2.469
EUR	18.640	BMW PREF AG	1.483
EUR	15.706	BMW AG	1.310
CAD	82.832	BCE INC	3.408
USD	23.205	BECTON DICKINSON	5.529
GBP	917	BERKELEY GROUP HOLDINGS (THE) PLC	39
USD	8.917	BEST BUY INC	670
USD	4.118	BILL COM HOLDINGS INC	420
USD	1.126	BIO RAD LABORATORIES INC CLASS A	444
USD	2.450	BIO TECHNE CORP	190
USD	10.810	BIOGEN INC	2.805
USD	2.297	BIOMARIN PHARMACEUTICAL INC	223
EUR	1.379	BIOMERIEUX SA	135
USD	1.245	BLACK KNIGHT INC	72
USD	24.540	SQUARE INC CLASS A	1.445
EUR	69.409	BNP PARIBAS SA	3.696
HKD	684.599	BOC HONG KONG HOLDINGS LTD	2.186
SEK	112.161	BOLIDEN	3.946
USD	3.770	BOOKING HOLDINGS INC	7.119
USD	20.887	BOSTON PROPERTIES REIT INC	1.323
USD	95.403	BOSTON SCIENTIFIC CORP	4.136
EUR	22.224	BOUYGUES SA	623
AUD	277.904	BRAMBLES LTD	2.131
JPY	68.000	BRIDGESTONE CORP	2.265
USD	189.563	BRISTOL MYERS SQUIBB	12.780
GBP	94.144	BRITISH LAND REIT PLC	419
USD	4.687	BROADRIDGE FINANCIAL SOLUTIONS INC	589
USD	13.413	BROWN & BROWN INC	716
USD	40.608	BROWN FORMAN CORP CLASS B	2.499
CAD	4.216	BRP INC/CA- SUB VOTING	301
GBP	755.039	BT GROUP PLC	954
HKD	189.400	BUDWEISER BREWING COMPANY APAC LTD	558
USD	28.965	BUNGE LTD	2.708
GBP	14.445	BUNZL	449
GBP	11.185	BURBERRY GROUP PLC	256
USD	2.919	BURLINGTON STORES INC	555
USD	33.512	CH ROBINSON WORLDWIDE INC	2.875
USD	18.304	CADENCE DESIGN SYSTEMS INC	2.755
USD	34.551	CAMPBELL SOUP	1.837
CAD	73.590	CANADIAN IMPERIAL BANK OF COMMERCE	2.787
CAD	847	CANADIAN TIRE LTD CLASS A	83
EUR	5.305	CAPGEMINI	827
SGD	409.421	CAPITALAND MALL TRUST	583
SGD	416.600	CAPITALAND INVESTMENT LTD	1.077
USD	32.572	CARDINAL HEALTH INC	2.346
USD	6.507	CARLISLE COMPANIES INC	1.437
USD	6.174	CARMAX INC	352
EUR	59.895	CARREFOUR SA	937
USD	76.233	CARRIER GLOBAL CORP	2.946

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
USD	8.080	CATALENT INC	341
USD	6.925	CBOE GLOBAL MARKETS INC	814
USD	31.278	CBRE GROUP INC CLASS A	2.255
CAD	22.604	CCL INDUSTRIES INC CLASS B	904
USD	26.616	CENTENE CORP	2.045
USD	1.284	CERIDIAN HCM HOLDING INC	77
CAD	2.310	CGI INC	186
USD	1.665	CHARLES RIVER LABORATORIES INTERNA	340
USD	9.616	CHARTER COMMUNICATIONS INC CLASS A	3.055
USD	18.475	CHECK POINT SOFTWARE TECHNOLOGIES	2.184
CHF	101	CHOCOLADEFABRIKEN LINDT & SPRUENGL	965
CHF	11	CHOCOLADEFABRIKEN LINDT & SPRUENGL	1.058
DKK	4.183	CHRISTIAN HANSEN HOLDING	281
USD	38.639	CHUBB LTD	7.987
USD	17.124	CHURCH AND DWIGHT INC	1.293
CHF	44.378	COMPAGNIE FINANCIERE RICHEMONT SA	5.389
USD	23.978	CIGNA CORP	7.444
USD	11.870	CINCINNATI FINANCIAL CORP	1.139
USD	8.423	CINTAS CORP	3.564
USD	335.266	CISCO SYSTEMS INC	14.966
USD	74.661	CITIZENS FINANCIAL GROUP INC	2.754
SGD	75.800	CITY DEVELOPMENTS LTD	436
HKD	308.000	CK ASSET HOLDINGS LTD	1.777
CHF	48.499	CLARIANT AG	720
USD	34.930	CLARIVATE PLC	273
USD	8.905	CLOROX	1.171
USD	22.982	CLOUDFLARE INC CLASS A	974
USD	28.642	CME GROUP INC CLASS A	4.513
EUR	28.246	CNH INDUSTRIAL NV	423
USD	230.935	COCA-COLA	13.764
USD	22.779	COCA COLA EUROPACIFIC PARTNERS PLC	1.181
GBP	27.541	COCA COLA HBC AG	612
AUD	2.755	COCHLEAR LTD	357
USD	17.252	COGNEX CORP	762
USD	41.895	COGNIZANT TECHNOLOGY SOLUTIONS COR	2.245
USD	78.746	COLGATE PALMOLIVE COMPANY	5.813
DKK	3.829	COLOPLAST CLASS B	418
USD	315.626	COMCAST CORP CLASS A	10.342
AUD	55.700	COMMONWEALTH BANK OF AUSTRALIA	3.631
GBP	159.549	COMPASS GROUP PLC	3.448
AUD	69.218	COMPUTERSHARE	1.152
JPY	15.300	CONCORDIA FINANCIAL GROUP LTD	60
USD	20.728	CONSTELLATION BRANDS INC CLASS A	4.501
CAD	959	CONSTELLATION SOFTWARE INC	1.402
USD	4.308	COOPER INC	1.335
USD	45.232	COPART INC	2.581
USD	175.086	CORTEVA INC	9.643
USD	33.139	COSTAR GROUP INC	2.400
USD	36.654	COSTCO WHOLESALE CORP	15.678
EUR	5.297	COVESTRO AG	194
EUR	4.500	COVIVIO SA	250

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
GBP	19.778	CRODA INTERNATIONAL PLC	1.472
USD	11.990	CROWDSTRIKE HOLDINGS INC CLASS A	1.183
USD	36.335	CROWN CASTLE INTERNATIONAL REIT CO	4.618
USD	9.390	CROWN HOLDINGS INC	723
AUD	34.778	CSL LTD	6.359
USD	13.847	CUMMINS INC	3.144
USD	100.200	CVS HEALTH CORP	8.749
USD	2.761	CYBER ARK SOFTWARE LTD	335
EUR	2.790	DIETEREN (D) SA	500
JPY	84.500	DAI NIPPON PRINTING LTD	1.590
JPY	10.100	DAIFUKU LTD	443
JPY	158.400	DAIICHI SANKYO LTD	4.781
USD	49.814	DANAHER CORP	12.388
EUR	54.950	DANONE SA	2.705
EUR	5.013	DASSAULT SYSTEMES	168
SGD	151.850	DBS GROUP HOLDINGS LTD	3.598
GBP	4.649	DCC PLC	214
USD	24.507	DEERE	9.845
USD	69.613	DELL TECHNOLOGIES INC CLASS C	2.623
USD	31.189	DENTSPLY SIRONA INC	930
EUR	9.309	DEUTSCHE BOERSE AG	1.502
EUR	134.608	DEUTSCHE POST AG	4.736
EUR	239.329	DEUTSCHE TELEKOM N AG	4.461
USD	29.971	DEXCOM INC	3.180
AUD	172.421	DEXUS STAPLED UNITS	849
GBP	182.030	DIAGEO PLC	7.489
USD	15.181	DIGITAL REALTY TRUST REIT INC	1.426
JPY	3.000	DISCO CORP	804
USD	26.048	DISCOVER FINANCIAL SERVICES	2.388
USD	45.547	DISH NETWORK CORP CLASS A	599
NOK	183.581	DNB BANK	3.395
USD	4.939	DOMINOS PIZZA INC	1.603
USD	20.744	DOVER CORP	2.632
USD	25.142	D R HORTON INC	2.100
USD	9.947	DROPBOX INC CLASS A	209
DKK	20.050	DSV	2.956
USD	67.672	DUPONT DE NEMOURS INC	4.352
USD	2.834	DYNATRACE INC	102
USD	55.029	EBAY INC	2.138
USD	29.142	ECOLAB INC	3.975
EUR	263.556	EDP RENOVAVEIS SA	5.424
USD	57.954	EDWARDS LIFESCIENCES CORP	4.051
EUR	3.139	EIFFAGE SA	289
JPY	20.800	EISAI LTD	1.286
USD	39.897	ELANCO ANIMAL HEALTH INC	457
USD	17.708	ELECTRONIC ARTS INC	2.027
CAD	171.768	ELEMENT FLEET MANAGEMENT CORP	2.192
USD	17.061	ANTHEM INC	8.200
USD	54.409	ELI LILLY	18.651
USD	71.706	EMERSON ELECTRIC	6.454
CAD	18.821	EMPIRE LTD CLASS A	464

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
CHF	1.012	EMS-CHEMIE HOLDING AG	642
EUR	164.933	ENAGAS SA	2.561
USD	13.145	ENPHASE ENERGY INC	3.263
USD	5.476	ENTEGRIS INC	337
USD	4.125	EPAM SYSTEMS INC	1.267
USD	5.535	EQUINIX REIT INC	3.397
USD	79.264	EQUITABLE HOLDINGS INC	2.132
USD	21.512	EQUITY RESIDENTIAL REIT	1.189
USD	1.335	ERIE INDEMNITY CLASS A	311
HKD	60.600	ESR CAYMAN LTD	119
USD	187.783	ESSENTIAL UTILITIES INC	8.398
USD	2.583	ESSEX PROPERTY TRUST REIT INC	513
EUR	20.552	ESSILORLUXOTTICA SA	3.477
USD	22.451	ESTEE LAUDER INC CLASS A	5.219
USD	9.781	ETSY INC	1.098
EUR	3.279	EUROFINS SCIENTIFIC	220
USD	2.639	EVEREST RE GROUP LTD	819
USD	65.436	EVERSOURCE ENERGY	5.140
EUR	38.858	EVONIK INDUSTRIES AG	697
USD	34.463	EXPEDIA GROUP INC	2.829
USD	60.455	EXPEDITORS INTERNATIONAL OF WASHIN	5.887
GBP	83.529	EXPERIAN PLC	2.648
USD	2.529	F5 INC	340
USD	1.648	FACTSET RESEARCH SYSTEMS INC	620
USD	804	FAIR ISAAC CORP	451
JPY	21.100	FANUC CORP	2.972
JPY	5.200	FAST RETAILING LTD	2.974
USD	60.720	FASTENAL	2.692
EUR	5.757	FERRARI NV	1.153
USD	60.685	FIDELITY NATIONAL FINANCIAL INC	2.139
USD	54.183	FIDELITY NATIONAL INFORMATION SERV	3.445
USD	78.695	FIFTH THIRD BANCORP	2.419
USD	499	FIRST CITIZENS BANCSHARES INC CLAS	355
USD	5.892	FIRST HORIZON NATIONAL CORP	135
USD	7.737	FIRST REPUBLIC BANK	884
USD	50.455	FISERV INC	4.778
USD	6.122	FLEETCOR TECHNOLOGIES INC	1.054
USD	36.762	FMC CORP	4.299
USD	360.291	FORD MOTOR	3.926
AUD	288.774	FORTESCUE METALS GROUP LTD	3.763
USD	56.338	FORTINET INC	2.581
USD	32.874	FORTIVE CORP	1.979
USD	22.667	FORTUNE BRANDS HOME AND SECURITY I	1.213
USD	27.063	FOX CORP CLASS A	770
USD	39.542	FRANKLIN RESOURCES INC	977
JPY	70.000	FUJI ELECTRIC LTD	2.500
JPY	31.100	FUJIFILM HOLDINGS CORP	1.463
JPY	14.800	FUJITSU LTD	1.851
USD	22.689	GARMIN LTD	1.962
USD	6.766	GARTNER INC	2.131
EUR	2.101	GEA GROUP AG	80

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
USD	6.127	GENERAC HOLDINGS INC	578
USD	74.245	GENERAL MILLS INC	5.833
USD	17.887	GENUINE PARTS	2.908
EUR	122.432	GETLINK	1.833
CAD	33.696	GFL ENVIRONMENTAL SUBORDINATE VOTI	921
USD	94.412	GILEAD SCIENCES INC	7.595
CHF	930	GIVAUDAN SA	2.668
NOK	182.247	GJENSIDIGE FORSIKRING	3.332
USD	27.572	GLOBAL PAYMENTS INC	2.566
USD	3.066	GLOBE LIFE INC	346
USD	18.685	GODADDY INC CLASS A	1.310
AUD	183.865	GOODMAN GROUP UNITS	2.028
CAD	114.535	GREAT WEST LIFECO INC	2.479
GBP	341.930	GLAXOSMITHKLINE	5.540
USD	33.913	NORTONLIFELOCK INC	681
USD	1.090.868	HALLIBURTON	40.221
HKD	13.767	HANG SENG BANK LTD	215
USD	35.147	HARTFORD FINANCIAL SERVICES GROUP	2.497
USD	9.879	HASBRO INC	565
USD	18.617	HCA HEALTHCARE INC	4.186
EUR	14.916	HEINEKEN NV	1.311
EUR	2.274	HELLOFRESH	47
EUR	21.072	HENKEL AG	1.270
USD	10.001	HENRY SCHEIN INC	748
EUR	2.449	HERMES INTERNATIONAL	3.539
USD	22.230	HERSHEY FOODS	4.823
USD	190.131	HEWLETT PACKARD ENTERPRISE	2.843
JPY	11.200	HITACHI CONSTRUCTION MACHINERY LTD	235
JPY	116.100	HITACHI LTD	5.516
USD	20.531	HOLOGIC INC	1.439
USD	69.265	HOME DEPOT INC	20.499
HKD	82.434	HONG KONG EXCHANGES AND CLEARING L	3.337
USD	11.633	HORIZON THERAPEUTICS PUBLIC PLC	1.240
USD	128.950	HOST HOTELS & RESORTS REIT INC	1.939
JPY	32.700	HOYA CORP	2.950
USD	134.974	HP	3.398
GBP	1.516.572	HSBC HOLDINGS PLC	8.815
USD	4.462	HUBBELL INC	981
USD	249	HUBSPOT INC	67
USD	9.027	HUMANA INC	4.332
USD	128.355	HUNTINGTON BANCSHARES INC	1.696
CAD	1.294	HYDRO ONE LTD	32
USD	8.493	IDEX CORP	1.817
USD	6.132	IDEXX LABORATORIES INC	2.344
AUD	39.611	IDP EDUCATION PTY LTDINARY	684
AUD	308.732	IGO LTD	2.640
USD	32.438	ILLINOIS TOOL INC	6.696
USD	12.607	ILLUMINA INC	2.389
USD	6.622	INCYTE CORP	498
EUR	61.331	INDUSTRIA DE DISENO TEXTIL INDITEX	1.524
SEK	10.007	INDUSTRIVARDEN CLASS A	228

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	146.177	INFINEON TECHNOLOGIES AG	4.156
GBP	220.567	INFORMA PLC	1.540
USD	45.540	INGERSOLL RAND INC	2.230
USD	5.448	INSULET CORP	1.503
AUD	160.766	INSURANCE AUSTRALIA GROUP LTD	485
CAD	30.562	INTACT FINANCIAL CORP	4.119
USD	379.008	INTEL CORPORATION CORP	9.386
USD	37.308	INTERCONTINENTAL EXCHANGE INC	3.586
USD	51.540	INTERPUBLIC GROUP OF COMPANIES INC	1.609
GBP	6.278	INTERTEK GROUP PLC	285
EUR	121.874	INTESA SANPAOLO	253
USD	72.044	INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CO	9.511
USD	31.737	INTERNATIONAL FLAVORS & FRAGRANCES	3.118
USD	19.323	INTUIT INC	7.047
USD	29.079	INTUITIVE SURGICAL INC	7.230
USD	25.198	INVESCO LTD	425
SEK	84.032	INVESTOR CLASS A	1.465
USD	20.193	IQVIA HOLDINGS INC	3.877
USD	21.207	IRON MOUNTAIN INC	991
ILS	274.135	ISRAEL DISCOUNT BANK LTD	1.345
JPY	87.500	ISUZU MOTORS LTD	961
USD	1.530	JACK HENRY ANS ASSOCIATES INC	252
JPY	23.200	JAPAN EXCHANGE GROUP INC	313
JPY	242.300	JAPAN POST BANK LTD	1.941
USD	7.829	JAZZ PHARMACEUTICALS PLC	1.169
EUR	32.177	JERONIMO MARTINS SA	649
USD	18.682	JM SMUCKER	2.774
USD	94.415	JOHNSON CONTROLS INTERNATIONAL PLC	5.662
GBP	38.023	JOHNSON MATTHEY PLC	912
USD	197.599	JPMORGAN CHASE	24.828
USD	34.337	JUNIPER NETWORKS INC	1.028
JPY	196.900	KAJIMA CORP	2.148
JPY	20.700	KAKAKU.COM INC	310
JPY	48.200	KAO CORP	1.799
JPY	168.700	KDDI CORP	4.770
SGD	550.100	KEPPEL LTD	2.790
EUR	4.165	KERING SA	1.980
USD	133.926	KEURIG DR PEPPER INC	4.475
USD	156.981	KEYCORP	2.562
CAD	269.988	KEYERA CORP	5.525
USD	14.385	KEYSIGHT TECHNOLOGIES INC	2.306
USD	38.361	KIMCO REALTY REIT CORP	761
GBP	72.575	KINGFISHER PLC	193
EUR	3.281	KINGSPAN GROUP PLC	166
JPY	104.100	KIRIN HOLDINGS LTD	1.487
USD	15.904	KLA CORP	5.618
EUR	68.025	KLEPIERRE REIT SA	1.465
JPY	17.600	KOEI TECMO HOLDINGS LTD	299
JPY	116.600	KOMATSU LTD	2.381
EUR	82.819	KONINKLIJKE AHOLD DELHAIZE NV	2.223
EUR	14.928	KONINKILIJKE DSM NV	1.706

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
USD	107.279	KRAFT HEINZ	4.092
USD	83.076	KROGER	3.470
JPY	124.800	KUBOTA CORP	1.610
CHF	7.916	KUEHNE UND NAGEL INTERNATIONAL AG	1.725
JPY	15.100	KURITA WATER INDUSTRIES LTD	585
EUR	17.338	LOREAL SA	5.784
USD	6.915	LABORATORY CORPORATION OF AMERICA	1.526
USD	13.076	LAM RESEARCH CORP	5.150
USD	15.620	LAMB WESTON HOLDINGS INC	1.308
GBP	91.783	LAND SECURITIES GROUP REIT PLC	643
USD	8.507	LEAR CORP	989
GBP	367.677	LEGAL AND GENERAL GROUP PLC	1.034
EUR	10.908	LEGRAND SA	816
USD	20.284	LENNAR A CORP	1.720
USD	3.509	LENNOX INTERNATIONAL INC	787
USD	10.678	LIBERTY BROADBAND CORP SERIES C	763
USD	163.572	LIBERTY GLOBAL PLC CLASS C	2.978
USD	31.594	LINCOLN NATIONAL CORP	909
USD	49.287	LINDE PLC	15.063
JPY	75.600	LIXIL GROUP CORP	1.074
USD	22.998	LKQ CORP	1.151
GBP	7.550.956	LLOYDS BANKING GROUP PLC	3.865
CAD	60.999	LOBLAW COMPANIES LTD	5.050
USD	87.895	LOEWS CORP	4.804
CHF	9.219	LOGITECH INTERNATIONAL SA	533
GBP	26.598	LONDON STOCK EXCHANGE GROUP PLC	2.139
USD	50.370	LOWES COMPANIES INC	9.403
USD	8.878	LPL FINANCIAL HOLDINGS INC	1.798
USD	9.708	LULULEMON ATHLETICA INC	2.914
CAD	625.974	LUNDIN MINING CORP	3.597
EUR	18.602	LVMH	12.647
USD	8.314	M&T BANK CORP	1.130
GBP	316.796	M&G PLC	671
AUD	28.503	MACQUARIE GROUP LTD DEF	3.024
JPY	33.200	MAKITA CORP	726
CAD	346.257	MANULIFE FINANCIAL CORP	5.783
USD	1.202	MARKEL CORP	1.484
USD	2.895	MARKETAXESS HOLDINGS INC	757
USD	48.364	MARSH & MCLENNAN INC	7.499
JPY	1.506.600	MARUBENI CORP	16.209
USD	141.559	MARVELL TECHNOLOGY INC	4.913
USD	34.787	MASCO CORP	1.521
USD	5.008	MASIMO CORP	694
USD	56.142	MASTERCARD INC CLASS A	18.292
USD	11.800	MATCH GROUP INC	459
JPY	185.000	MAZDA MOTOR CORP	1.320
USD	20.632	MCCORMICK & CO NON-VOTING INC	1.602
USD	67.142	MCDONALDS CORP	16.579
USD	10.460	MCKESSON CORP	3.677
USD	110.631	MEDTRONIC PLC	8.056
USD	3.833	MERCADOLIBRE INC	3.039

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	67.237	DAIMLER AG	4.128
USD	187.347	MERCK & CO INC	19.476
EUR	10.601	MERCK	1.918
NZD	678.805	MERIDIAN ENERGY LTD	2.108
USD	95.643	METLIFE INC	6.486
CAD	28.572	METRO INC	1.481
USD	2.393	METTLER TOLEDO INC	3.241
USD	440.993	MICROSOFT CORP	99.095
JPY	120.200	MINEBEA MITSUMI INC	1.682
AUD	77.810	MINORA RESOURCES A\$0.25	3.817
AUD	397.399	MIRVAC GROUP STAPLED UNITS	538
JPY	439.900	MITSUBISHI ELECTRIC CORP	4.103
JPY	123.100	MITSUBISHI ESTATE LTD	1.496
JPY	1.420.900	MITSUBISHI UFJ FINANCIAL GROUP INC	8.970
JPY	299.460	MIZUHO FINANCIAL GROUP INC	3.947
USD	19.952	MODERNA INC	3.358
USD	38.891	MOLSON COORS BEVERAGE COMPANY CLAS	1.877
EUR	1.582	MONCLER	78
USD	163.122	MONDELEZ INTERNATIONAL INC CLASS A	10.187
GBP	80.975	MONDI PLC	1.286
USD	4.530	MONGODB INC CLASS A	835
USD	10.927	MONOLITHIC POWER SYSTEMS INC	3.620
USD	48.756	MONSTER BEVERAGE CORP	4.638
USD	14.463	MOODYS CORP	3.776
USD	107.318	MORGAN STANLEY	8.549
NOK	100.206	MOWI	1.594
USD	5.790	MSCI INC	2.524
HKD	425.000	MTR CORPORATION CORP LTD	2.110
EUR	6.380	MUENCHENER RUECKVERSICHERUNGS-GESE	1.940
USD	17.805	NASDAQ INC	1.024
AUD	259.320	NATIONAL AUSTRALIA BANK LTD	4.953
CAD	4.707	NATIONAL BANK OF CANADA	297
GBP	502.917	NATWEST GROUP PLC	1.503
JPY	26.200	NEC CORP	862
EUR	378.987	NESTE	16.304
CHF	187.172	NESTLE SA	20.309
USD	21.296	NETAPP INC	1.198
USD	32.782	NETFLIX INC	9.058
USD	3.496	NEUROCRINE BIOSCIENCES INC	391
USD	70.796	NEWELL BRANDS INC	868
USD	26.183	NEWS CORP CLASS A	447
JPY	63.000	NEXON LTD	1.325
SEK	71.086	NIBE INDUSTRIER AB-B SHS	621
ILS	8.498	NICE LTD	1.535
JPY	38.700	NIDEC CORP	1.880
USD	84.636	NIKE INC CLASS B	9.279
JPY	83.200	NINTENDO LTD	3.268
JPY	147.700	NIPPON PAINT HOLDINGS LTD	1.090
JPY	3.400	NITORI HOLDINGS LTD	412
JPY	45.900	NITTO DENKO CORP	2.494

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
EUR	7.588	NOKIA	33
JPY	338.100	NOMURA HOLDINGS INC	1.173
JPY	31.900	NOMURA REAL ESTATE HOLDINGS INC	641
JPY	23.500	NOMURA RESEARCH INSTITUTE LTD	520
SEK	44.976	NORDEA BANK	452
USD	8.976	NORDSON CORP	1.999
NOK	1.044.749	NORSK HYDRO	7.286
USD	20.040	NORTHERN TRUST CORP	1.662
CHF	116.226	NOVARTIS AG	9.839
DKK	111.066	NOVO NORDISK CLASS B	14.009
USD	8.771	NOVOCURE LTD	603
CAD	110.039	NUTRIEN LTD	7.522
USD	178.285	NVIDIA CORP	24.413
USD	138	NVR INC	596
USD	4.043	OREILLY AUTOMOTIVE INC	3.197
USD	1.252	OKTA INC CLASS A	80
JPY	153.600	OLYMPUS CORP	2.565
USD	20.248	OMNICOM GROUP INC	1.548
JPY	4.200	OMRON CORP	191
JPY	1.400	ORACLE JAPAN CORP	85
USD	126.676	ORACLE CORP	9.702
EUR	125.218	ORANGE SA	1.162
NOK	389.920	ORKLA	2.631
DKK	34.634	ORSTED	2.940
USD	44.627	OTIS WORLDWIDE CORP	3.275
SGD	477.977	OVERSEA-CHINESE BANKING LTD	4.067
USD	35.156	PACCAR INC	3.260
USD	23.222	PALO ALTO NETWORKS INC	3.036
JPY	54.900	PAN PACIFIC INTERNATIONAL HOLDINGS	956
DKK	2.330	PANDORA	153
USD	47.577	VIACOMCBS INC CLASS B	752
USD	17.779	PAYCHEX INC	1.925
USD	3.154	PAYCOM SOFTWARE INC	917
USD	70.921	PAYPAL HOLDINGS INC	4.733
GBP	82.431	PEARSON PLC	873
CAD	662.579	PEMBINA PIPELINE CORP	21.059
USD	11.248	PENTAIR PLC	474
USD	124.124	PEPSICO INC	21.011
USD	12.818	PERKINELMER INC	1.684
EUR	17.093	PERNOD RICARD SA	3.141
GBP	15.639	PERSIMMON PLC	215
JPY	32.900	PERSOL HOLDINGS LTD	661
USD	402.490	PFIZER INC	19.324
USD	73.328	PINTEREST INC CLASS A	1.668
USD	51.550	PLUG POWER INC	597
USD	39.209	PNC FINANCIAL SERVICES GROUP INC	5.802
USD	3.177	POOL CORP	900
EUR	5.741	PORSCHE AUTOMOBIL HOLDING PREF	294
EUR	299.692	POSTE ITALIANE	2.735
USD	22.511	PPG INDUSTRIES INC	2.652
USD	29.327	PRINCIPAL FINANCIAL GROUP INC	2.306

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
USD	185.915	PROCTER & GAMBLE	26.402
USD	49.540	PROGRESSIVE CORP	6.021
USD	69.755	PROLOGIS REIT INC	7.368
EUR	48.424	PROSUS NV	3.121
USD	58.047	PRUDENTIAL FINANCIAL INC	5.410
GBP	200.951	PRUDENTIAL PLC	2.554
USD	5.338	PTC INC	600
USD	16.199	PUBLIC STORAGE REIT	4.253
EUR	15.124	PUBLICIS GROUPE SA	899
USD	6.896	PULTEGROUP INC	294
AUD	167.487	QBE INSURANCE GROUP LTD	1.429
USD	42.792	QORVO INC	3.634
USD	15.465	QUANTA SERVICES INC	2.065
CAD	28.570	QUEBECOR INC CLASS B	597
USD	8.713	QUEST DIAGNOSTICS INC	1.277
USD	13.625	RAYMOND JAMES INC	1.364
AUD	13.072	REA GROUP LTD	920
USD	58.617	REALTY INCOME REIT CORP	3.484
GBP	46.710	RECKITT BENCKISER GROUP PLC	3.029
JPY	117.100	RECRUIT HOLDINGS LTD	3.473
EUR	236.113	RED ELECTRICA SA	3.839
USD	31.978	REGENCY CENTERS REIT CORP	1.873
USD	6.508	REGENERON PHARMACEUTICALS INC	4.400
USD	115.981	REGIONS FINANCIAL CORP	2.343
GBP	162.583	RELX PLC	4.193
GBP	58.904	RENTOKIL INITIAL PLC	337
USD	12.992	RESMED INC	2.534
JPY	532.500	RESONA HOLDINGS INC	2.735
CAD	60.988	RESTAURANTS BRANDS INTERNATIONAL I	3.693
JPY	268.200	RICOH LTD	1.918
CAD	24.304	RITCHIE BROS AUCTIONEERS INC	1.314
USD	19.671	ROBERT HALF INC	1.361
CHF	36.798	ROCHE HOLDING PAR AG	10.826
USD	12.100	ROCKWELL AUTOMATION INC	2.920
CAD	53.272	ROGERS COMMUNICATIONS NON-VOTING I	2.335
USD	6.420	ROKU INC CLASS A	245
USD	12.084	ROPER TECHNOLOGIES INC	4.892
USD	28.137	ROSS STORES INC	3.060
CAD	140.724	ROYAL BANK OF CANADA	12.388
USD	35.936	ROYALTY PHARMA PLC- CL A	1.331
USD	28.962	RPM INTERNATIONAL INC	2.644
JPY	14.400	RAKUTEN INC	61
USD	30.643	S&P GLOBAL INC	9.617
GBP	116.782	SAINSBURY(J) PLC	287
USD	63.851	SALESFORCE.COM INC	7.933
NOK	20.004	SALMAR	732
SEK	31.130	SANDVIK	527
EUR	59.907	SAP	5.774
EUR	837	SARTORIUS PREF AG	309
EUR	1.707	SARTORIUS STEDIM BIOTECH	516
USD	5.001	SBA COMMUNICATIONS REIT CORP CLASS	1.313

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
CHF	4.581	SCHINDLER HOLDING AG	774
USD	291.511	SCHLUMBERGER NV	14.602
EUR	46.735	SCHNEIDER ELECTRIC	6.109
USD	104.176	CHARLES SCHWAB CORP	8.127
AUD	45.305	SEEK LTD	603
GBP	92.568	SEGRO REIT PLC	797
JPY	119.100	SEIKO EPSON CORP	1.629
JPY	87.500	SEKISUI HOUSE LTD	1.450
USD	27.563	SENSATA TECHNOLOGIES HOLDING PLC	1.043
USD	13.439	SERVICENOW INC	4.889
GBP	151.833	SEVERN TRENT PLC	4.537
JPY	123.000	SG HOLDINGS LTD	1.598
CHF	495	SGS SA	1.078
JPY	91.000	SHARP CORP	611
CAD	102.025	SHAW COMMUNICATIONS INC CLASS B	2.752
USD	26.531	SHERWIN WILLIAMS	5.900
JPY	199.700	SHIMIZU CORP	998
JPY	36.800	SHISEIDO LTD	1.691
CAD	93.178	SHOPIFY SUBORDINATE VOTING INC CLA	3.029
EUR	56.677	SIEMENS N AG	7.348
EUR	22.389	SIEMENS HEALTHINEERS AG	1.046
USD	2.980	SIGNATURE BANK	322
CHF	14.866	SIKA AG	3.338
USD	31.664	SIMON PROPERTY GROUP REIT INC	3.485
SGD	38.000	SINGAPORE EXCHANGE LTD	238
SGD	3.040.173	SINGAPORE TELECOMMUNICATIONS LTD	5.458
HKD	381.361	SINO LAND LTD	447
USD	79.573	SIRIUS XM HOLDINGS INC	435
SEK	11.536	SKANSKA CLASS B	171
USD	46.236	SKYWORKS SOLUTIONS INC	3.948
GBP	46.591	SMITH AND NEPHEW PLC	583
USD	14.327	A O SMITH CORP	768
EUR	27.159	SMURFIT KAPPA GROUP PLC	939
EUR	221.284	SNAM	1.002
USD	93.916	SNAP INC CLASS A	788
USD	4.872	SNAP ON INC	1.043
USD	16.321	SNOWFLAKE CLASS A	2.195
EUR	77.544	SOCIETE GENERALE SA	1.821
EUR	16.159	SODEXO SA	1.446
JPY	252.000	SOFTBANK CORP	2.663
JPY	125.700	SOFTBANK GROUP CORP	5.038
USD	4.067	SOLAREDGE TECHNOLOGIES INC	1.079
JPY	21.500	SOMPO HOLDINGS INC	895
AUD	20.278	SONIC HEALTHCARE LTD	386
CHF	3.360	SONOVA HOLDING AG	746
JPY	100.700	SONY CORP	7.176
GBP	836	SPIRAX-SARCO ENGINEERING PLC	100
USD	6.623	SPLUNK INC	534
JPY	9.600	SQUARE ENIX HLDG LTD	418
GBP	165.567	STANDARD CHARTERED PLC	1.161
USD	20.199	STANLEY BLACK & DECKER INC	1.422

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
USD	126.484	STARBUCKS CORP	11.757
USD	44.606	STEEL DYNAMICS INC	4.083
EUR	80.365	STELLANTIS NV	1.066
EUR	255.419	STELLANTIS NV	3.388
USD	7.602	STERIS	1.316
AUD	149.312	STOCKLAND STAPLED UNITS LTD	344
CHF	7.432	STRAUMANN HOLDING AG	795
USD	21.292	STRYKER CORP	4.878
JPY	244.100	SUBARU CORP	3.515
JPY	710.900	SUMITOMO CORP	11.086
JPY	66.200	SUMITOMO ELECTRIC INDUSTRIES LTD	707
JPY	148.600	SUMITOMO METAL MINING LTD	4.929
JPY	145.500	SUMITOMO MITSUI FINANCIAL GROUP IN	5.472
JPY	49.800	SUMITOMO MITSUI TRUST HOLDINGS INC	1.623
HKD	227.000	SUN HUNG KAI PROPERTIES LTD	2.910
CAD	44.417	SUN LIFE FINANCIAL INC	1.930
AUD	114.585	SUNCORP GROUP LTD	877
JPY	53.300	SUNTORY BEVERAGE & FOOD LTD	1.703
USD	3.242	SVB FINANCIAL GROUP	699
SEK	52.429	SVENSKA CELLULOZA AKTIEBOLAGET SCA	622
HKD	312.677	SWIRE PROPERTIES LTD	745
CHF	18.241	SWISS RE AG	1.598
CHF	319	SWISSCOM AG	164
EUR	5.521	SYMRISE AG	561
USD	52.980	SYNCHRONY FINANCIAL	1.631
USD	13.288	SYNOPSYS INC	3.975
USD	52.080	SYSCO CORP	3.731
USD	51.648	T MOBILE US INC	6.775
JPY	41.600	TAISEI CORP	1.256
USD	7.780	TAKE TWO INTERACTIVE SOFTWARE INC	759
JPY	157.607	TAKEDA PHARMACEUTICAL LTD	4.601
USD	35.703	TARGET CORP	4.986
GBP	286.005	TAYLOR WIMPEY PLC	328
USD	34.641	TE CONNECTIVITY LTD	3.726
USD	4.328	TELEFLEX INC	1.012
EUR	725.133	TELEFONICA SA	2.455
EUR	1.210	TELEPERFORMANCE	269
SEK	23.532	TELIA COMPANY	56
CAD	116.483	TELUS CORP	2.105
USD	12.368	TERADYNE INC	1.012
EUR	990.289	TERNA RETE ELETTRICA NAZIONALE	6.833
JPY	76.900	TERUMO CORP	2.046
GBP	1.023.493	TESCO PLC	2.586
USD	163.351	TESLA INC	18.854
USD	29.349	THERMO FISHER SCIENTIFIC INC	15.144
CAD	30.806	THOMSON REUTERS CORP	3.291
USD	94.706	TJX INC	7.064
JPY	120.600	TOKIO MARINE HOLDINGS INC	2.422
JPY	11.000	TOKYO ELECTRON LTD	3.037
JPY	96.700	TOKYU CORP	1.142
JPY	141.100	TOPPAN PRINTING LTD	1.958

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
CAD	6.354	TOROMONT INDUSTRIES LTD	429
CAD	147.219	TORONTO DOMINION	8.925
USD	8.478	TRACTOR SUPPLY	1.787
USD	33.653	TRADE DESK INC CLASS A	1.414
USD	20.419	TRANE TECHNOLOGIES PLC	3.216
USD	19.954	TRANSUNION	1.061
AUD	518.537	TRANSURBAN GROUP STAPLED UNITS	4.277
USD	25.603	TRAVELERS COMPANIES INC	4.498
AUD	70.952	TREASURY WINE ESTATES LTD	614
USD	12.596	TRIMBLE INC	597
USD	107.309	TRUIST FINANCIAL CORP	4.327
USD	7.454	TWILIO INC CLASS A	342
USD	1.820	TYLER TECHNOLOGIES INC	550
CHF	274.020	UBS GROUP AG	4.775
EUR	660	UCB SA	49
EUR	28.730	UMICORE SA	986
EUR	18.855	WFD UNIBAIL RODAMCO STAPLED UNITS	917
EUR	89.186	UNICREDIT	1.184
GBP	91.113	UNILEVER PLC	4.295
EUR	79.455	UNILEVER PLC	3.724
SGD	159.434	UNITED OVERSEAS BANK LTD	3.419
USD	7.986	UNITED RENTALS INC	2.660
GBP	431.895	UNITED UTILITIES GROUP PLC	4.826
USD	58.059	UNITEDHEALTH GROUP INC	28.842
USD	119.111	US BANCORP	4.867
EUR	7.177	VALEO SA	120
CHF	1.562	VAT GROUP AG	400
USD	43.623	VENTAS REIT INC	1.841
EUR	44.899	VERBUND AG	3.531
USD	6.597	VERISIGN INC	1.270
USD	19.674	VERISK ANALYTICS INC	3.252
USD	356.008	VERIZON COMMUNICATIONS INC	13.143
USD	18.468	VERTEX PHARMACEUTICALS INC	4.997
DKK	67.880	VESTAS WIND SYSTEMS	1.845
EUR	58.679	VINCI SA	5.474
USD	111.572	VISA INC CLASS A	21.720
EUR	47.336	VIVENDI SA	422
USD	16.070	VMWARE CLASS A INC	1.848
GBP	2.612.091	VODAFONE GROUP PLC	2.480
EUR	5.524	VOLKSWAGEN AG	816
EUR	19.374	VOLKSWAGEN NON-VOTING PREF AG	2.256
SEK	104.123	VOLVO CLASS B	1.765
USD	1.262	VULCAN MATERIALS	207
USD	25.551	WESTINGHOUSE AIR BRAKE TECHNOLOGIE	2.390
USD	112.757	WALGREEN BOOTS ALLIANCE INC	3.947
USD	125.634	WALT DISNEY	10.227
USD	6.993	WASTE CONNECTIONS INC	869
USD	6.588	WATER CORP	2.115
JPY	8.200	WELCIA HOLDINGS LTD	179
CAD	26.281	WEST FRASER TIMBER LTD	1.777
USD	2.359	WEST PHARMACEUTICAL SERVICES INC	520

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
USD	4.098	WESTERN DIGITAL CORP	121
USD	62.238	WESTERN UNION	803
CAD	24.606	GEORGE WESTON LTD	2.859
USD	103.391	WEYERHAEUSER REIT	3.003
HKD	270.000	WHARF REAL ESTATE INVESTMENT COMPA	1.475
USD	7.248	WHIRLPOOL CORP	961
GBP	42.525	WHITBREAD PLC	1.232
USD	12.049	WILLIS TOWERS WATSON PLC	2.761
AUD	21.429	WISETECHGLOBAL PTY LTD	691
USD	12.280	WIX.COM LTD	884
AUD	142.613	WOOLWORTHS GROUP LTD	3.041
USD	9.324	WORKDAY INC CLASS A	1.462
EUR	11.966	WORLDLINE SA	437
GBP	115.156	WPP	1.065
USD	4.839	WR BERKLEY CORP	329
CAD	19.310	WSP GLOBAL INC	2.098
USD	4.746	WW GRAINGER INC	2.474
AUD	4.659	XERO LTD	208
USD	18.859	XYLEM INC	1.954
JPY	11.100	YAMAHA CORP	388
JPY	78.300	YAMAHA MOTOR LTD	1.674
JPY	9.700	YAMATO HOLDINGS LTD	144
JPY	19.500	YASKAWA ELECTRIC CORP	585
JPY	66.100	YOKOGAWA ELECTRIC CORP	988
USD	41.758	YUM BRANDS INC	5.011
JPY	450.400	Z HOLDINGS CORP	1.062
USD	4.174	ZEBRA TECHNOLOGIES CORP CLASS A	1.003
USD	3.620	ZILLOW GROUP INC CLASS C	109
USD	22.067	ZIMMER BIOMET HOLDINGS INC	2.636
USD	40.760	ZOETIS INC CLASS A	5.597
USD	15.122	ZOOM VIDEO COMMUNICATIONS INC CLAS	960
JPY	12.000	ZOZO INC	278
USD	2.609	ZSCALER INC	274
CHF	10.842	ZURICH INSURANCE GROUP AG	4.857
Totaal			2.816.209

Voor de samenstelling van de beleggingen per 31 december 2021 wordt verwezen naar het jaarverslag 2021 van het Fonds. Dit jaarverslag is beschikbaar op de website van de beheerder.

Den Haag, 19 april 2023

Goldman Sachs Asset Management B.V.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Het model voor de periodieke informatievoerschaafing voor financiële producten uit hoofde van de Sustainable Finance Disclosure Regulation is opgenomen in de bijlage bij dit jaarverslag.

4.2 Bestuurdersbelangen

Het totale persoonlijke belang in aantal aandelen en optierechten dan wel nominale waarde bij obligaties dat de bestuurders, zoals zitting hebbend op de genoemde data, in (de beleggingen van) het Fonds (indien van toepassing inclusief beleggingen in de GSAM fondsen waarin wordt geparticipeerd) hadden per 31 december 2022 en per 1 januari 2022 wordt als volgt gespecificeerd:

	Type	31-12-2022	1-1-2022
ABB	Aandelen	-	760
Adidas	Aandelen	-	75
Aegon	Aandelen	15.000	15.000
Alphabet	Aandelen	-	8
Amazon.com	Aandelen	-	8
ASML Holding	Aandelen	-	40
Comcast	Aandelen	-	350
Deutsche Post	Aandelen	-	350
GEA Group	Aandelen	-	650
Givaudan	Aandelen	-	5
Hermes International	Aandelen	-	18
Kuehne+Nagel Int	Aandelen	-	80
Lowe's Com	Aandelen	-	150
Merck & Co	Aandelen	300	300
Morgan Stanley	Aandelen	1.594	1.551
Nestle	Aandelen	-	110
Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) - P	Aandelen	6.879	2.718
Procter & Gamble	Aandelen	-	150
Sartorius	Aandelen	-	45
Schneider	Aandelen	-	160
Siemens Health	Aandelen	-	420
Sonova Holding	Aandelen	-	80
Starbucks	Aandelen	-	200
STMicroelectronics	Aandelen	-	650

4.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de beheerder van Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL)

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) ('het fonds') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het fonds op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022 van Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL) te Den Haag gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de winst-en-verliesrekening over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van het fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het fonds en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur van de beheerder inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 'Voornaamste risico's en onzekerheden' in het bestuursverslag, waarin het bestuur van de beheerder zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

We hebben interviews gehouden met het bestuur van Goldman Sachs Asset Management B.V. ('de beheerder') evenals met andere functionarissen binnen de beheerder, waaronder het hoofd van de afdeling internal audit, juridische zaken en compliance, of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Daarnaast hebben wij interviews gehouden om inzicht te krijgen in de frauderisicobeoordeling van de beheerder en in de processen voor het identificeren van en reageren op de frauderisico's en de interne beheersing die het bestuur heeft ingesteld om deze risico's te mitigeren.

Zoals beschreven in de controlestandaarden, zijn 'management override of controls' en het risico van fraude bij de verantwoording van opbrengsten veronderstelde risico's van fraude. Het bestuur van de beheerder bevindt zich inherent in een unieke positie om fraude te plegen vanwege de mogelijkheid van het bestuur om boekhoudkundige gegevens te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door controles op te heffen die anders effectief lijken te werken. We hebben dit risico aangepakt door te evalueren of er aanwijzingen waren van vooringenomenheid in de schattingen van het bestuur die een risico kunnen vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Met betrekking tot de beleggingen gewaardeerd op reële waarde hebben we op basis van externe (markt)informatie vastgesteld dat de waardering zoals opgesteld door het fonds binnen de door ons acceptabel geachte bandbreedte valt. Op basis hiervan hebben we vastgesteld dat er geen indicaties van vooringenomenheid zijn in de schattingen gemaakt door het bestuur van de beheerder.

De controleprocedures omvatten onder meer de evaluatie van het ontwerp en de implementatie van interne beheersingsmaatregelen die bedoeld zijn om frauderisico's te beperken (zoals verwerking en beoordeling van journaalboekingen) en procedures voor onverwachte journaalboekingen met ondersteuning van data-analyse. Met betrekking tot het risico van fraude bij de verantwoording van opbrengsten, hebben we op basis van onze risicoanalyse geconcludeerd dat dit risico verband houdt met de verantwoording van opbrengsten op gebieden die complexer, niet-systematisch of handmatig van aard zijn. Wij hebben tijdens onze controle geen opbrengsten geïdentificeerd op deze gebieden.

Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. In onze controle hebben wij ook elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen. Tevens hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in paragraaf 'Continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening heeft de beheerder zijn continuïteitsbeoordeling voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de beheerder te evalueren omvatten onder andere:

- het overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de beheerder alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben, het verkrijgen van aanvullende onderbouwingen en de beheerder bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten;
- het analyseren van de inkoop van participaties na het einde van het boekjaar en beoordelen of die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- het kennisnemen van het prospectus met de beschreven mogelijkheid van de beheerder om in uitzonderlijke gevallen aanvragen voor de inkoop van aandelen tijdelijk op te schorten of te beperken;
- het inwinnen van inlichtingen bij de beheerder over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de beheerder verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de beheerder over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of het fonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om het fonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 19 april 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door mr. J. IJspeert RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van het fonds

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het fonds.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

5. BIJLAGE – MODEL VOOR DE PERIODIEKE INFORMATIEVERSCHAFFING VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN

Het model voor de periodieke informatieverstarring voor financiële producten uit hoofde van de Sustainable Finance Disclosure Regulation is opgenomen op de volgende pagina.

Model voor de periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging:

een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**

is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Productbenaming: Goldman Sachs Enhanced Index Sustainable Equity Fund A (NL)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300C60BQ1FF1RTK66

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☒ ☐ Ja

☒ ☐ ☒ Nee

☐ Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: ____%

☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

☐ Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%

☐ Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ____%

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

☐ met een sociale doelstelling

☒ Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

Duurzaamheids indicatoren meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Tijdens de verslagperiode was de SFDR RTS nog niet van toepassing en was het in de SFDR RTS opgenomen model voor precontractuele informatieverschaffing (Bijlage II) nog niet beschikbaar voor dit Fonds/Subfonds. Tijdens de verslagperiode stond er in het prospectus geen expliciete toezegging om duurzame beleggingen te doen, zoals gedefinieerd in de SFDR. De gekozen duurzaamheidsindicatoren weerspiegelen de door het Fonds/Subfonds gepromote ecologische en sociale kenmerken, maar zijn niet genoemd in het prospectus dat tijdens de verslagperiode van toepassing was.

Het Fonds/Subfonds promootte tijdens de verslagperiode ecologische en sociale kenmerken. Meer specifiek:

1. Beperkte beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en ondernemingen die controversieel gedrag vertonen.

Het Fonds/Subfonds heeft aan dit kenmerk voldaan door het toepassen van de op normen gebaseerde criteria inzake duurzaam beleggen van de Beheerder, zoals uiteengezet in het Beleid inzake verantwoord beleggen van de Beheerder. Deze criteria reflecteren relevante wetgeving, onze waarden, en internationaal erkende standaarden zoals de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds niet belegd in emittenten die een bepaald percentage van hun omzet, in overeenstemming met de drempels die zijn vastgesteld in het Beleid inzake verantwoord beleggen van de Beheerder en het Kader inzake verantwoord beleggen van de Beheerder, hebben gegenereerd uit activiteiten die verband houden met:

- het ontwikkelen, produceren, onderhouden van en handelen in controversiële wapens (0%)
- de controversiële levering van wapens (0%)
- de productie van tabak ($\geq 5\%$)
- de productie van oliezand en controversiële pijpleidingen ($> 20\%$)
- de winning van thermische steenkool ($> 5\%$);
- pornografie (drempel hangt af van de strategie);
- bont en speciale leersoorten (drempel is afhankelijk van de strategie)
- gokken (drempel is afhankelijk van de strategie);
- kernenergie (0%, wanneer de emittent aanvullende op kernenergie gebaseerde productie-installaties bouwt);
- schalieolie en -gas en arctische boringen (samen $\leq 10\%$).

Dit werd dagelijks gecontroleerd in het portefeuillebeheersysteem Aladdin. Binnen de Beheerder is de afdeling Risicobeheer verantwoordelijk voor de dagelijkse toetsing van beleggingsbeperkingen. De beoordeling of ondernemingen de bovengenoemde activiteiten uitvoeren wordt bepaald op basis van externe informatie van ESG-gegevensleveranciers. De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Het uitsluiten van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen'.

2. Paste de benadering van de Beheerder op het gebied van ESG-integratie toe

Het doel vooraf was gebruikmaken van ESG-informatie bij het beoordelen van ondernemingen om risico's of kansen op het gebied van ESG te identificeren. Het doel is dan ook gericht op het beleggingsproces, en niet op het behalen van bepaalde resultaten. Tijdens de verslagperiode werden er, overeenkomstig de doelstelling, risico's en kansen geïdentificeerd op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG) voor het merendeel van de beleggingen op basis van (1) materialiteit, (2) consequente beoordeling tijdens het gehele beleggingsproces en (3) systematische documentering.

Re 1. Het Materialiteitskader van NN IP zet voor ondernemingen uiteen welke ESG-factoren voor welke sectoren relevant (wezenlijk) zijn. Het kader bestaat uit 4 pijlers: bedrijfsmodel, bestuur en ecologische en maatschappelijke factoren. De factoren bestuur, maatschappelijk en ecologisch

zijn onderverdeeld in specifieke onderwerpen.

Re 2. De voorafgaande beoordeling vertaalt zich in een groot aantal datapunten die resulteren in een algemene ESG-score. Deze ESG-score en/of de onderliggende gegevens beïnvloeden de interne beoordeling van een onderneming. Een betere score heeft ceteris paribus een positieve invloed op de beoordeling van een onderneming.

3. Naleving van goed ondernemingsbestuur, naleving van mensen- en arbeidsrechten, bescherming van het milieu en preventie van omkoping en corruptie.

Het Fonds/Subfonds voldeed aan deze eigenschap door te beoordelen in hoeverre de ondernemingen waarin belegd is, handelden in overeenstemming met de relevante wetgeving en internationaal erkende normen: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN. Elk bedrijf is continu gescreend op schending van deze 'Global Standards'.

Bedrijven, die 'niet voldeden' aan de Global Standards, werden beoordeeld door de NN IP Controversy & Engagement Council, waar verder werd onderzocht of er een schending van de Global Standards heeft plaatsgevonden. Als dit het geval was, is met deze bedrijven een dialoog aangegaan met als doel de overtredingen te beëindigen en/of de impact te beperken. Als dit resultaat onwaarschijnlijk werd geacht, werden de bedrijven uitgesloten. Een lijst van bedrijven die zijn uitgesloten op basis van schendingen van de wereldwijde normen werd tijdens de referentieperiode gepubliceerd op de website van de Beheerder. De plaats waar deze lijst wordt gepubliceerd is:
<https://www.gsam.com/responsible-investing/en-INT/professional/themes/responsible-investing-policy-documents>.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Aantal emittenten dat betrokken is bij materiële schendingen van internationaal erkende normen, bijvoorbeeld: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN'.

4. Verkoos inclusie boven uitsluiting via engagement

- Op normen gebaseerde engagement: conform het op normen gebaseerde RI-beleid van de Beheerder zal het Fonds/Subfonds beleggingen uitsluiten in emittenten die zijn betrokken bij activiteiten zoals, maar niet beperkt tot de ontwikkeling, productie, het onderhoud van of de handel in controversiële wapens, de productie van tabaksproducten, de winning van steenkool en/of de winning van oliezand. De naleving van de op normen gebaseerde criteria inzake duurzaam beleggen is gebaseerd op vooraf vastgestelde omzetcriteria, zoals vermeld in het Beleid inzake verantwoord beleggen van NN IP, en is gestoeld op gegevens van derden. Als er sterke aanwijzingen zijn dat een emittent niet heeft voldaan aan één van de minimumvereisten van de op normen gebaseerde RI-criteria van de Beheerder, wordt beoordeeld of dit een schending van deze criteria vormt. Als via engagement wordt geconcludeerd dat het gedrag en de praktijken van ondernemingen waarin is belegd kunnen worden verholpen, heeft dat de voorkeur boven desinvestering. Voor de meest recente criteria en activiteiten wordt verwezen naar het Beleid inzake verantwoord beleggen van NN IP dat beschikbaar is op de website.

- Controverse engagement: elke onderneming is doorlopend getoetst op de aanwezigheid van ESG-controverses. ESG-controverses worden beoordeeld door een onafhankelijke gegevensleverancier door het toekennen van een score (1 is de laagste score en 5 de hoogste). Ondernemingen met een controversescore van 4 of 5 zijn beoordeeld door de NN IP Controversy & Engagement Council, waarbij nader is onderzocht of er sprake is van een schending van de op normen gebaseerde RI-criteria van de Beheerder. Op basis van dit onderzoek wordt besloten om te beleggen in de onderneming of om de onderneming op de uitsluitingslijst te plaatsen. Tijdens de verslagperiode is op de website van de Beheerder een lijst gepubliceerd met ondernemingen die op grond van dergelijke controverses zijn uitgesloten. Deze lijst is hier gepubliceerd: <https://www.gsam.com/responsible-investing/en-INT/professional/themes/responsible-investing-policy-documents>.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Het aantal emittenten waarbij engagement is uitgevoerd naar aanleiding van controverses'.

5. Koolstofintensiteit

Het Fonds/Subfonds heeft de koolstofintensiteit van de ondernemingen waarin is belegd gescreend. Conform de ambitie van het Fonds/Subfonds was de koolstofintensiteit van het Fonds/Subfonds beter dan die van de benchmark. De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Gemiddelde gewogen koolstofintensiteitsscore - ISS Scope 1 + 2 + 3'.

6. Afvalintensiteit

Het Fonds/Subfonds heeft de afvalintensiteit van de ondernemingen waarin is belegd gescreend. Conform de ambitie van het Fonds/Subfonds was de afvalintensiteit van het Fonds/Subfonds beter dan die van de benchmark. De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Gemiddelde gewogen afvalintensiteit ten opzichte van de index/benchmark'.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

Indicator	Portfolio	Benchmark
Aantal emittenten dat betrokken is bij materiële schendingen van internationaal erkende normen, bijvoorbeeld: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN	Deze beleggingen worden vermeden overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing
Het aantal emittenten waarbij engagement is uitgevoerd naar aanleiding van controverses	58	Niet van toepassing
Het uitsluiten van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen	Deze beleggingen zijn uitgesloten overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing
Gemiddelde gewogen afvalintensiteit - Refinitiv (Totaalvolume afval (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	78.8	400.46
Gemiddelde gewogen koolstofintensiteitsscore - ISS Scope 1 + 2 + 3 (Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	282.99	805.07

● **...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

Indicator	2022		2021	
	Portfolio	Benchmark	Portfolio	Benchmark
Aantal emittenten dat betrokken is bij materiële schendingen van internationaal erkende normen, bijvoorbeeld: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN	Deze beleggingen worden vermeden overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Het aantal emittenten waarbij engagement is uitgevoerd naar aanleiding van controverses	58	Niet van toepassing		
Het uitsluiten van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen	Deze beleggingen zijn uitgesloten overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing		
Gemiddelde gewogen afvalintensiteit - Refinitiv (Totaalvolume afval (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	78.8	400.46		
Gemiddelde gewogen koolstofintensiteitsscore - ISS Scope 1 + 2 + 3 (Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	282.99	805.07		

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactor en die verband

houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Tijdens de verslagperiode waren er nog geen Belangrijke ongunstige indicatoren (Principal Adverse Indicators, ofwel PAI's) van kracht. Tijdens de verslagperiode werd in het kader van de beleggingen van het Fonds/Subfonds echter rekening gehouden met elementen die verband houden met PAI's. Dit vond plaats aan de hand van RI-beperkingscriteria, actief eigenaarschap en de beleidsdocumenten van de Beheerder. Daarbij werd rekening gehouden met de volgende PAI's:

- PAI 3: Broeikasgasintensiteit van ondernemingen waarin is belegd (via de portefeuillesamenstelling);
- PAI 4: blootstelling aan ondernemingen die actief zijn in de fossiele brandstoffensector (via beperkingscriteria, controverse engagement, thematische engagement en via stemmen);
- PAI 7: activiteiten die een negatieve impact hebben op gebieden met een gevoelige biodiversiteit (via thematische engagement);
- PAI 10: schendingen van de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (via beperkingscriteria, stemmen en controverse engagement);
- PAI 11: ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het UN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen (via controverse engagement);
- PAI 13: genderdiversiteit binnen de Raad van Bestuur (via stemmen en thematische engagement);
- PAI 14: blootstelling aan controversiële wapens (via beperkingscriteria).

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel** **beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:
12/31/2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

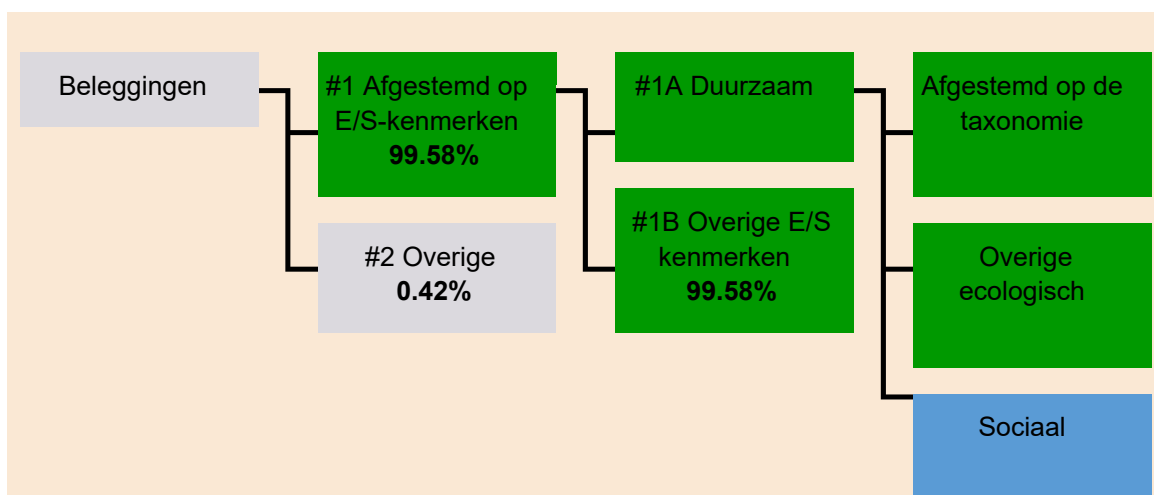
Largest investments	Sector	% Assets	Country
APPLE INC	Information Technology	4.34	United States
MICROSOFT CORP	Information Technology	3.51	United States
AMAZON COM INC	Consumer Discretionary	1.6	United States
HALLIBURTON	Energy	1.42	United States
ALPHABET INC CLASS A	Communication Services	1.1	United States
ALPHABET INC CLASS C	Communication Services	1.08	United States
UNITEDHEALTH GROUP INC	Health Care	1.02	United States
PROCTER & GAMBLE	Consumer Staples	0.94	United States
JPMORGAN CHASE	Financials	0.88	United States
NVIDIA CORP	Information Technology	0.86	United States
VISA INC CLASS A	Information Technology	0.77	United States
PEMBINA PIPELINE CORP	Energy	0.75	Canada
PEPSICO INC	Consumer Staples	0.74	United States
HOME DEPOT INC	Consumer Discretionary	0.73	United States
NESTLE SA	Consumer Staples	0.72	Switzerland

De activaallocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het gebruikte financiële product om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en evenmin als duurzame belegging kwalificeren.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S- kenmerken** omvat:

- Subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren.

In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% Assets
Information Technology	20.25
Financials	15.46
Health Care	14.85
Consumer Discretionary	10.31
Industrials	9.41
Consumer Staples	8.93
Communication Services	6.83
Materials	4.87
Energy	4.07
Real Estate	2.79
Utilities	2.22

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

0% Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR. Tijdens de verslagperiode beschikte de Beheerder niet over gegevens inzake Taxonomie-afstemming.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen?

☐ Ja:

☐ In fossiel gas

☐ In kernenergie

☒ Nee

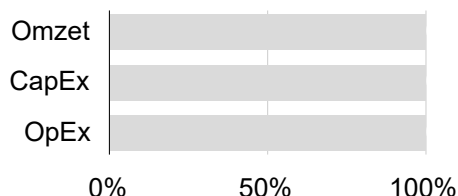
De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

1. Afstemming op taxonomie van beleggingen met inbegrip van overheidsobligaties*

- Op taxonomie afgestemd: fossiel gas
- Op taxonomie afgestemd: kernenergie
- Op taxonomie afgestemd: geen fossiel gas en kernenergie
- Niet op taxonomie afgestemd

2. Afstemming op taxonomie van beleggingen exclusief overheidsobligaties*

- Op taxonomie afgestemd: fossiel gas
- Op taxonomie afgestemd: kernenergie
- Op taxonomie afgestemd: geen fossiel gas en kernenergie
- Niet op taxonomie afgestemd

Dit diagram vertegenwoordigt 0% van de totale beleggingen

*Voor deze grafieken omvatten "overheidsobligaties" alle blootstellingen aan overheidsschulden.

zijn duurzame beleggingen met een

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete

milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De onder "overige" opgenomen beleggingen zijn contanten die worden gebruikt voor liquiditeitsdoeleinden en derivaten voor efficiënt portefeuillebeheer/beleggingsdoeleinden. Voor deze beleggingen golden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 1, promootte het Fonds/Subfonds tijdens de verslagperiode ecologische en sociale kenmerken via de volgende acties:

1. Het beperken van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen
2. Hield rekening met ESG-factoren van elke emittent tijdens het besluitvormingsproces voor beleggingen
3. Naleving van goed ondernemingsbestuur, naleving van mensen- en arbeidsrechten, bescherming van het milieu en preventie van omkoping en corruptie;
4. Verkoos inclusie boven uitsluiting via engagement.
5. Koolstofintensiteitscreening;
6. Afvalintensiteit

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Disclaimer

Goldman Sachs Asset Management B.V., Goldman Sachs Asset Management Holdings B.V. of enige andere vennootschap binnen The Goldman Sachs Group Inc. aanvaarden enkel aansprakelijkheid met betrekking tot informatie in dit document indien die informatie misleidend, inaccuraat of inconsistent is met ofwel de relevante passages van de prospectus van het fonds ofwel de vermogensbeheerovereenkomst voor het mandaat. Dit document is correct op 31/12/2022.